

A Bizottság közleménye – Kézikönyv az elítélt személyek átszállításáról és a szabadságvesztéssel járó büntetésekről az Európai Unióban

(2019/C 403/02)

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldalszám
RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE	5
ELŐSZÓ	6
BEVEZETÉS ÉS ÁLTALÁNOS JOGI HÁTTÉR	6
1. Áttekintés	6
1.1. A kerethatározat fő jellemzői	7
1.1.1. Továbbítás	8
1.1.2. Tanúsítvány	8
1.1.3. Ítélet	8
1.1.4. Büntetés	8
1.1.5. A kibocsátó állam és a végrehajtó állam	9
1.2. A kölcsönös elismerés elve	9
1.3. Az uniós kerethatározatok joghatása	9
1.4. Az EUMSZ 267. cikke: előzetes döntéshozatali eljárás	10
I. RÉSZ: AZ ÍTÉLET ÉS A TANÚSÍTVÁNY TOVÁBBÍTÁSA	10
2. A továbbítás feltételei	10
2.1. A kerethatározat hatálya	10
2.1.1. Személyi hatály	10
2.1.2. Tárgyi hatály	10
2.1.3. Időbeli hatály	11
2.2. Illetékes hatóságok	11
2.3. A végrehajtó állam választási lehetősége	11
2.3.1. A 4. cikk (1) bekezdése szerinti forgatókönyvek	11
2.3.2. Átszállítás az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállamba, ahol a személy él (4.cikk (1) bekezdés a) pont)	12
2.3.3. Átszállítás abba a tagállamba, amelybe a személyt kitoloncolják (4. cikk (1) bekezdés b) pont)	12
2.3.4. Átszállítás bármely egyéb tagállamba, amely hozzájárul az átszállításhoz (4. cikk (1) bekezdés c) pont)	12
2.4. Az elítélt személy tájékoztatáson alapuló hozzájárulása	13
2.5. A végrehajtó állam hozzájárulása	13
2.6. Az elítélt személy véleménye	14
2.7. A társadalmi rehabilitáció értékelése	14
2.7.1. A kibocsátó állam meggyőződése	14
2.7.2. Egyeztetés, indokolt esetben, a végrehajtó állammal	14

2.7.3. A társadalmi rehabilitáció fogalommeghatározása	15
2.7.4. A büntetés végrehajtásának módszerei	15
2.8. Azon 32 bűncselekmény listája, amelyek esetében a kettős büntethetőség mérlegelése nélkül átadásra kerül sor	15
2.9. Veszélyeztetett csoportok: a kiskorúak és a mentális károsodással élő elkövetők, valamint a pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedések átadása	16
2.10. A kibocsátó állam által figyelembe veendő alapvető jogok	16
3. A továbbítási eljárás	17
3.1. Az eljárás kezdeményezésére jogosult alanyok	17
3.2. Az elítélt személy véleményének beszerzésére vonatkozó eljárás	17
3.3. Az elítélt személy értesítése (a 6. cikk (4) bekezdése és a II. mellékletben található formanyomtatvány)	18
3.4. A megküldendő dokumentumok	18
3.4.1. Tanúsítvány	18
3.4.2. Ítélet	19
3.5. A kibocsátó állam hasznos kiegészítő információi	22
3.6. Továbbítás	22
3.7. Tájékoztatás kérése az esetleges korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekről	22
3.8. Az ideiglenes letartóztatás iránti kérelem	23
3.9. A tanúsítvány visszavonása	23
II. RÉSZ: AZ ÍTÉLET ELISMERÉSE ÉS A BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSA	24
4. az elismerési eljárás	24
4.1. Az elismerésre vonatkozó határozat meghozatalának határideje és jogorvoslati lehetőségek az átszállításra vonatkozó határozattal szemben	24
4.2. Az ítélet lefordítása iránti kérelem	24
4.3. Elhalasztás	24
4.4. Ideiglenes letartóztatás	25
5. Az elismerésre és végrehajtásra vonatkozó határozat	25
5.1. Az elismerésre és végrehajtásra vonatkozó általános kötelezettség	25
5.2. A végrehajtó állam hozzájárulása	25
5.3. Azon 32 bűncselekmény listája, amelyek esetében nem kerül sor a kettős büntethetőség mérlegelésére	25
5.4. A büntetés átalakítása	26
5.5. Az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai	27
5.5.1. Hiányos vagy hibás tanúsítvány (9. cikk (1) bekezdésének a) pontja)	27
5.5.2. A továbbításra vonatkozó feltételek be nem tartása (9. cikk (1) bekezdésének b) pontja)	27
5.5.3. Ne bis in idem (9. cikk (1) bekezdésének c) pontja)	27
5.5.4. A kettős büntethetőség hiánya (9. cikk (1) bekezdésének d) pontja)	27
5.5.5. A büntetés végrehajthatóságának elévülése (9. cikk (1) bekezdésének e) pontja)	28
5.5.6. A végrehajtó állam joga alapján fennálló mentesség (9. cikk (1) bekezdésének f) pontja)	28
5.5.7. A büntethetőségi korhatár (9. cikk (1) bekezdésének g) pontja)	28

5.5.8.	A hátralévő letöltendő büntetés időtartama túl rövid (9. cikk (1) bekezdésének h) pontja)	28
5.5.9.	Az érintett személy távollétében lefolytatott tárgyalás (9. cikk (1) bekezdésének i) pontja)	28
5.5.10.	Büntetőeljárás megindítása az átszállítást megelőzően elkövetett bűncselekmény miatt (9. cikk (1) bekezdésének j) pontja)	29
5.5.11.	Pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedés, vagy más, szabadságelvonással járó intézkedés (a 9. cikk (1) bekezdésének k) pontja)	30
5.5.12.	Területen kívüli hatály (a 9. cikk (1) bekezdésének l) pontja)	30
5.6.	Részleges elismerés és végrehajtás	30
6.	Az elítélt személy átszállítása	30
6.1.	A fizikai átszállítás határideje	30
6.2.	Átmenő szállítás másik tagállamon keresztül	30
6.3.	Az átszállítás költségei	31
6.4.	Úti okmányok	31
7.	A büntetés végrehajtása	31
7.1.	A végrehajtásra vonatkozó jog	31
7.2.	Levonás	31
7.3.	Korai vagy feltételes szabadságra bocsátás	31
7.4.	Amnesztia, közkegyelem	31
7.5.	A határozat felülvizsgálata	32
7.6.	Az ítélet végrehajtásához való jog	32
7.7.	Értesítési és tájékoztatási kötelezettségek	32
8.	A specialitás szabálya	57
III.	RÉSZ: VEGYES RENDELKEZÉSEK	33
9.	Az illetékes hatóságok közötti információcsere az eljárás különböző szakaszaiban	33
10.	Kapcsolat más megállapodásokkal	34
11.	Kapcsolat a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés egyéb eszközeivel	34
11.1.	Az európai elfogatóparancsról szóló 2002/584/IB kerethatározat	34
11.2.	Egyéb eszközök	35
11.2.1.	A bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló 2012/29/EU irányelv	35
11.2.2.	A kölcsönös elismerés elvének a próbaidőt megállapító határozatokra és alternatív szankciókra való alkalmazásáról szóló 2008/947/IB tanácsi kerethatározat	35
I.	MELLÉKLET – A 2008/909/IB kerethatározat nem hivatalos egységes szerkezetbe foglalt szövege	37
II.	MELLÉKLET – Az átszállításra szolgáló tanúsítvány	52
III.	MELLÉKLET – Az elítélt személy értesítése	58
IV.	MELLÉKLET – Folyamatábra a 2008/909/IB kerethatározathoz	59
V.	MELLÉKLET – Információforrások	60
VI.	MELLÉKLET – A Bíróság által a 2008/909/IB kerethatározattal kapcsolatban hozott ítéletek	61
VII.	MELLÉKLET – A Bíróság által a 2002/584/IB kerethatározattal kapcsolatban hozott ítéletek	62

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

SMVE	Az 1990. június 19-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény
EEP	Európai elfogatóparancs
EJEE	Az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény
EJEB	Az Emberi Jogok Európai Bírósága
EIH	Büntetőügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózat
EuroPris	Börtön- és Büntetés-végrehajtási Szolgálatok Európai Szervezete
2002/584 kerethatározat	Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat
A kerethatározat	A kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat
2008/947 kerethatározat	A kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felügyelete céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/947/IB tanácsi kerethatározat
2009/299 kerethatározat	A 2002/584/IB, a 2005/214/IB, a 2006/783/IB, a 2008/909/IB és a 2008/947/IB kerethatározatnak a személyek eljárási jogainak megerősítése, valamint a kölcsönös elismerés elvének az érintett személy megjelenése nélkül lefolytatott eljárásokat követően hozott határozatokra való alkalmazásának előmozdítása tekintetében történő módosításáról szóló, 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározat
EUSZ	Az Európai Unióról szóló szerződés
EUMSZ	Az Európai Unió működéséről szóló szerződés
Az áldozatok jogairól szóló irányelv	A bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2012. október 25-i 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv
Az Európa Tanács 1983. évi egyezménye	Az Európa Tanács az elítélt személyek átszállításáról szóló, 1983. március 21-i egyezménye
Az Európa Tanács 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve	Az Európa Tanács az elítélt személyek átszállításáról szóló egyezményének 1997. december 18-i kiegészítő jegyzőkönyve

Felelősségkizáró nyilatkozat:

Ez a kézikönyv jogilag nem kötelező erejű és nem kimerítő jellegű. Nem sérti a meglévő uniós jogszabályokat és azok jövőbeli változásait. Nem sérti továbbá az Európai Unió Bírósága által az uniós joggal kapcsolatos kérdésekben adott hivatalos értelmezést.

ELŐSZÓ

E kézikönyv célja, hogy gyakorlati iránymutatással szolgáljon a tagállamok és a kijelölt illetékes hatóságai számára az érintett személy megjelenése nélkül lefolytatott eljárások tekintetében a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal ⁽¹⁾ (a továbbiakban: 2009/299 kerethatározat) módosított, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat (a továbbiakban: kerethatározat) alkalmazásához. A kerethatározat végrehajtási határidejét 2011. december 5-én határozták meg. E kézikönyv kidolgozása során a Bizottság figyelembe vette a gyakorló szakemberek által a Börtön- és Büntetés-végrehajtási Szolgálatok Európai Szervezete (a továbbiakban: EuroPris) együttműködésével szervezett számos szakértői találkozón kifejtett álláspontokat, ahol a résztvevők megosztották egymással azokat a kihívásokat és akadályokat, amelyek ennek az eszköznek a végrehajtásával és a fogvatartottak átszállításával összefüggésben a gyakorlatban felmerültek ⁽²⁾. Konzultáltak továbbá a Bizottság által meghívott szakértőkkel a dokumentum tervezetéről. A kerethatározatról szóló végrehajtási jelentést 2014. február 5-én tették közzé ⁽³⁾.

A kézikönyv az interneten az alábbi honlapon érhető el: <https://e-justice.europa.eu>, valamint az Európai Igazságügyi Hálózat (a továbbiakban: EIH) ⁽⁴⁾ honlapján az Unió valamennyi hivatalos nyelvén.

A jelen kerethatározat végrehajtására és a különböző tagállamok által tett nyilatkozatokra vonatkozó információk az EIH ⁽⁵⁾ honlapján találhatók.

Értékes dokumentum az EuroPris elítélt személyek átszállításáról szóló kézikönyve (Resource Book on the Transfer of Sentenced Persons ⁽⁶⁾), amely hasznos gyakorlati iránymutatást tartalmaz.

A 2002/187/IB tanácsi határozat 3. cikkével összhangban az Eurojust egyik célkitűzése az igazságügyi együttműködésre irányuló megkeresések és határozatok teljesítésének előmozdítása, ideértve a kölcsönös elismerés elvét érvényesítő eszközökön alapuló megkereséseket és határozatokat. Az Eurojust ezért a fogvatartottak átszállításával kapcsolatos ügyekben közvetítőként és koordinátorként is eljárhat ⁽⁷⁾.

A jelen kézikönyvben foglalt információk 2019. július 1-jéig naprakészek.

BEVEZETÉS ÉS ÁLTALÁNOS JOGI HÁTTÉR

1. Attekintés

A tagállamok közötti igazságügyi kapcsolatokat erősíti a más tagállamok jogi rendszere iránti kölcsönösen érvényesülő bizalom, amely lehetővé teszi a kibocsátó állam hatóságai által hozott határozatoknak a végrehajtó állam által történő elismerését, amelynek során az elismerés megtagadására csak korlátozott lehetőségek állnak rendelkezésre.

Az elmúlt évtizedekben egyre gyakoribbá vált, hogy a tagállamok más uniós tagállam állampolgárát ítélik el és szabnak ki vele szemben szabadságvesztés büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést ⁽⁸⁾. A rendelkezésre álló legfrissebb számadatok ⁽⁹⁾ azt mutatják, hogy az egyes tagállamokban az összes fogvatartott számát tekintve a más uniós tagállamok állampolgárainak aránya 0,3 % (PL és RO) és 39,4 % (LU) között mozog. E személyek közül egyesek szokásos tartózkodási helye abban a tagállamban található, ahol a szabadságvesztés büntetésüket töltik. E lakosok egy részét azonban a büntetés letöltésekor kitoloncolhatják.

Az uniós tagállamok számos elítélt állampolgára számára a büntetésnek az ítélethozatal szerinti tagállamban történő végrehajtása nem feltétlenül optimális a társadalmi beilleszkedésük szempontjából.

A kerethatározat növeli annak lehetőségét, hogy az elítélt külföldi személyt a beilleszkedésének elősegítése érdekében egy másik uniós tagállamba szállítsák át.

A kerethatározat valamennyi uniós állampolgárra és uniós tagállamban tartózkodó harmadik országbeli állampolgárra vonatkozik. Az olyan külföldi állampolgárok tekintetében azonban, akiknek a tartózkodási helye nem valamely uniós tagállamban található, az igazságügyi együttműködés egyéb nemzetközi jogi eszközei alkalmazandók, mint például az Európa Tanácsnak az elítélt személyek átszállításáról szóló, 1983. március 21-i

⁽¹⁾ A 2009/299 kerethatározat módosította a kerethatározatot, amelynek révén a kerethatározatban foglalt, az érintett személy távollétében hozott ítéleten alapuló megtagadási ok helyébe új rendelkezés lépett. Ezek a szabályok olyan helyzetekre vonatkoznak, amikor a végrehajtó igazságügyi hatóság a kibocsátó tagállamban folyamatban lévő olyan eljárásból fakadó, szabadságvesztés büntetés végrehajtására vonatkozó kérelmet kapott, ahol a személy nem volt jelen. A jelen kézikönyv tartalmazza a kerethatározat és a tanúsítvány egységes szerkezetbe foglalt szövegét, és figyelemmel van a fenti módosításokra.

⁽²⁾ Lásd: www.europris.org

⁽³⁾ COM(2014) 57 final, 2014. február 5., 5. o.

⁽⁴⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>

⁽⁵⁾ https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/EJN_Library_StatusOfImpByCat.aspx?CategoryId=36

⁽⁶⁾ <https://www.europris.org/file/europris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁷⁾ Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1727 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 295., 2018.11.21., 138. o.) 2. cikke (2) bekezdésének b) pontja, amely 2019. december 12-étől alkalmazandó.

⁽⁸⁾ Az ENSZ Kábítószer- és Bünyügyi Hivatalának az elítélt személyek nemzetközi átszállításáról szóló kézikönyve, 2012., 1. o., amely elérhető az alábbi linken:

http://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/11-88322_ebook.pdf.

⁽⁹⁾ Lásd: az Európa Tanács éves büntetőjogi statisztikája, SPACE I – a fogvatartottak számára vonatkozó 2018. évi statisztika, amely elérhető az alábbi linken: http://wp.unil.ch/space/files/2019/04/FinalReportSPACEI2018_190402.pdf

egyezménye (a továbbiakban: az Európa Tanács 1983. évi egyezménye) és ennek az egyezménynek az 1997. december 18-i kiegészítő jegyzőkönyve (a továbbiakban: az Európa Tanács 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve) ⁽¹⁰⁾.

Az Európa Tanács ezen 1983. évi egyezménye az Unión belüli határokon átnyúló átszállítás elősegítésére is kezdeti megoldást jelentett. A kerethatározat azonban 2011. december 5-től az uniós tagállamok között az Európa Tanács 1983. évi egyezménye és annak 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve helyébe lépett.

A kerethatározat egyik fő újítása az Európa Tanács 1983. évi egyezményéhez képest, hogy bizonyos esetekben a fogvatartottak átszállítása tekintetében kötelező rendszer érvényesül, miközben ezzel egyidejűleg az átszállítást a korábbiakhoz képest sokkal szélesebb körben teszi lehetővé. Az Európa Tanács 1983. évi egyezményének alkalmazása szempontjából nehézségekhez vezetett, hogy minden egyes átszállítás esetében szükség volt mindkét állam, valamint az érintett személy hozzájárulására. E probléma megoldása érdekében a schengeni tagok már korábban eldöntötték, hogy kiegészítik az Európa Tanács 1983. évi egyezményét a „kényszerű átszállítás” lehetőségével. A Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló 1990. évi egyezmény (a továbbiakban: SMVE) 67–69. cikke szerint nem kell megszerezni az érintett személy hozzájárulását a büntetésének az állampolgársága szerinti országban történő letöltéséhez, ha e személy abba az országba szökve elkerülte a büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtását. Az SMVE-nek ez az újítása az Európa Tanács 1983. évi egyezményének 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyvében is megjelent.

Mind az Európa Tanács 1983. évi egyezménye, mind a kerethatározat elsődlegesen a fogvatartottak társadalmi beilleszkedését szándékozik elősegíteni azáltal, hogy lehetővé teszi a bűncselekmény miatt elítélt külföldiek számára a büntetésük más tagállamban történő letöltését.

Végezetül a kerethatározat olyan fogvatartottak átszállítására vonatkozik, akik továbbra is töltik a büntetésüket, és ezért nem foglalkozik azoknak az elkövetőknek a kitoloncolásával, aki már letöltötték a büntetésüket, tehát nem állnak többé büntetőeljárás hatálya alatt. Ugyanakkor a kerethatározatot a vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban kell alkalmazni, ideértve az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet. Ennek az irányelvnek a 28. cikke úgy rendelkezik, hogy az uniós polgárokat egy másik tagállamból csak közrendi vagy közbiztonsági okokból lehet kitoloncolni.

1.1. A kerethatározat fő jellemzői

A kerethatározat meghatározza, hogy az uniós tagállamok mely helyzetekben és milyen módon működnek együtt a valamely más tagállam által hozott ítéletek és kiszabott büntetések végrehajtása tekintetében az elítélt személy társadalmi beilleszkedése elősegítésének szem előtt tartásával. Ez az eszköz az Európa Tanács 1983. évi egyezményéhez képest fokozni kívánja a hatékony együttműködést a kölcsönös elismerés elvének alkalmazásával, amely előírja a tagállamok számára, hogy bízzanak meg egymás igazságügyi határozataiban. Ezért a kerethatározat az Európa Tanács 1983. évi egyezményének egyes alapvető jellemzői tekintetében eltérő megközelítést alkalmaz:

- A kerethatározat főszabályként két helyzetben kötelezővé teszi a kérelmek befogadását. Nem köteles azonban a kibocsátó állam továbbítani az ítéletet annak más tagállamban történő elismerése és végrehajtása céljából.
- Az átszállítást csak korlátozott számú, az elismerés vagy a végrehajtás megtagadására vonatkozó okból lehet megtagadni.
- A kerethatározat korlátozza azokat a helyzeteket, amelyekben szükség van az elítélt személy hozzájárulására. Már az Európa Tanács 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve alapján sem volt szükség erre a hozzájárulásra abban az esetben, amikor az átszállítást abba az államba kérték, ahová az elítélt személy menekült ⁽¹¹⁾, vagy ha az elítélt személy a megkeresett államba történő kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés hatálya alá tartozott ⁽¹²⁾. A kerethatározat e két kivételen felül egy további kivételről is rendelkezik, amikor az átszállítást az állampolgárság szerinti tagállamba kérik, ahol az elítélt személy él.

⁽¹⁰⁾ Az Európa Tanács 1983. évi egyezménye és annak 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve egyaránt elérhető az alábbi linken: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/112.htm>

⁽¹¹⁾ Vö. az Európa Tanács 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve 2. cikkének 3. bekezdésével.

⁽¹²⁾ Vö. az Európa Tanács 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve 3. cikkének 1. bekezdésével.

- A kettős büntethetőség feltételének hagyományos ellenőrzését ⁽¹³⁾ 32 felsorolt bűncselekmény vonatkozásában megszüntették (a tagállamoknak azonban lehetőségük van arra, hogy azt továbbra is fenntartsák) ⁽¹⁴⁾.
- Az eszköz egyértelmű időkeretet állapít meg az eljárásra.
- A kerethatározat a kibocsátó állam által alkalmazott büntetések folytatólagos végrehajtásáról rendelkezik, melynek során a végrehajtó államnak korlátozott lehetőségei vannak arra, hogy a büntetést szigorú feltételek mellett átalakítsa. Az átszállítás tárgyában a kibocsátó állam jogosult meghozni a végső döntést, amennyiben meggyőződött arról, hogy a büntetés átalakítása és a büntetés végrehajtásának módja számára elfogadható.

1.1.1. Továbbítás

Az ítélet és a tanúsítvány továbbítására akkor kerülhet sor, ha a kibocsátó állam illetékes hatósága – adott esetben a végrehajtó állam illetékes hatóságával folytatott egyeztetést követően – meggyőződött arról, hogy az átszállítás és a büntetésnek a végrehajtó állam általi végrehajtása az elítélt személy társadalomba való beilleszkedésének elősegítését szolgálja (4. cikk (2) bekezdés).

1.1.2. Tanúsítvány

A kibocsátó állam továbbítja az ítéletet annak a tagállamnak, amelybe az elítélt személyt át tudja szállítani, azaz a végrehajtó államba (4. cikk (1) bekezdés). A folyamat felgyorsítása érdekében az ítélethez mellékelnek egy formanyomtatványon alapuló tanúsítványt, amely tartalmazza az átszállításhoz szükséges információkat (4. és 5. cikke lásd a kerethatározat I. mellékletét).

A tanúsítványt helyesen kell kitölteni, és annak az ítélethez kell igazodnia. A tanúsítványt a kibocsátó állam illetékes hatóságának alá kell írnia és igazolnia kell a tanúsítvány tartalmának pontosságát.

Le kell fordítani a végrehajtó állam hivatalos nyelvére, vagy – amennyiben több hivatalos nyelv is alkalmazható – a hivatalos nyelveinek egyikére (23. cikk (1) bekezdés). Bármely tagállam letétbe helyezhet azonban a Tanács Főtitkárságánál egy olyan nyilatkozatot, amely szerint elfogadja az Unió egy vagy több hivatalos nyelvén készült fordítást is.

Amennyiben a tanúsítvány egyes szakaszait nem, vagy nem kellő részletességgel töltik ki, a végrehajtó állam nem fog elégséges információval rendelkezni az átszállítás tárgyában történő határozathozatalhoz, és ezért további tájékoztatást kell kérnie a kibocsátó államtól, ami az eljárás késedelmét okozza (lásd a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontját).

A tanúsítvány formanyomtatványok az Unió valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre állnak. A tagállamok által elfogadott nyelvekre vonatkozó nyilatkozatok tárgyában az EIH honlapján ⁽¹⁵⁾ lehet tájékozódni.

A kerethatározat bizonyos olyan fogalom meghatározásokat alkalmaz (az 1. cikk a)–d) pontjában), amelyek további magyarázatot igényelhetnek. Az alábbi bekezdések bemutatják az eszköz releváns terminológiáját.

1.1.3. Ítélet

Az „ítélet” jelentése „a kibocsátó állam bíróságának jogerős határozata vagy végzése, amely büntetést szab ki egy természetes személyre”. A kerethatározat előírja, hogy a bíróság továbbításra szánt ítélete vagy végzése jogerős legyen (az 1. cikk a) pontja), azaz kimerítették a határozattal szembeni összes nemzeti jogorvoslati lehetőséget, vagy leteltek az ilyen jogorvoslat benyújtására nyitva álló határidők ⁽¹⁶⁾.

1.1.4. Büntetés

A „büntetés” jelentése „bármely olyan szabadságvesztés büntetés vagy szabadságelvonással járó bármely intézkedés, amelyet bűncselekmény elkövetése miatt határozott vagy határozatlan időtartamra szabtak ki büntetőeljárás alapján” (az 1. cikk b) pontja).

⁽¹³⁾ Vö. az Európa Tanács 1983. évi egyezménye 3. cikke 1. bekezdésének e) pontjával.

⁽¹⁴⁾ Számos tagállam továbbra is ellenőrzi a kettős büntethetőséget, lásd az alábbi országok által a 7. cikk (4) bekezdés alapján tett nyilatkozatokat: AT, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, LT, LV, NL, PL, RO és SI.

⁽¹⁵⁾ A honlap a következő linken érhető el:
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

⁽¹⁶⁾ Lásd: a Bíróság 2017. január 25-i ítélete, *van Vemde*, C-582/15, ECLI:EU:C:2017:37. Ebben az ügyben a Bíróság megállapította, hogy az „ítélet” fogalmát az uniós jog önálló és egységes fogalmaként kell értelmezni, és olyan, büntetőeljárás keretében meghozott ítéletekre vonatkozik, amelyek jogerőre emelik az elítélt személlyel szemben kiszabott büntetést (23-27. pont).

A 3. cikk (3) bekezdése pontosítja, hogy a kerethatározat csak a kerethatározat szerinti ítéletek elismerésére és a büntetések végrehajtására alkalmazandó. Az a tény, hogy a büntetés mellett pénzbüntetés kiszabására vagy vagyonekzbázis elrendelésére is sor kerül, amelynek megfizetésére, behajtására vagy végrehajtására még nem került sor, nem akadályozza az ítélet továbbítását. A kerethatározat nem szabályozza a pénzbüntetést és vagyonekzbázis elrendelő határozatok kölcsönös elismerését, arról más eszközök, mint például a pénzbüntetések határokon átnyúló behajtásáról szóló 2005/214/IB tanácsi kerethatározat ⁽¹⁷⁾ és a vagyonekzbázisról szóló 2006/783/IB kerethatározat ⁽¹⁸⁾ rendelkezik.

1.1.5. A kibocsátó állam és a végrehajtó állam

A kerethatározat a „kibocsátó állam”-ra úgy hivatkozik, mint arra „a tagállam[ra], amelyben az ítéletet hozták”, a „végrehajtó állam”-ra pedig mint arra „a tagállam[ra], amelynek az ítélet elismerés és végrehajtás céljából továbbították” (1. cikk c) és d) pontja).

1.2. A kölcsönös elismerés elve

A kölcsönös elismerésnek a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés sarokköveként történő elfogadását követően ez az elv a kerethatározat 2008-as elfogadásának is alapjául szolgált ⁽¹⁹⁾.

Ez az elv azt vonja maga után, hogy a tagállamnak el kell ismernie és végre kell hajtania a más tagállam által büntetőügyekben kibocsátott igazságügyi határozatokat, kivéve, ha a kimerítő jelleggel felsorolt megtagadási okok közül az egyik fennáll. Az elv az uniós tagállamok közötti magas szintű kölcsönös bizalmon alapul.

A kölcsönös bizalom azon a feltételezésen alapul, hogy valamennyi uniós tagállam teljes mértékben betartja a szabadság, a demokrácia, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok és a jogállamiság tiszteletben tartásának elveit.

1.3. Az uniós kerethatározatok joghatása

A jogalapjuk szerint (az Európai Unióról szóló szerződés [a továbbiakban: EUSZ] a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt alkalmazandó szövegének 34. cikke (2) bekezdésének b) pontja) a kerethatározatok az elérendő célokat illetően kötelezőek a tagállamokra, a forma és az eszközök megválasztását azonban a nemzeti hatóságokra hagyják; a kerethatározatok nem rendelkeznek közvetlen hatállyal. A Lisszaboni Szerződés alapján a kerethatározatot semmilyen módon nem helyezték hatályon kívül, nem nyilvánították semmisnek és nem módosították (amint arra a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésekor elfogadott, az átmeneti rendelkezésekről szóló 36. jegyzőkönyv 9. cikke hivatkozik). Következésképpen a jellege nem változott és különösen nem rendelkezik közvetlen hatállyal ⁽²⁰⁾.

A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából azonban egyértelműen következik, hogy a kerethatározatnak az igazságügyi hatóságokra – ideértve a nemzeti bíróságokat is – nézve kötelező jellege miatt a nemzeti jogot az uniós jognak megfelelően kell értelmezni a nemzeti jog egészének figyelembevételével és értelmezési módszerek alkalmazásával. A nemzeti jog alkalmazásakor tehát az ennek értelmezésére hivatott nemzeti bíróságok azt kötelesek a lehető legteljesebb mértékben úgy értelmezni, hogy figyelembe veszik a kerethatározat szövegét és célját, annak érdekében, hogy megvalósuljon az ez utóbbival elérni kívánt eredmény. A nemzeti jog uniós jognak megfelelő értelmezésére irányuló kötelezettség benne foglalja az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) rendszerében, mivel lehetővé teszi a nemzeti bíróságok számára, hogy a saját joghatóságuk alá ügyekben biztosítsák az uniós jog teljeskörű érvényesülését, amikor az előttük folyó jogvitában határoznak ⁽²¹⁾.

⁽¹⁷⁾ A Tanács 2005/214/IB kerethatározata (2005. február 24.) a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról (HL L 76., 2005.3.22., 16. o.).

⁽¹⁸⁾ A Tanács 2006/783/IB kerethatározata (2006. október 6.) a kölcsönös elismerés elvének a vagyonekzbázis elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról (HL L 328., 2006.11.24., 59. o.). E kerethatározat helyébe a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatok kölcsönös elismeréséről szóló, 2018. november 14-i (EU) 2018/1805 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 303., 2018.11.28., 1. o.) lépett, amelyet 2020. december 19-től kell alkalmazni.

⁽¹⁹⁾ A kölcsönös elismerés elvét az 1999. október 15–16-i tamperei következtetésekben (az Európai Tanács következtetései) fogalmazták meg, és azt az Európai Unióban a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése megerősítéséről szóló, 2004. november 4–5-i hágai programban (az elnökségi következtetések) ismét megerősítették.

⁽²⁰⁾ A Bíróság (nagytanács) 2016. november 8-i ítélete, *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 56. pont.

⁽²¹⁾ Lásd időrendben: a Bíróság (nagytanács) 2005. június 16-i ítélete, *Pupino*, C-105/03, ECLI:EU:C:2005:386, 33–34. pont; a Bíróság (nagytanács) 2012. szeptember 5-i ítélete, *Lopes Da Silva Jorge*, C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517 53. pont; a Bíróság (nagytanács) 2016. november 8-i ítélete, *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 56. pont; a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, *Poptawski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 46. pont.

Tény, hogy a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezése elvének vannak bizonyos korlátai. Így a nemzeti bíróság azon kötelezettségének, miszerint nemzeti joga irányadó szabályainak értelmezésekor és alkalmazásakor a kerethatározat tartalmát figyelembe kell vennie, a jog általános elvei, így különösen a jogbiztonság elve és a visszaható hatály tilalma képezik a korlátait. Ezekkel az elvekkel különösen ellentétes az olyan értelmezés, amely kizárólag valamely kerethatározat alapján, a végrehajtása érdekében elfogadott jogszabály hiányában, a kerethatározat rendelkezéseit megsértő személyek büntetőjogi felelősségének kimondását vagy súlyosítását eredményezné. Az összhangban álló értelmezés elve nem szolgálhat továbbá a nemzeti jog *contra legem* ⁽²²⁾ értelmezésének alapjául.

A nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésére irányuló kötelezettség azonban magában foglalja a nemzeti bíróságokat – ideértve a végső fokon eljáró bíróságokat is – terhelő azon kötelezettséget, hogy indokolt esetben módosítsák az állandó nemzeti ítélkezési gyakorlatot, amennyiben ez az ítélkezési gyakorlat a nemzeti jog olyan értelmezésén alapul, amely összeegyeztethetetlen valamely kerethatározat célkitűzéseivel. Ezért az illetékes bíróság feladata, hogy gondoskodjon a kerethatározat teljeskörű érvényesüléséről, és hogy saját hatáskörében eljárva ne alkalmazza a legfelsőbb bíróság által elfogadott értelmezést, amennyiben ez az értelmezés összeegyeztethetetlen az uniós joggal ⁽²³⁾.

1.4. Az EUMSZ 267. cikke: előzetes döntéshozatali eljárás

A Bíróság a kerethatározatokat ugyanúgy jogosult értelmezni, mint bármely egyéb uniós jogi rendelkezést. A büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén 2014. december 1-től a tagállamok valamennyi bírósága az előtte folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjeszthet előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el maga a jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozatával összhangban elbírálja, amely a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is hasonlóan köti. Az előzetes döntéshozatali eljárás olyan peren kívüli eljárás, amelyet annak érdekében hoztak létre, hogy a Bíróság iránymutatással tudjon szolgálni a nemzeti bíróságok számára az uniós jog értelmezésének mikéntjével kapcsolatban, hogy azt helyesen tudják alkalmazni.

Az előzetes döntéshozatali eljárás alapvető jellemzőit a Bíróság következő dokumentuma tartalmazza: „Ajánlások a nemzeti bíróságok figyelmébe az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozóan” ⁽²⁴⁾.

2017-ben az előzetes döntés meghozatalának átlagos időtartama 16 hónapnál kevesebb volt ⁽²⁵⁾. Ez hosszú várakozási idő lehet olyan személynek, aki őrizetben van ⁽²⁶⁾. Ezért 2008 óta a Bíróság sürgősségi előzetes döntéshozatali eljárás keretében is eljárhat, melynek megnevezése „PPU” (*procédure préjudicielle d'urgence*). 2017-ben az ilyen ügyek elbírálásának átlagos időtartama átlagosan mindössze 2,9 hónap ⁽²⁷⁾ volt.

I. RÉSZ: AZ ÍTÉLET ÉS A TANÚSÍTVÁNY TOVÁBBÍTÁSA

2. A továbbítás feltételei

2.1. A kerethatározat hatálya

2.1.1. Személyi hatály

Az ítéletek elismerése és a büntetések végrehajtása valamennyi uniós polgárra és harmadik országbeli állampolgárra alkalmazandó, akár a kibocsátó, akár a végrehajtó államban tartózkodnak (3. cikk (2) bekezdés).

2.1.2. Tárgyi hatály

Az elítélt személy társadalmi beilleszkedésének elősegítésére figyelemmel a kerethatározat hatálya kiterjed bármely olyan szabadságvesztés büntetésre vagy szabadságelvonással járó bármely intézkedésre, amelyet bűncselekmény elkövetése miatt határozott vagy határozatlan időtartamra szabtak ki büntetőeljárás alapján (1. cikk b) pont).

Ebből a fogalommeghatározásból egyértelműen kiderül, hogy bármely, bűncselekmény elkövetése miatt büntetőeljárás eredményeképpen meghozott és szabadságelvonással járó ítélet továbbítható a kerethatározat alapján. Ezt az jelenti, hogy a zárt intézetbe helyezést elrendelő határozatok – annak megállapítását követően, hogy mentális zavar okán az elkövető büntetőjogi felelősségét korlátozó vagy kizáró körülmény áll fenn (lásd a (20) preambulumbekendést) – szintén beletartoznak a szóban forgó eszközben használt fogalommeghatározásba.

⁽²²⁾ A Bíróság 2017. június 29-i ítélete, *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 32–33. pont (valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

⁽²³⁾ A Bíróság (nagytanács) 2016. november 8-i ítélete, *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835, 70. pont.

⁽²⁴⁾ HL C 257., 2018.7.20., 1. o.

⁽²⁵⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-06/ra_jur_2017_hu_web.pdf 13. oldal.

⁽²⁶⁾ E tekintetben az EUMSZ 267. cikk kimondja, hogy ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan uniós jogi kérdés merül fel, amely valamely fogva tartott személyt érint, a Bíróság a lehető legrövidebb időn belül határoz.

⁽²⁷⁾ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-06/ra_jur_2017_hu_web.pdf.

Továbbá az úgynevezett kombinált büntetések – amennyiben az igazságügyi hatóság szükségét látta, hogy a szabadságvesztéssel járó intézkedés mellett egy másik, szabadságelvonással járó intézkedést, például pszichiátriai kezelést is alkalmazzon – szintén a kerethatározat hatálya alá tartoznak.

2.1.3. Időbeli hatály

A kerethatározat 2011. december 5-től alkalmazandó (26. cikk).

A 2011. december 5. előtt kézhez kapott átszállítás iránti kérelmekre továbbra is az elítélt személyek átszállításáról szóló meglévő jogi eszközök az irányadók. Az ezen időpont után érkező kérelmekre nézve a tagállamok által a kerethatározat értelmében elfogadott szabályok az irányadók (28. cikk (1) bekezdés).

A kerethatározat elfogadásakor azonban a tagállamoknak lehetőségük volt, hogy úgy nyilatkozzanak, hogy azokban az esetekben, amikor a jogerős ítélet meghozatalára egy meghatározott időpontnál (amely legkésőbb 2011. december 5.) hamarabb kerül sor, továbbra is az elítélt személyek átszállításáról szóló, meglévő jogi eszközöket alkalmazzák (28. cikk (2) bekezdés). E kerethatározat elfogadásának időpontja 2008. november 27. volt.

Négy tagállam (Írország, Málta, Hollandia ⁽²⁸⁾ és Lengyelország) tett ilyen nyilatkozatot. Erre azonban a tagállamok részéről a kerethatározat elfogadásának időpontja – vagyis 2008. november 27. – után került sor. A Bizottság álláspontja szerint ezért a szóban forgó nyilatkozatok nem érvényesek, és a tagállamoknak haladéktalanul el kell hagyniuk az időbeli korlátozást a jogszabályaikból ⁽²⁹⁾.

2.2. Illetékes hatóságok

A kerethatározat szerinti együttműködést biztosító fő szereplők a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságai. A tagállamok a saját nemzeti joguk alapján szabadon kijelölhetik az illetékes hatóságukat vagy hatóságait, akár kibocsátó, akár végrehajtó államként járnak el (2. cikk).

Említést érdemel, hogy a kerethatározat az „illetékes hatóság” fogalmát nem korlátozza az igazságügyi hatóságokra, ezáltal lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy saját mérlegelési jogkörükben válasszák ki az említett eszköz szerinti eljárások intézésére az általuk leginkább alkalmasnak tekintett illetékes hatóságot. Néhány tagállamban ezzel a feladattal az igazságügyi minisztériumot bízták meg, míg más tagállamokban ezt a feladatot bírósági vagy kvázi-bírósági szervek kapták meg. A tagállamoknak értesíteniük kell az Európai Unió Tanácsának Főtitkárságát, amely ezt az információt hozzáférhetővé teszi (2. cikk) ⁽³⁰⁾.

Egyes tagállamok decentralizált illetékességi rendszert fogadtak el, vagyis az összes bíróságot kijelölték mint illetékes hatóságot. Ez nehézségekhez vezethet a releváns hatóság azonosítása során, valamint eltérő megközelítéseket eredményezhet egy és ugyanazon tagállamon belül. Néhány tagállam ezt a problémát úgy hárította el, hogy a bejövő kérelmek kezelésére kijelölt egy központi hatóságot ⁽³¹⁾.

2.3. A végrehajtó állam választási lehetősége

2.3.1. A 4. cikk (1) bekezdése szerinti forgatókönyvek

A kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdése lehetővé teszi az ítélet és a tanúsítvány továbbítását:

- az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállamba, ahol a személy él;
- vagy
- abba az állampolgárság szerinti tagállamba, amelyben ugyan az elítélt személy nem él, de ahova az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják a kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján;

⁽²⁸⁾ Hollandia ugyanakkor 2018. június 1-jei hatállyal visszavonta ezt a nyilatkozatát.

⁽²⁹⁾ Ezt a megközelítést osztotta Yves Bot főtanácsnok is a *van Vemde* ügyben, amelyben kimondta, hogy „a Holland Királyság nem tett érvényesen nyilatkozatot, mivel azt határidőn túl terjesztette elő” (a C-582/15. sz. ügyben 2016. október 12-én ismertetett indítvány, ECLI:EU:C:2016:766, 26. pont). A Bíróság a határidő szigorúan vett értelmezését javasolta a „kerethatározat által megvalósítani kívánt célkitűzés [...] biztosítására” (a Bíróság 2017. január 25-i ítélete, *van Vemde*, C-582/15, ECLI:EU:C:2017:37., 31. pont). Lásd még a Bíróság (nagytanács) C-573/17. sz., *Daniel Adam Popławski* ügyben 2019. június 24-én hozott ítéletét.

⁽³⁰⁾ A legfrissebb adatok megtalálhatók az EIH honlapján. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>.

⁽³¹⁾ Az illetékes végrehajtó hatóságok elérhetőségi adatai megtalálhatók az EIH honlapján lévő „Igazságügyi Atlaszban”: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

vagy

- *bármely egyéb tagállamban, amelynek illetékes hatósága hozzájárul az ítéletnek és a tanúsítványnak a továbbításához, indokolt esetben az elítélt személy hozzájárulásától függően* (lásd a 4. cikk (6) bekezdésével, a 4. cikk (7) bekezdésével és a 6. cikkel összefüggésben értelmezett 4. cikk (3) bekezdését).

2.3.2. Átszállítás az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállamban, ahol a személy él (4. cikk (1) bekezdés a) pont)

Annak meghatározása, hogy a személy hol „él” a 4. cikk (1) bekezdés a) pontjának szempontjából, fontos tényezője a kerethatározat helyes alkalmazásának és közvetlenül összefügg a hivatkozott rendelkezés kötelező jellegével. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, a büntetés végrehajtásának átadására irányuló eljárás során gyakran szükség van az elítélt személy hozzájárulására (lásd később azon helyzetek vonatkozásában, ahol nincsen szükség hozzájárulásra).

Az „azon állam[...], amelyben az elítélt személy él” kifejezést a (17) preambulumbekkezdés tovább tisztázza. E preambulumbekkezdés szerint az állam, amelyben az elítélt személy „él”, arra a helyre utal, amelyhez az érintett személy a szokásos tartózkodási helye alapján, és olyan tényezők alapján kötődik, mint például családi, társadalmi és szakmai kötelei⁽³²⁾.

Inspiráció meríthető a Bíróság Kozłowski ügyben hozott ítéletéből is. Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló 2002/584/IB tanácsi kerethatározattal⁽³³⁾ (a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) összefüggésben a Bíróság megállapította, hogy annak meghatározásához, hogy fennáll-e a személy és a végrehajtó tagállam közötti kötődés, átfogóan kell vizsgálni „több, e személy helyzetét jellemző objektív körülményt, így különösen a keresett személy tartózkodásának tartamát, jellegét és feltételeit, valamint a végrehajtó tagállamban fennálló családi és gazdasági köteleit”⁽³⁴⁾. A Bíróság kimondta továbbá, hogy a „lakosa” kifejezés azt jelenti, hogy a személy tényleges lakóhellyel rendelkezik az adott államban, és a személy e tagállamban tartózkodik, ha az érintett államban való stabil és bizonyos időtartamot felölölő otlétet követően e tagállamhoz a lakóhelyből eredőhöz hasonló erejű kötődése alakult ki⁽³⁵⁾.

2.3.3. Átszállítás abba a tagállamban, amelybe a személyt kitoloncolják (4. cikk (1) bekezdés b) pont)

A 4. cikk (1) bekezdésének b) pontja szerint az ítélet és a tanúsítvány az állampolgárság szerinti tagállamban is továbbítható, amelyben ugyan az elítélt személy nem él, de ahova az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják. Ennek a rendelkezésnek az érvényesüléséhez az szükséges, hogy az alapjául szolgáló kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezést az ítéletbe vagy az ítélet következményeként hozott bírósági vagy közigazgatási határozatba, vagy az ítélet következményeként hozott bármely egyéb intézkedésbe foglalják.

2.3.4. Átszállítás bármely egyéb tagállamban, amely hozzájárul az átszállításhoz (4. cikk (1) bekezdés c) pont)

A kerethatározat hatálya alá tartozó harmadik helyzet (4. cikk (1) bekezdés c) pont) akkor áll elő, amikor a kibocsátó állam olyan tagállamban kívánja továbbítani az ítéletet és a tanúsítványt, amely eltér az állampolgárság szerinti tagállamtól, ahol a személy él, valamint az állampolgárság szerinti tagállamtól, ahova az elítélt személyt a kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján kitoloncolják. Ez lehet például az a tagállam, ahol az elítélt személy tartózkodik vagy tanulmányokat folytat, vagy az a tagállam, amelynek a személy állampolgára, amelyben azonban nem él és ahová nem is toloncolják ki.

Ebben az esetben szükség van a végrehajtó állam előzetes hozzájárulására (4. cikk (1) bekezdés c) pont) és az illetékes hatóságok között az egyeztetés kötelező (4. cikk (3) bekezdés). Az illetékes hatóságok olyan tényezőket vesznek figyelembe, mint például a tartózkodás időtartama vagy a végrehajtó állammal való egyéb kapcsolat. Azokban az esetekben, amikor az elítélt személyt a nemzeti jog vagy nemzetközi eszközök alapján valamely tagállamban vagy harmadik országba is át lehetne szállítani, a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságainak egyeztetések során kell mérlegelniük, hogy a végrehajtó államban történő végrehajtás jobban szolgálná-e a társadalmi beilleszkedés célját, mint a harmadik országban történő végrehajtás ((8) preambulumbekkezdés).

⁽³²⁾ Lásd még a C-495/18. sz., YX-ügyben a Najvyšší súd republiky (a Szlovák Köztársaság legfelsőbb bírósága) által 2018. július 30-án előterjesztett, folyamatban lévő előzetes döntéshozatal iránti kérelmet.

⁽³³⁾ A Tanács 2002/584/IB kerethatározata (2002. június 13.) az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról (HL L 190., 2002.7.18., 1. o.).

⁽³⁴⁾ A Bíróság (nagytanács) 2008. július 17-i ítélete, Kozłowski, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437, 48. pont.

⁽³⁵⁾ A Kozłowski ügy olyan előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéssel volt kapcsolatos, amelyet az EPP-re vonatkozó eljárással összefüggésben tettek fel, és a Bíróságnak a végrehajtó állam állampolgárságával nem rendelkező személy és ezen állam közötti kötődés értelmezésének tárgyában kellett döntenie (lásd az ítélet 53. pontját). Ezt az ítéletet később megerősítették a *Wolzenburg* ügyben (a Bíróság [nagytanács] 2009. október 6-i ítélete, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, 70. pont).

Az elítélt személy előzetes hozzájárulását mindig be kell szerezni, kivéve a 6. cikk (2) bekezdésének c) pontjában foglalt konkrét helyzetben.

2.4. Az elítélt személy tájékoztatáson alapuló hozzájárulása

A kerethatározat által az elítélt személyek átszállítása tekintetében bevezetett egyik újítás – a korábbi nemzetközi átszállítási rendszerekhez képest – az, hogy bővíti azon helyzetek körét, amelyekben nincs szükség az elítélt személy hozzájárulására.

Az elítélt személy hozzájárulását nem kell beszerezni (6. cikk (2) bekezdés), ha:

- a személy a végrehajtó állam állampolgára és ott is él; vagy
- a személyt – a büntetés végrehajtását követően – a végrehajtó államba toloncolják ki az ítéletbe vagy az ítélet következményeként hozott bírósági vagy közigazgatási határozatba, vagy az ítélet következményeként hozott bármely egyéb intézkedésbe foglalt kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján; vagy
- a személy az ellene a kibocsátó államban folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel vagy a kibocsátó államban történt elítélését követően a végrehajtó államba szökött vagy oda más módon visszatért.

Minden más esetben szükséges az elítélt személy tájékoztatáson alapuló hozzájárulása.

A 6. cikk (4) bekezdése arra vonatkozó kötelezettséget rögzít a kibocsátó állam számára, hogy a II. mellékletben található formanyomtatvány útján tájékoztassa az elítélt személyt – olyan nyelven, amelyet az megért –, hogy az ítéletnek a tanúsítvánnyal együtt történő továbbításáról határozott (lásd még a 3.2. és 3.3. szakaszt). Ha az elítélt személy a döntés idején a végrehajtó államban tartózkodik, az említett formanyomtatványt továbbítani kell a végrehajtó államnak, amely ennek megfelelően tájékoztatja az elítélt személyt.

A kerethatározat vezető elvét képező társadalmi rehabilitáció fontossága miatt gondoskodni kell arról, hogy az átszállítási határozatok meghozatala során megfelelően konzultáljanak az érintett személyekkel. Ezért ajánlatos, hogy a kibocsátó állam nyújtson alapvető tájékoztatást az elítélt személy számára annak érdekében, hogy e személy tájékoztatáson alapuló hozzájárulását tudja adni vagy tájékoztatáson alapuló véleményt tudjon nyilvánítani. Az ilyen tájékoztatás magában foglalhatja az átszállítás logisztikájára, a végrehajtó állam börtönrendszerét illetően a korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekről szóló információkat.

Az olyan esetekben, ahol az elítélt személy nem járul hozzá az átszállításhoz, az átszállítás nem lehetséges, amennyiben szükség van e hozzájárulásra (4. cikk (1) bekezdés és 6. cikk (1) bekezdés). Amennyiben hozzájárulás nem szükséges, az elítélt személy negatív tartalmú véleményét bár figyelembe kell venni, az nem képez a társadalmi beilleszkedéshez kapcsolódó megtagadási okot ((10) preambulumbekkezdés).

2.5. A végrehajtó állam hozzájárulása

A végrehajtó állam hozzájárulására minden olyan egyéb helyzetben szükség van, amely nem tartozik a 4. cikk (1) bekezdése a) és b) pontjának hatálya alá (például ha a személy a végrehajtó állam állampolgára, azonban nem ott él és nem is oda toloncolják ki; vagy ha a személy a végrehajtó államban tartózkodik, azonban annak az államnak nem állampolgára) (4. cikk (1) bekezdés c) pont). Ebben az esetben a kibocsátó állam és végrehajtó állam illetékes hatóságai kötelesek egyeztetni egymással, és a végrehajtó állam megtagadhatja az együttműködést azáltal, hogy nem járul hozzá az ítélet számára történő továbbításához ((8) preambulumbekkezdés).

A 4. cikk (7) bekezdése ugyanakkor lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan tartalmú nyilatkozatot tegyenek, amely szerint nincsen szükség az előzetes hozzájárulásukra az ítélet és a tanúsítvány továbbításához, ha az elítélt személy:

- a) a végrehajtó államban él és jogszerűen legalább öt éve folyamatosan ott tartózkodik, és állandó tartózkodási jogát meg fogja tartani abban az államban ⁽³⁶⁾, és/vagy
- b) az elítélt személy – a 4. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában előírtaktól eltérő esetekben – a végrehajtó állam állampolgára.

Az ilyen nyilatkozat olyan más tagállamokkal való kapcsolataiban érvényesül, amelyek akár a kerethatározat elfogadása időpontjában, akár bármely későbbi időpontban azonos tartalmú nyilatkozatot tettek (4. cikk (7) bekezdés). A 4. cikk (7) bekezdése szerinti nyilatkozatok megtalálhatók az EIH honlapján ⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Az „állandó tartózkodási jog” kifejezést a 4. cikk (7) bekezdésének második albekezdése fejt ki. Ebben az összefüggésben, amint azt a (16) preambulumbekkezdés is említi, a kerethatározatot a vonatkozó uniós jogszabályok – különösen az Unió polgárainak és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról szóló, 2003. november 25-i 2003/109/EK tanácsi irányelv – rendelkezéseinek megfelelően kell alkalmazni.

⁽³⁷⁾ <http://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

E kerethatározat végrehajtása során a tagállamok olyan rendelkezéseket fogadnak el, amelyek különösen figyelembe veszik az elítélt személy társadalmi rehabilitációjának elősegítését, és amelyek alapját képezik az illetékes hatóságok arra vonatkozó döntéshozatalának, hogy a 4. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti esetekben hozzájárulnak-e az ítélet és a tanúsítvány továbbításához (4. cikk (6) bekezdés).

2.6. Az elítélt személy véleménye

Még ha nincsen is szükség az elítélt személy hozzájárulására, az olyan esetekben, amikor az elítélt személy még a kibocsátó államban tartózkodik, lehetőséget kell adni számára véleményének (szóbeli vagy írásbeli) kifejtésére a büntetés átadása, elismerése és végrehajtása tárgyában (6. cikk (3) bekezdése).

Habár az elítélt személy véleménye nem képez a társadalmi beilleszkedéshez kapcsolódó megtagadási okot ((10) preambulumbekezdés), e véleményt figyelembe kell venni a társadalmi rehabilitáció elősegítésének és a kért átszállítás megfelelőségének értékelése során. Továbbá, ha az elítélt személy élt a véleménynyilvánítás lehetőségével, az e véleményről készült írásbeli feljegyzést továbbítani kell a végrehajtó államnak, hogy ez utóbbi annak tartalmát bele tudja foglalni a rehabilitációs célkitűzéssel kapcsolatos saját, indokolással ellátott véleményébe (a 6. cikk (3) bekezdése).

2.7. A társadalmi rehabilitáció értékelése

2.7.1. A kibocsátó állam meggyőződése

A kerethatározat (15) preambulumbekezdésével összhangban a kerethatározatot az Európai Közösséget létrehozó szerződés 18. cikke által az Unió állampolgáira ruházott, a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogával – amelyet jelenleg az EUMSZ 21. cikke tartalmaz – összhangban kell alkalmazni.

Amint az fentebb már említésre került, a társadalmi beilleszkedés a kerethatározat egyik kulcsfontosságú szempontja ⁽³⁸⁾. A kibocsátó állam illetékes hatósága „meggyőződ[ik] arról, hogy a büntetés végrehajtó állam általi végrehajtása az elítélt személy társadalomba való beilleszkedésének elősegítését szolgálja” (vö. (9) preambulumbekezdés és 4. cikk (2) bekezdés).

A társadalmi beilleszkedés megkönnyítésének elemzése nem korlátozódhat pusztán a földrajzi kapcsolat megállapítására, hanem átfogó, eseti alapon történő értékelésen kell alapulnia. E célból a kerethatározat a kibocsátó és a végrehajtó állam közötti egyeztetési eljárást irányoz elő.

2.7.2. Egyeztetés, indokolt esetben, a végrehajtó állammal

Amikor a kibocsátó állam – opcionális vagy kötelező jelleggel – egyeztet a végrehajtó állammal annak megállapítása céljából, hogy javulnak-e a társadalmi beilleszkedés esélyei, a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága indokolással ellátott véleményt bocsáthat a végrehajtó állam illetékes hatósága rendelkezésére arról, hogy a büntetés végrehajtása nem segítené elő az elítélt személy társadalmi rehabilitációját. Továbbá a végrehajtó állam olyan helyzetben is élhet ezzel a lehetőséggel, ha az illetékes hatóságok között nem került sor egyeztetésre. Ebben az esetben ilyen vélemény haladéktalanul benyújtható az ítélet és a tanúsítvány továbbítását követően. A kibocsátó állam illetékes hatósága mérlegeli ezt a véleményt, és határoz arról, hogy a tanúsítványt visszavonja-e vagy sem (4. cikk (4) bekezdése). Az EIH segítséget tud nyújtani az illetékes hatóságok közötti egyeztetések során ⁽³⁹⁾.

⁽³⁸⁾ Ezt az elvet a nemzetközi jog releváns jogi eszközei szintén tükrözik: az Egyesült Nemzetek Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 10. cikkének (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a büntetés-végrehajtási rendszer alapvető célja az elítéltek megjavítása és a társadalomba való beillesztésük elősegítése. A fogvatartottakkal való bánásmód minimumszabályai, amelyeket az ENSZ-nek a bűnözés megelőzéséről és a bűnelkövetőkkel való bánásmódról szóló első, 1995-ben tartott kongresszusa fogadott el (elérhető az alábbi linken:

<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/TreatmentOfPrisoners.aspx>) számos szabályban (58., 61., 64., 65., 67., 80.) utalnak a fogvatartottak társadalomba való beillesztésére; az ENSZ fogvatartottakkal való bánásmódra vonatkozó minimumszabályai – a Nelson Mandela szabályok, amelyeket az ENSZ Közgyűlésének 70/175. sz. határozata fogadott el 2015-ben, az 59., 88., 90. sz. szabályban és a 93. sz. szabály (1) bekezdésének b) pontjában tesznek így; e szabályok elérhetők az alábbi linken:

https://www.unodc.org/documents/justice-and-prison-reform/GA-RESOLUTION/E_book.pdf). Az Európa Tanács Európai Börtönszabályai (elérhetőek a következő linken: <https://www.coe.int/en/web/human-rights-rule-of-law/european-prison-rules>) közül a 17.1., 105.1., 106.1. és 107.1. sz. szabály kifejezetten megállapítja, hogy a fogvatartottakat, lehetőség szerint, az otthonukhoz vagy a társadalmi beilleszkedésüket segítő központhoz minél közelebb fekvő büntetés-végrehajtási intézetekben kell elhelyezni, valamint hogy munkáltatási, oktatási és a szabadulást előkészítő programokkal kell elősegíteni a fogvatartottak társadalomba történő beilleszkedését.

⁽³⁹⁾ Az EIH-ra vonatkozó információk az EIH honlapján érhetők el. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/>.

Fontos megjegyezni, hogy egy negatív tartalmú vélemény önmagában nem képez a társadalmi beilleszkedéshez kapcsolódó megtagadási okot (vö. a (10) preambulumbekkezdéssel).

Amennyiben a kibocsátó államot szembesítik az elítélt személy vagy a végrehajtó állam arról szóló véleményével, hogy a büntetés végrehajtása nem tudná elősegíteni az elítélt személy társadalmi beilleszkedését, a kibocsátó állam illetékes hatóságának meg kell vizsgálnia ezt a véleményt, és – amennyiben folytatni kívánja az eljárást – meg kell győződnie arról, hogy az érintett véleményben előadott érvek ellenére a büntetés végrehajtása igenis elősegíti vagy javítja a beilleszkedést ((10) preambulumbekkezdés).

2.7.3. A társadalmi rehabilitáció fogalom meghatározása

Habár a kerethatározat nem határozza meg kifejezetten a társadalmi rehabilitáció fogalmát, ad azonban egy nem kimerítő jellegű felsorolást azokról az elemekről, amelyeket értékelni lehet annak megállapítása során, hogy a büntetés végrehajtásának átadása eredményeképpen javulnak-e az elítélt személy társadalmi beilleszkedésének esélyei. A kibocsátó állam illetékes hatóságának olyan tényezőket kell figyelembe vennie, mint például „az elítélt személy kötődése a végrehajtó államhoz, az, hogy az elítélt személy a végrehajtó államot tartja-e családi, nyelvi, kulturális, társadalmi vagy gazdasági kapcsolatai, illetve a végrehajtó állammal való egyéb kötődése helyének” ((9) preambulumbekkezdés).

A fentiekből következik, hogy a kerethatározattal összefüggésben a társadalmi beilleszkedést úgy kell érteni, hogy a beilleszkedést segítő intézkedéseket helyénvalóbb olyan államban meghozni, amelyben az elítélt személy érti a nyelvet és amelyhez szoros kapcsolatok fűzik. A hozzátartozókkal és barátokkal való társadalmi érintkezés lehetősége segít az elítélt személynek abban, hogy felkészüljön a közösségbe való visszatérésre. E célkitűzést akadályozhatja, ha az ilyen személyt külföldi államban tartják, holott valószínű, hogy a büntetése letöltését követően nem fogják engedélyezni számára, hogy továbbra is abban az államban maradjon.

2.7.4. A büntetés végrehajtásának módszerei

A társadalmi beilleszkedés kilátásai a büntetés-végrehajtás végrehajtó államban érvényesülő módszereitől is függhetnek.

Amennyiben a végrehajtó állam – az egyeztetések során, vagy ha élt azzal a lehetőséggel, hogy az ítélet és a tanúsítvány továbbítását követően indokollással ellátott véleményt nyújtson be – úgy véli, hogy szükséges a büntetés átalakítása, az erre vonatkozó információt belefoglalhatja a társadalmi beilleszkedés elősegítésével kapcsolatos kilátásokra vonatkozó indokainak előadásába.

Hasonló észrevétel tehető a végrehajtó államban esetlegesen érvényesülő, a korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekről (vö. a 17. cikkel). A kibocsátó államnak lehetősége van arra, hogy tájékoztatást kérjen ezekről a végrehajtási módszerekről, a végrehajtó állam pedig ilyen esetben köteles megadni a tájékoztatást (lásd a 17. cikk (3) bekezdését).

Ez ily módon lehetővé tenné a végrehajtó állam számára, hogy a kért átszállításról megalapozott értékelést készítsen, valamint további releváns tájékoztatást biztosítsa a kibocsátó állam részére, hogy meggyőződhessen arról, hogy javul a társadalmi beilleszkedés esélye.

2.8. Azon 32 bűncselekmény listája, amelyek esetében a kettős büntethetőség mérlegelése nélkül átadásra kerül sor

A büntetés átadását megelőzően az illetékes kibocsátó hatóságnak meg kell határoznia, hogy a bűncselekmények közül egy vagy több abba a 32 tételes kategóriába tartozik-e, amelyre nézve a kettős büntethetőség mérlegelése nem alkalmazandó. A bűncselekmények listája megtalálható a 7. cikk (1) bekezdésében, valamint a tanúsítványban is, amelyben a listán szereplő bűncselekményeket be kell „jelölni”. A 7. cikk alkalmazásának feltétele, hogy a listában szereplő bűncselekmények a kibocsátó államban legalább háromévi szabadságvesztés büntetéssel vagy szabadságelvonnással járó intézkedéssel büntetendők.

Ennek megállapítása szempontjából a kibocsátó állam joga a döntő. Ezt megerősítette a C-303/05. sz., *Advocaten voor de Wereld* ügyben a 2002/584 kerethatározattal kapcsolatban hozott ítélet ⁽⁴⁰⁾ is.

A végrehajtó hatóság csak a 32 bűncselekményt tartalmazó listán nem szereplő bűncselekmények esetében ellenőrizheti a kettős büntethetőséget.

Számos tagállam élt azonban azzal a lehetőséggel, hogy valamennyi ügyben ellenőrizze a kettős büntethetőséget (7. cikk (4) bekezdése, lásd a 14. lábjegyzetet). Az erre vonatkozóan tett nyilatkozatok bármikor visszavonhatók.

⁽⁴⁰⁾ A Bíróság 2007. május 3-i ítélete, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, 48–61. pont.

2.9. *Veszélyeztetett csoportok: a kiskorúak és a mentális károsodással élő elkövetők, valamint a pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedések átadása*

Az elítélt személyek speciális kategóriáját képezik a kiskorú és a mentális zavarban szenvedő elkövetők, akik a bánásmód, az ellátás és az elhelyezés szempontjából veszélyeztetettnek minősülnek. Az elkövetők e speciális csoportjaira különösen oda kell figyelni a kerethatározat alkalmazása során.

A kerethatározat két olyan rendelkezést tartalmaz, amely kiskorú személyt, illetve mentális zavarban és/vagy függőségben szenvedő személyt érintő helyzetekben alkalmazható (mindkettőt a 9. cikkben). Lényegében a végrehajtó állam illetékes hatósága megtagadhatja az ítélet elismerését és a büntetés végrehajtását, amennyiben:

- i. a büntetést olyan személyre szabták ki, akit a végrehajtó állam joga szerint az ítéletben megállapított cselekményekért az életkora miatt még nem lehetett volna büntetőjogi felelősségre vonni (9. cikk (1) bekezdés g) pontja); vagy ha
- ii. a kiszabott büntetés olyan pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedést, vagy más, szabadságelvonással járó intézkedést foglal magában, amely intézkedést – a 8. cikk (3) bekezdésében ⁽⁴¹⁾ foglalt, a büntetés átalakítására vonatkozó lehetőség ellenére – a végrehajtó állam a saját jogi vagy egészségügyi rendszerei következtében nem tud végrehajtani (9. cikk (1) bekezdés k) pontja).

A 9. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett esetekben a végrehajtó államnak – mielőtt visszautasítja a szabadságvesztés büntetéstől eltérő intézkedéssel járó büntetés elismerését és végrehajtását – mérlegelnie kell a büntetés e kerethatározattal összhangban történő átalakításának a lehetőségét (lásd a (19) preambulumbekendést).

Ráadásul az ilyen típusú helyzetekben az ítélet elismerésének és a büntetés végrehajtásának megtagadására vonatkozó határozat meghozatala előtt a végrehajtó állam bármilyen megfelelő módon köteles egyeztetni a kibocsátó állammal, és szükség esetén felkéri, hogy haladéktalanul küldjön meg részére minden szükséges további tájékoztatást (9. cikk (3) bekezdése).

A 9. cikk (1) bekezdésének k) pontjában szereplő megtagadási okot azokban az esetekben is lehet alkalmazni, amelyekben a személyt nem találták valamely bűncselekmény tekintetében bűnösnek, annak ellenére, hogy az illetékes hatóság bűncselekmény miatt szabadságvesztés büntetéstől eltérő szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazott (lásd a (20) preambulumbekendést).

Amennyiben a kibocsátó állam az elítélt személy életkorára, illetve fizikai vagy mentális állapotára figyelemmel azt szükségesnek ítéli, az átszállítással kapcsolatos véleményének szóbeli vagy írásbeli kifejtésének a lehetőségét a jogi képviselője számára kell biztosítani (6. cikk (3) bekezdés).

2.10. *A kibocsátó állam által figyelembe veendő alapvető jogok*

A kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja az EUSZ 6. cikk által elismert és az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: az EU Alapjogi Chartája) által kifejezésre juttatott elveket ((13) preambulumbekendés).

A 3. cikkének (4) bekezdése értelmében a kerethatározat nem érinti az ezen alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.

Ennek eredményeképpen a kibocsátó állam – különösen azokban az esetekben, ahol a büntetés átadását az elítélt személy hozzájárulása nélkül kéri – köteles gondoskodni arról, hogy a büntetés átadása, elismerése és végrehajtása ne sértse az elítélt személy alapvető jogait.

A börtönkörülmények jelentős problémákat vetnek fel számos uniós tagállamban, melyek közül a börtönök túlszűfolttsága az egyik legégetőbb probléma. Az embertelen vagy megalázó börtönkörülmények képesek jelentősen hátráltatni a kölcsönös elismerésre vonatkozó uniós jogi eszközök alkalmazását, mivel egyaránt sérthetik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: EJE) és az EU Alapjogi Chartájának rendelkezéseit.

Ezzel a kérdéssel azonban mostanáig kizárólag a Bíróság foglalkozott a 2002/584 kerethatározattal összefüggésben ⁽⁴²⁾. A 2002/584 kerethatározat alapján a kölcsönös elismerés elve köti a végrehajtó államot, és ezért főszabály szerint köteles végrehajtani az EEP-t és következtésképpen át kell adnia az érintett személyt a

⁽⁴¹⁾ A 8. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy amennyiben a büntetés – jellegét tekintve – nem egyeztethető össze a végrehajtó állam jogával, az adott állam illetékes hatósága azt a saját jogában hasonló bűncselekményekre alkalmazott büntetésnek vagy intézkedésnek megfelelően átalakíthatja. Az ilyen büntetésnek vagy intézkedésnek a lehető legpontosabban meg kell felelnie a kibocsátó államban kiszabott büntetésnek, és ennek következtében a büntetés nem változtatható pénzbüntetésre.

⁽⁴²⁾ A Bíróság (nagytanács) 2016. április 5-i ítélete, *Aranyosi és Căldăraru*; C-404/15 és C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198; a Bíróság 2018. július 25-i ítélete, *MLT*, C-220/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:589; lásd még a *Dorobantu* ügyet (C-128/18. sz. folyamatban lévő ügy).

kibocsátó állam részére, kivéve, ha megtagadási ok áll fenn. Ezzel szemben a kerethatározatban foglalt helyzetek az elítélt személynek a kibocsátó államból a végrehajtó államba történő átszállításával kapcsolatosak. E tekintetben a kibocsátó állam nem köteles átadni a büntetést, amennyiben kétségek merülnek fel a fogvatartás körülményeivel kapcsolatban, még abban az esetben sem, ha a másik tagállam az átadást kifejezetten kérte. Az Alapjogi Charta 4. cikke, amely tiltja a kínzást és az embertelen vagy megalázó bánásmódot, ugyanígy alkalmazandó a fogvatartottak átszállítására, különösen olyan helyzetben, ahol az állam az érintett személyt annak hozzájárulása nélkül kívánja átszállítani.

3. A továbbítási eljárás

3.1. Az eljárás kezdeményezésére jogosult alanyok

A kerethatározat a kibocsátó állam, a végrehajtó állam, valamint az elítélt személy számára egyaránt lehetővé teszi annak a mechanizmusnak a megindítását, amely átszállításhoz vezethet. Fontos különbségek vannak azonban attól függően, hogy ki indítja meg az eljárást.

A végrehajtó állam saját kezdeményezésére kérheti a kibocsátó államot az ítélet továbbítására. Hasonlóképpen, az elítélt személy is kérheti a kibocsátó állam vagy a végrehajtó állam illetékes hatóságait az ítélet továbbítása iránti eljárás kezdeményezésére (4. cikk (5) bekezdése).

Egyik esetben sem köteles azonban a kibocsátó állam eleget tenni az ítélet továbbítása iránti kérelemnek. Ez logikusan következik abból a tényből, hogy továbbra is a kibocsátó állam az egyetlen olyan szereplő, amely bűncselekmény elkövetése miatt a saját szuverén hatáskörében eljárva ítéletet hozott. Ezért a kibocsátó állam megtartja a végrehajtó állam vagy az elítélt személy, vagy a mindkettejük által benyújtott kérelmek értékelésére vonatkozó önálló mozgásterét.

Előfordulhat például, hogy a kibocsátó állam nem kívánja átszállítani az elítélt személyt, ha a végrehajtó államban rövidebb idejű szabadságvesztés várható, figyelemmel az abban az államban érvényesülő, a korai és feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekre. A sértettek érdekeit szintén figyelembe lehet venni annak eldöntése során, hogy az elkövető hol tudná a legmegfelelőbben letölteni a büntetését. A tagállam szintén vonakodhat átszállítani az érintett személyt, ha az ilyen átszállítás azzal járna, hogy e személy visszailleszkedik a saját államának bűnözői környezetébe, ahelyett, hogy az átszállítás a társadalmi beilleszkedését szolgálná.

A kibocsátó állam teljeskörű döntési jogkörét a kerethatározat 13. cikke is szemlélteti, amely megállapítja, hogy ameddig a büntetés végrehajtása nem kezdődött meg a végrehajtó államban, a kibocsátó állam indokolással együtt visszavonhatja a tanúsítványt. Lásd még ebben az összefüggésben a 17. cikk (3) bekezdését.

Ezért fontos rögzíteni, hogy a kibocsátó állam a maga részéről nem köteles továbbítani az ítéletet és a tanúsítványt, még akkor sem, ha az az elítélt személy érdekét szolgálná. Az elítélt személynek tehát nincsen átszállításhoz való „joga” ⁽⁴³⁾.

A tagállamokban egyre jobban odafigyelnek arra, hogy a sértettek véleményét is figyelembe vegyék az elítélt elkövetők büntetésének végrehajtásával összefüggésben, ideértve a nemzetközi büntetés-végrehajtási átszállítást is. A sértettek a végrehajtó államban és a kibocsátó államban egyaránt jelen lehetnek. Számos tagállam olyan rendszert fogadott el, amelynek révén a sértetteknek lehetőségük nyílik arra, hogy konzultáljanak velük az átszállítás tárgyában és a véleményüket figyelembe vegyék. Ez azonban nem teremti meg a sértettek arra vonatkozó jogát, hogy ellenezzék az átszállítást.

3.2. Az elítélt személy véleményének beszerzésére vonatkozó eljárás

Az olyan esetekben, amikor az elítélt személy még a kibocsátó államban tartózkodik, lehetőséget kell adni számára véleményének (szóbeli vagy írásbeli) kifejtésére a büntetés átadása, elismerése és végrehajtása tárgyában (6. cikk (3) bekezdése). Amennyiben a kibocsátó állam az elítélt személy életkorára, illetve fizikai vagy mentális állapotára figyelemmel azt szükségesnek ítéli, ezt a lehetőséget a jogi képviselője számára kell biztosítani.

Az elítélt személy véleményét minden esetben ki kell kérni, még akkor is, ha nincsen szükség a hozzájárulására.

Habár az elítélt személy véleménye nem képez a társadalmi beilleszkedéshez kapcsolódó megtagadási okot ((10) preambulumbekkezdés), e véleményt figyelembe kell venni a társadalmi rehabilitáció elősegítésének és a kért átszállítás megfelelőségének értékelése során (6. cikk (3) bekezdés).

⁽⁴³⁾ Létezik azonban egy kivétel, amennyiben az érintett tagállamok az EEP végrehajtására vonatkozó eljárás során már megállapodtak abban, hogy a büntetést az elítélt személy állampolgársága vagy lakóhelye szerinti tagállamban kell letölteni a 2002/584 kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdésével összefüggésben. Lásd a 11.1. szakaszt.

Az elítélt személy véleményére vonatkozó tájékoztatást a tanúsítvány k) rovatában kell megadni:

k) Az elítélt személy véleménye:

1. ☐ Az elítélt személyt nem lehetett meghallgatni, mert már a végrehajtó államban tartózkodik.
2. ☐ Az elítélt személy a kibocsátó államban tartózkodik és
 - a. ☐ kérelmezte az ítélet és a tanúsítvány továbbítását
 - ☐ hozzájárult az ítélet és a tanúsítvány továbbításához
 - ☐ nem járult hozzá az ítélet és a tanúsítvány továbbításához (nevezze meg az elítélt személy által megadott okokat):

 - b. ☐ Az elítélt személy véleményét csatolták.
 - ☐ Az elítélt személy véleményét már továbbították a végrehajtó állam részére (adja meg az időpontot: éééé-hh-nn):

3.3. Az elítélt személy értesítése (a 6. cikk (4) bekezdése és a II. mellékletben található formanyomtatvány)

A kibocsátó állam illetékes hatósága a II. mellékletben található formanyomtatvány útján tájékoztatja az elítélt személyt – olyan nyelven, amelyet az megért –, hogy az ítéletnek a tanúsítvánnyal együtt történő továbbításáról határozott. Ha az elítélt személy a döntés idején a végrehajtó államban tartózkodik, az említett formanyomtatványt továbbítani kell a végrehajtó államnak, amely ennek megfelelően tájékoztatja az elítélt személyt (6. cikk (4) bekezdés)

A kerethatározat II. melléklete az elítélt személy értesítésére szolgáló formanyomtatványt tartalmaz:

II. MELLÉKLET

AZ ELÍTÉLT SZEMÉLY ÉRTESTÉSE

Ezúton értesítjük a-nak (a kibocsátó állam illetékes hatósága) határozatáról, amely szerint a (a kibocsátó állam illetékes bírósága)-én kelt (az ítélet időpontja), számú (ha rendelkezésre áll, a hivatkozási szám) ítéletének a kölcsönös elismerés elvének a büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat végrehajtására vonatkozó nemzeti jogszabályokkal összhangban, a kiszabott büntetés elismerése és végrehajtása céljából megküldésre kerül részére (végrehajtó állam).

A büntetés végrehajtását (végrehajtó állam) joga szabályozza. Ezen állam hatóságai jogosultak dönteni a végrehajtási szabályokról és az összes, ezekkel kapcsolatos intézkedés meghatározásáról, beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás okait is.

A (végrehajtó állam) illetékes hatósága a letöltendő szabadságvesztés-büntetés teljes időtartamából levonja az ítéletben kiszabott büntetésből már letöltött szabadságvesztés teljes időtartamát. A büntetésnek a (végrehajtó állam) illetékes hatósága által történő átalakítására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a büntetés időtartama vagy jellege tekintetében nem egyeztethető össze azon állam jogával. Az átalakított büntetés nem súlyosbíthatja a (kibocsátó állam) kiszabott büntetést a büntetési tétel jellege vagy időtartama tekintetében.

3.4. A megküldendő dokumentumok

3.4.1. Tanúsítvány

A kerethatározat a korábbi többoldalú jogi eszközökben foglaltaktól eltérő eljárásról rendelkezik: hivatalos megkeresés küldése helyett a kibocsátó állam inkább továbbítja az ítéletet annak a tagállamnak, amelybe az elítélt személyt át kívánja szállítani. A folyamat felgyorsítása érdekében az ítélethez mellékelnek egy formanyom-

tanúsványon alapuló tanúsványt, amely tartalmazza az átszállításhoz szükséges információkat (4. és 5. cikke lásd a kerethatározat I. mellékletét). A tanúsványt helyesen kell kitölteni, és annak az ítélethez kell igazodnia. A tanúsványt a kibocsátó állam illetékes hatóságának alá kell írnia és igazolnia kell a tanúsvány tartalmának pontosságát (5. cikk (2) bekezdés). Az EIH honlapján rendelkezésre áll egy online eszköz – az ún. Compendium eszköz ⁽⁴⁴⁾ – a tanúsvány kitöltéséhez.

A tanúsványt le kell fordítani a végrehajtó állam hivatalos nyelvére, vagy – amennyiben több hivatalos nyelv is alkalmazható – a hivatalos nyelveinek egyikére (23. cikk (1) bekezdés). Bármely tagállam letétbe helyezhet azonban a Tanács Főtitkárságánál egy olyan nyilatkozatot, amely szerint elfogadja az Unió egy vagy több hivatalos nyelvén készült fordítást is. Amennyiben a tanúsvány egyes szakaszait nem, vagy nem kellő részletességgel töltik ki, a végrehajtó állam nem fog elégséges információval rendelkezni az átszállítás tárgyában történő határozathozatalhoz, és ezért további tájékoztatást kell kérnie a kibocsátó államtól, ami az eljárás késedelmét okozza.

Az EIH honlapján ⁽⁴⁵⁾ a tanúsvány formanyomtatványa az Unió valamennyi hivatalos nyelvén elérhető, továbbá a tagállamok által elfogadott nyelvekre vonatkozó nyilatkozatok is rendelkezésre állnak.

3.4.2. Ítélet

A kibocsátó állam illetékes hatóságának a tanúsvánnyal együtt továbbítania kell az ítéletet is, vagy annak egy hiteles másolatát.

Főszabály szerint nincsen szükség az ítélet lefordítására (23. cikk (2) bekezdés). Előfordulhat azonban, hogy a végrehajtó állam kéri, hogy az ítélethez vagy annak lényeges részeihez csatoljanak fordítást. Ennek érdekében a tagállamnak először is a Tanács Főtitkárságánál letétbe kell helyeznie egy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy élni kíván egy ilyen tartalmú kérés lehetőségével (23. cikk (3) bekezdés). Másodszor, ilyen csak akkor kérhető, ha a végrehajtó állam a tanúsvány tartalmát elégtelennek ítéli a büntetés végrehajtásáról való határozathoz, továbbá a végrehajtó állam és a kibocsátó állam illetékes hatóságai között az ítélet lefordítandó lényeges részeinek megjelölése céljából szükség esetén lefolytatott egyeztetést követően.

Az ítéletre vonatkozó tájékoztatást a tanúsvány h) és i) rovatában kell megadni:

h) A büntetést kiszabó ítélet:

1. Az ítélet összesen bűncselekményre vonatkozik.

A tényállás összefoglalása, a bűncselekmény(ek) elkövetési körülményeinek leírása, ezen belül az elkövetés időpontja, helye; valamint az elítélt személy részvételének módja:

.....

A bűncselekmény(ek) jellege és jogi minősítése, valamint az ítélet alapjául szolgáló alkalmazandó jogszabályi rendelkezések:

.....

2. Amennyiben a fenti 1.h) pontban meghatározott bűncselekmény(ek) az alábbiak közül a kibocsátó állam joga szerint meghatározott egy vagy több olyan bűncselekménynek felel(nek) meg, amely(ek) a kibocsátó államban legalább hároméves maximális időtartamú szabadságvesztés büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel büntethető(k), kérjük, jelezze ezt a megfelelő négyzet(ek) megjelölésével:

- ☐ bünszervezetben való részvétel;
☐ terrorizmus;
☐ emberkereskedelem;

⁽⁴⁴⁾ Ezen eszköz használata ugyanolyan könnyű, mint a Word formátumú tanúsvány kitöltése, azonban számos hasznos és felhasználóbarát elemmel is rendelkezik, mint például: az illetékes végrehajtó hatóság közvetlen beillesztésének lehetősége az EIH „Igazságügyi Atlasz” eszközből; a végrehajtó tagállam által elfogadott nyelv(ek) szerinti formanyomtatvány használata; a mentés és az e-mailben küldés lehetősége. <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=CC>.

⁽⁴⁵⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?ld=36>

- ☐ gyermekek szexuális kizsákmányolása és gyermekpornográfia;
- ☐ kábítószeres és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme;
- ☐ fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tiltott kereskedelme;
- ☐ korrupció;
- ☐ csalással kapcsolatos bűncselekmények, ideértve az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. július 26-i egyezmény értelmében az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit sértő csalásokat is;
- ☐ bűncselekményből származó jövedelem tisztára mosása;
- ☐ pénzhamisítás, beleértve az euro hamisítását is;
- ☐ számítógépes bűncselekmények;
- ☐ környezettel kapcsolatos bűncselekmények, beleértve a veszélyeztetett állatfajok, valamint a veszélyeztetett növényfajok és -fajták tiltott kereskedelmét is;
- ☐ segítségnyújtás jogellenes beutazáshoz és tartózkodáshoz;
- ☐ szándékos emberölés, súlyos testi sértés;
- ☐ emberi szervek és szövetek tiltott kereskedelme;
- ☐ emberrablás, személyi szabadságtól való jogellenes megfosztás és túszejtés;
- ☐ rasszizmus és idegengyűlölet;
- ☐ szervezett vagy fegyveres rablás;
- ☐ kulturális javak tiltott kereskedelme, beleértve a régiségeket és a műtárgyakat is;
- ☐ csalás;
- ☐ zsarolás és védelmi pénz szedése;
- ☐ termékhamisítás és szerzői jogi termékekkel történő kalózkodás;
- ☐ hivatalos okmányok hamisítása és azzal való kereskedés;
- ☐ fizetőeszközök hamisítása;
- ☐ hormontartalmú anyagok és más növekedésserkentők tiltott kereskedelme;
- ☐ nukleáris és radioaktív anyagok tiltott kereskedelme;
- ☐ lopott gépjárművek kereskedelme;
- ☐ erőszakos közöszlés;
- ☐ gyújtogatás;
- ☐ a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alá tartozó bűncselekmények;
- ☐ repülőgép/hajó jogellenes hatalomba kerítése;
- ☐ szabotázs.

3. Amennyiben az 1. pontban megjelölt bűncselekmény(ek)re a 2. pont nem terjed ki, illetve amennyiben az ítéletet és a tanúsítványt azon tagállam részére továbbítják, amely kijelentette, hogy vizsgálja a kettős büntethetőséget (a kerethatározat 7. cikkének (4) bekezdése), kérjük, adjon teljes leírást az érintett bűncselekmény(ek)ről:

.....

.....

.....

i) A büntetést kiszabó ítélet jogi státusa:

1. Jelezze, hogy az érintett személyesen jelen volt-e a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson:
1. ☐ Igen, az érintett személyesen jelen volt a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.
 2. ☐ Nem, az érintett nem volt jelen személyesen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.

3. Amennyiben megjelölte a 2. pontot, adja meg az alábbiak valamelyikének fennállását:

- ☐ 3.1a. az érintettet személyesen idézték -ára/-ére (év/hónap/nap), és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, és tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

VAGY

- ☐ 3.1b. az érintettet nem idézték személyesen, de más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, amely a határozat meghozatalához vezetett, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett, és tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

VAGY

- ☐ 3.2. az érintett személy a kitűzött tárgyalás ismeretében meghatalmazta vagy az általa választott, vagy az állam által kirendelt jogi képviselőt arra, hogy a tárgyalás során a védelmét ellássa, és az említett jogi képviselő ténylegesen ellátta az érintett személy védelmét a tárgyaláson;

VAGY

- ☐ 3.3. a határozatot -án/-én (év/hónap/nap) személyesen kézbesítették az érintett személynek, és kifejezetten tájékoztatták őt a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat – és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet, valamint

- ☐ az érintett egyértelműen kijelentette, hogy nem vitatja a határozatot;

VAGY

- ☐ a megállapított határidőn belül nem kért perújítást vagy nem fellebbezett.

4. Amennyiben megjelölte a fenti 3.1b., 3.2. vagy 3.3. pontot, kérem, adjon tájékoztatást az adott feltétel teljesülésének módjáról:

.....

2. A büntetés időtartamának részletes jellemzői:

2.1. A büntetés teljes időtartama (napokban kifejezve):

2.2. Az ítéletben kiszabott büntetésből már letöltött szabadságvesztés teljes időtartama (napokban kifejezve): a megadott időpontban (...) (kérjük azon időpont megadását, amelyen a számítását végezték: éééé-hh-nn):

2.3. A 2.2. pontban említettektől eltérő okok (pl.: az ítélet tekintetében már megadott amnesztia, közkegyelem és kegyelmi intézkedések) alapján a büntetés teljes idejéből levonandó napok száma: a megadott időpontban (kérjük azon időpont megadását, amelyen a számítását végezték: éééé-hh-nn):

2.4. A büntetés kitöltésének időpontja a kibocsátó államban:

- ☐ Nem alkalmazandó, mivel az elítélt személy jelenleg nincs fogva tartva.

- ☐ Az elítélt személy jelenleg fogva van tartva, és a büntetés a kibocsátó állam joga szerint az alábbi időpontban tekintendő kitöltöttnek (adja meg az időpontot: éééé-hh-nn):

3. A büntetés típusa:

- ☐ szabadságvesztés-büntetés

- ☐ szabadságelvonással járó intézkedés (kérjük, részletezze):

.....

3.5. A kibocsátó állam hasznos kiegészítő információi

Habár a kerethatározat ezt nem írja elő, a gyakorlati tapasztalatok azt mutatják, hogy a fogvatartottal kapcsolatos bizonyos dokumentumok hasznos kiegészítésnek minősülnek, amelyek csatolhatók az átszállítás iránti kérelemhez, vagy amikor az átszállításra ténylegesen sor kerül, megoszthatók a végrehajtó állammal a fogvatartott áthelyezésének megkönnyítése érdekében. Ilyen dokumentumok a következők: adatlap a fogvatartott előéletéről, a fogvatartottra vonatkozó szabadságvesztés-nyilvántartás, tájékoztató jelentések a fogvatartott által jelentett biztonsági kockázatról (lásd az EuroPris elítelt személyek átszállításáról szóló kézikönyvét) ⁽⁴⁶⁾.

3.6. Továbbítás

A kibocsátó állam illetékes hatóságának az ítéletet vagy annak hiteles másolatát a tanúsítvánnyal együtt közvetlenül a végrehajtó állam illetékes hatóságának kell megküldenie. Ennek írásban dokumentált módon kell történnie annak érdekében, hogy a végrehajtó állam illetékes hatósága meg tudjon győződni a kérelem hitelességéről. A végrehajtó állam ilyen irányú kérelme esetén az ítélet eredeti példányát vagy annak hiteles másolatát, valamint a tanúsítvány eredeti példányát továbbítani kell számára. Az említett illetékes hatóságok minden hivatalos közlést szintén közvetlenül küldenek meg egymásnak (az 5. cikk (1) bekezdése).

Az ítélet vagy annak hitelesített másolata és a tanúsítvány a végrehajtó állam illetékes hatósága számára bármely olyan írásban dokumentált módon – például e-mailben vagy faxon – továbbítható, amely lehetővé teszi a végrehajtó állam számára a határozat hitelességének megállapítását ((18) preambulumbekkezdés).

A kibocsátó állam az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt egyszerre csak egy végrehajtó állam részére továbbítja (5. cikk (3) bekezdése).

Amennyiben a végrehajtó állam illetékes hatósága nem ismert a kibocsátó állam illetékes hatósága előtt, ez utóbbi minden szükséges felvilágosítást megkér – adott esetben az EIH kapcsolattartóinak közbeiktatásával – annak érdekében, hogy az információt a végrehajtó államtól megszerezze (5. cikk (4) bekezdés) ⁽⁴⁷⁾.

Amennyiben a végrehajtó állam azon hatósága, amely az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt megkapta, nem illetékes az ítélet elismerésére és az annak végrehajtásához szükséges intézkedések megtételére, az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt hivatalból továbbítja az illetékes hatósághoz, és erről tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát (5. cikk (5) bekezdés).

3.7. Tájékoztatás kérése az esetleges korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekről

A büntetés végrehajtását a végrehajtó állam joga szabályozza. Kizárólag a végrehajtó állam hatóságai jogosultak dönteni a végrehajtási szabályokról és az összes, ezekkel kapcsolatos intézkedés meghatározásáról, beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás okait is (17. cikk (1) bekezdés).

Az elítelt személy ténylegesen letöltendő szabadságvesztésének időtartama nagyrészt a végrehajtó tagállam korai és feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseitől függ. E tekintetben jelentős különbségek mutatkoznak a tagállamok között: például egyes tagállamokban az elítélteket a büntetés kétharmadának, másokban pedig egyharmadának letöltése után bocsátják szabadságra ⁽⁴⁸⁾.

A végrehajtó állam kérelemre tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát az esetleges korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekről. A kibocsátó állam hozzájárulhat az ilyen rendelkezések alkalmazásához vagy visszavonhatja a tanúsítványt (17. cikk (3) bekezdés).

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a korai vagy feltételes szabadságra bocsátásról hozott határozat meghozatalakor figyelembe vehetik a kibocsátó állam által jelzett nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek értelmében az érintett személy meghatározott időpontban jogosult korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra (17. cikk (4) bekezdés).

Ajánlatos, hogy a végrehajtó állam nyújtson egyértelmű tájékoztatást és adjon magyarázatot a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó alkalmazandó rendelkezéseiről a kibocsátó állam és az elítelt személy számára. Ez azzal járhat, hogy az irányadó jogi rendelkezéseken felül részletesebb tájékoztatással kell szolgálni a végrehajtási módszerekről.

⁽⁴⁶⁾ <https://www.euopris.org/file/euopris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁴⁷⁾ Az illetékes hatóságok elérhetőségi adatai megtalálhatók az EIH honlapján lévő „Igazságügyi Atlaszban”: <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/WorkerPage.aspx?x1=AC>.

⁽⁴⁸⁾ Lásd: az EJE 2005. március 15-i *Veermæe kontra Finnország* ítélete, 38704/03. sz. kérelem, és 2006. június 27-i *Szabo kontra Svédország* ítélete, 28578/03. sz. kérelem. Az EJE arra a megállapításra jutott, hogy a végrehajtó államban a ténylegesen hosszabb időtartamú szabadságvesztés lehetősége önmagában nem teszi a szabadságelvonást önkényessé, mindaddig amíg a letöltendő büntetés nem haladja meg a Finnországban lefolytatott büntetőeljárás során kiszabott büntetést. Az EJE ugyanakkor nem zárta ki, hogy egy ténylegesen kirívóan hosszabb büntetés felvetheti az EJE 5. cikkének sérelmét, egyúttal megalapozhatja az ítéletet meghozó államnak a szóban forgó cikk alapján fennálló felelősségét.

A kibocsátó államban a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás lehetőségére vonatkozó tájékoztatást a tanúsítvány j) rovatában kell megadni. A korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó alkalmazandó rendelkezésekről részletesebb tájékoztatás nyújtható a tanúsítvány l) rovatában:

- j) A korai vagy feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos információk:
1. A kibocsátó állam joga szerint az elítélt személy korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra jogosult, ha letöltötte:
 - ☐ a büntetés felét
 - ☐ a büntetés kétharmadát
 - ☐ a büntetés egyéb hányadát (kérjük meghatározni):
 2. A kibocsátó állam illetékes hatóságát kérelemre tájékoztatni kell az alábbiakról:
 - ☐ a végrehajtó állam jogának az elítélt személy korai vagy feltételes szabadságra bocsátására vonatkozó rendelkezéseiről,
 - ☐ a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás időtartamának kezdetéről és végéről.
- l) Az ügyre vonatkozó egyéb lényeges körülmények (nem kötelező információk):
- ...
- ...

3.8. Az ideiglenes letartóztatás iránti kérelem

Amennyiben az elítélt személy a végrehajtó államban tartózkodik, a végrehajtó állam a kibocsátó állam kérésére letartóztathatja az elítélt személyt, vagy foganatosíthat bármely ahhoz szükséges intézkedést, hogy az elítélt személy a területén maradjon. Az ilyen letartóztatás iránti kérelem megtehető az ítélet és a tanúsítvány megérkezése, vagy az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó határozat meghozatala előtt. A büntetés időtartama nem hosszabbodhat meg az előzetes letartóztatásban töltött idő miatt (14. cikk).

E rendelkezés alapján az ítéletet meghozó államnak lehetősége van gondoskodni arról, hogy az elítélt személy ne szökjön meg, például a végrehajtó állam által tárgyában folytatott vizsgálat kimenetelére történő várakozás ideje alatt, hogy egyáltalán lehetséges-e a büntetés végrehajtásának átvétele.

Az ideiglenes letartóztatásra vonatkozó tájékoztatást a tanúsítvány e) rovatában kell megadni:

- e) Ideiglenes letartóztatás iránti kérelem a kibocsátó állam részéről (ha az elítélt személy a végrehajtó államban tartózkodik):
- ☐ A kibocsátó állam kérelmezi, hogy a végrehajtó állam tartóztassa le az elítélt személyt, vagy hozzon egyéb olyan intézkedést, amely biztosítja, hogy az elítélt személy az ítélet elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntés meghozataláig a végrehajtó állam területén maradjon.
 - ☐ A kibocsátó állam már kérelmezte, hogy a végrehajtó állam tartóztassa le az elítélt személyt, vagy hozzon egyéb olyan intézkedést, amely biztosítja, hogy az elítélt személy az ítélet elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntés meghozataláig a végrehajtó állam területén maradjon. Kérjük, adja meg a végrehajtó állam azon hatóságának a nevét, amely az érintett letartóztatására irányuló kérelemre vonatkozó döntést hozta (adott esetben és amennyiben rendelkezésre áll):
-
-
-

3.9. A tanúsítvány visszavonása

Ameddig a büntetés végrehajtása nem kezdődött meg a végrehajtó államban, a kibocsátó állam indokolással együtt visszavonhatja a tanúsítványt (13. cikk). A kibocsátó állam a 17. cikk (3) bekezdése alapján tájékoztatást kérhet a végrehajtó állam büntetés-végrehajtási módszereiről, amelyről a végrehajtó állam pontos információkkal köteles szolgálni. Ekkor – továbbra is a büntetés végrehajtásának megkezdését megelőzően – a kibocsátó állam a

tanúsítvány visszavonása mellett dönthet. Különösen, amennyiben a kibocsátó tagállam úgy véli, hogy az átszállítás következtében általa túl korainak tekintett szabadságra bocsátásra kerül sor, olyan döntést hozhat, hogy nem szállítja át az érintett személyt és visszavonja a tanúsítványt.

A tanúsítvány visszavonását követően a végrehajtó állam nem hajtja végre a büntetést.

II. RÉSZ: AZ ÍTÉLET ELISMERÉSE ÉS A BÜNTETÉS VÉGREHAJTÁSA

4. Az elismerési eljárás

4.1. Az elismerésre vonatkozó határozat meghozatalának határideje és jogorvoslati lehetőségek az átszállításra vonatkozó határozattal szemben

A határokon átnyúló igazságügyi együttműködés elősegítése és felgyorsítása érdekében a kerethatározat új, egyszerűsített és hatékonyabb rendszert kíván létrehozni a büntetések továbbítása céljából. Ezért határidőket ír elő az átszállítás/továbbítás megvalósítására. A végrehajtó állam illetékes hatósága a lehető leghamarabb határoz az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról, és erről, valamint a büntetés átalakításáról hozott bármely határozatról tájékoztatja a kibocsátó államot (12. cikk (1) bekezdés). Az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról szóló jogerős határozatot az ítélet és a tanúsítvány kézhezvételét követő 90 napon belül kell meghozni (12. cikk (2) bekezdés).

A határidő túllépésére csak kivételes körülmények között kerülhet sor. A végrehajtó állam ilyen esetben késedelem nélkül bármely formában értesíti a kibocsátó államot, közölve a késedelem okát és a jogerős határozat meghozatalához előreláthatóan szükséges időt (12. cikk (3) bekezdése).

Habár közös törekvés, hogy minden tagállamnak biztosítania kell, hogy az elítélt személy a nemzeti jogával összhangban érvényesíthesse a jogait és hozzáférjen a jogorvoslati lehetőségekhez, a tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy a jogrendszerükben elérhető e jogorvoslati lehetőségek álljanak összhangban a kerethatározatban előírt határidők tiszteletben tartásának fontosságával ⁽⁴⁹⁾.

Az EUSZ 19. cikkének (1) bekezdése szerint a tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek (lásd még az EU Alapjogi Chartájának 47. cikkét a hatékony jogorvoslatihoz való joggal kapcsolatban).

Az elítélt személyek a végrehajtó állam joga szerint fellebbezést nyújthatnak be az ítélet elismerésére és végrehajtására vonatkozó határozattal szemben. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy e fellebbezések nem hátráltatják a kerethatározat zökkenőmentes alkalmazását és tiszteletben tartják a határidőket. A (22) preambulumbekkezdésben foglaltak értelmében az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó jogerős határozatot, a jogorvoslati eljárást is beleértve, általános szabályként az ítélet és a tanúsítvány kézhezvételétől számított 90 napon belül meghozzák.

A Bíróság a 2002/584 kerethatározattal összefüggésben úgy határozott, hogy a 2002/584 kerethatározat nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy biztosítsák az igazságügyi hatóság határozata végrehajtásának felfüggesztésével járó fellebbezés lehetőségét, feltéve, hogy a jogerős határozatot a 2002/584 kerethatározatban foglalt határidőn belül meghozzák ⁽⁵⁰⁾.

4.2. Az ítélet lefordítása iránti kérelem

Főszabály szerint nincsen szükség az ítélet lefordítására (23. cikk (2) bekezdés). Ugyanakkor a végrehajtó államnak lehetősége van arra, hogy kérje, hogy az ítélethez vagy annak lényeges részeihez csatoljanak fordítást. Ennek érdekében a tagállamnak először is a Tanács Főtitkárságánál letétbe kell helyeznie egy arra vonatkozó nyilatkozatot, hogy élni kíván egy ilyen tartalmú kérés lehetőségével (23. cikk (3) bekezdés). Másodsor, ilyen csak akkor kérhető, ha a végrehajtó állam a tanúsítvány tartalmát elégtelennek ítéli a büntetés végrehajtásáról való határozathoz, továbbá a végrehajtó állam és a kibocsátó állam illetékes hatóságai között az ítélet lefordítandó lényeges részeinek megjelölése céljából szükség esetén lefolytatott egyeztetést követően (23. cikk (2) és (3) bekezdés).

4.3. Elhalasztás

A kerethatározat előírja az elismerés (vagy az elismerés megtagadásának) esetleges elhalasztását, ha a tanúsítvány hiányos vagy nyilvánvalóan nem felel meg az ítéletnek (11. cikk). A végrehajtó állam illetékes hatóság észszerű határidőt szabhat a tanúsítvány kiegészítésére vagy kijavítására (lásd a 9. cikk (1) bekezdésének a) pontját).

⁽⁴⁹⁾ Lásd az EEP-vel összefüggésben: a Bíróság 2013. május 30-i ítélete, *Jeremy F.*, C-168/13 PPU, ECLI:EU:C:2013:358.

⁽⁵⁰⁾ Lásd még a Bíróság *Jeremy F.* ügyben hozott ítéletét.

4.4. Ideiglenes letartóztatás

Amennyiben az elítélt személy a végrehajtó államban tartózkodik, a végrehajtó állam a kibocsátó állam kérésére letartóztathatja az elítélt személyt, vagy foganatosíthat bármely ahhoz szükséges intézkedést, hogy az elítélt személy a területén maradjon. Az ilyen letartóztatás iránti kérelem megtehető az ítélet és a tanúsítvány megérkezése, vagy az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó határozat meghozatala előtt. A büntetés időtartama nem hosszabbodhat meg az előzetes letartóztatásban töltött idő miatt (14. cikk).

E rendelkezés alapján az ítéletet meghozó államnak lehetősége van gondoskodni arról, hogy az elítélt személy ne szökjön meg, például a végrehajtó állam által annak tárgyában folytatott vizsgálat kimenetelére történő várakozás ideje alatt, hogy egyáltalán lehetséges-e a büntetés végrehajtásának átvétele.

5. Az elismerésre és végrehajtásra vonatkozó határozat

5.1. Az elismerésre és végrehajtásra vonatkozó általános kötelezettség

A végrehajtó állam illetékes hatósága köteles elismerni a részére továbbított ítéletet, és haladéktalanul megteszi a büntetés végrehajtásához szükséges intézkedéseket, kivéve, ha úgy dönt, hogy az elismerés és a végrehajtás megtagadásának valamelyik okára hivatkozik (8. cikk (1) bekezdés).

5.2. A végrehajtó állam hozzájárulása

A végrehajtó állam hozzájárulására mint előzetes feltételre valamennyi olyan helyzetben szükség van, amely nem tartozik a 4. cikk (1) bekezdése a) és b) pontjának hatálya alá, például olyan állampolgárok esetében, akik nem a végrehajtó államban élnek és akiket nem is oda toloncolnak ki, vagy a végrehajtó államban tartózkodó, azonban annak állampolgárságával nem rendelkező személyek esetén (4. cikk (1) bekezdés c) pont). Ebben az esetben a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságai között egyeztetést kell folytatni, és a végrehajtó állam jogosult megtagadni az együttműködést azáltal, hogy nem járul hozzá az átszállításhoz ((8) preambulumbekkezdés).

E szabály alól azonban van helye kivételnek, ha az egyes tagállamok olyan tartalmú nyilatkozatot tesznek, amely szerint nincsen szükség az előzetes hozzájárulásukra az ítélet és a tanúsítvány továbbításához (4. cikk (7) bekezdés), ha az elítélt személy:

- a) a végrehajtó államban él és jogszerűen legalább öt éve folyamatosan ott tartózkodik, és állandó tartózkodási jogát meg fogja tartani abban az államban ⁽⁵¹⁾, és/vagy
- b) – a 4. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában előírtaktól eltérő esetekben – a végrehajtó állam állampolgára.

Az ilyen nyilatkozat olyan más tagállamokkal való kapcsolataiban érvényesül, amelyek akár a kerethatározat elfogadása időpontjában, akár bármely későbbi időpontban azonos tartalmú nyilatkozatot tettek (4. cikk (7) bekezdés).

E kerethatározat végrehajtása során a tagállamok olyan rendelkezéseket fogadnak el, amelyek különösen figyelembe veszik az elítélt személy társadalmi rehabilitációjának elősegítését, és amelyek alapján képezik az illetékes hatóságok arra vonatkozó döntéshozatalának, hogy a 4. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti esetekben hozzájárulnak-e az ítélet és a tanúsítvány továbbításához (4. cikk (6) bekezdés).

A 4. cikk (7) bekezdése szerinti nyilatkozatok megtalálhatók az EIH honlapján ⁽⁵²⁾.

5.3. Azon 32 bűncselekmény listája, amelyek esetében nem kerül sor a kettős büntethetőség mérlegelésére

A végrehajtó hatóságnak ellenőriznie kell, hogy a kibocsátó hatóság által meghatározott bármely bűncselekmény a 7. cikk (1) bekezdésében felsorolt 32 bűncselekmény-kategória egyikébe tartozik-e. A végrehajtó állam illetékes hatósága csak a 32 bűncselekményen kívüli bűncselekmények esetében ellenőrizheti a kettős büntethetőséget.

Hangsúlyozni kell, hogy a 7. cikk (1) bekezdésében felsorolt feltételek értékelése szempontjából a bűncselekmények vonatkozásában csak a kibocsátó tagállam joga szerinti törvényi tényállás és maximális büntetési tétel bír jelentőséggel. A végrehajtó hatóságnak el kell ismernie a kibocsátó hatóság által a tanúsítványban feltüntetett tényeket.

A kerethatározat értelmében a tagállamoknak lehetőségük van rá, hogy a 32 bűncselekmény-kategória esetében is továbbra is vizsgálják a kettős büntethetőséget. E kivétel érvényesüléséhez nyilatkozatot kell küldeni a Tanács Főtitkárságának az eszköz elfogadásának időpontjában vagy a tagállam által megfelelőnek ítélt bármely későbbi időpontban. Hasonlóképpen, e nyilatkozatokat a tagállamok bármikor visszavonhatják (7. cikk (4) bekezdés). Számos tagállam tett olyan nyilatkozatot, amely valamennyi bűncselekmény tekintetében lehetővé teszi a kettős büntethetőség ellenőrzését (lásd a 14. lábjegyzetet).

⁽⁵¹⁾ Az „állandó tartózkodási jog” kifejezést a hivatkozott rendelkezés második albekezdése fejt ki.

⁽⁵²⁾ <https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>

A Bíróság a C-289/15. sz. *Grundza* ügyben hozott ítéletében ⁽⁵³⁾ a kerethatározat 7. cikkének (3) bekezdését és a 9. cikke (1) bekezdésének d) pontját értelmezte (nevezetesen abból a szempontból, hogy miként kell értékelni a kettős büntethetőség feltételét). A Bíróság a következőképpen határozott:

„38. [...] a kettős büntethetőség értékelésekor a végrehajtó állam illetékes hatóságának feladata annak vizsgálata, hogy a bűncselekménynek a kibocsátó állam illetékes hatósága által hozott ítéletben tükröződő tényállási elemei, amennyiben a végrehajtó állam területén követnék el azokat, ebben az államban is büntetendőek lennének-e.

[...]

49. [...] a kettős büntethetőség értékelésekor a végrehajtó állam illetékes hatóságának nem azt kell vizsgálnia, hogy a kibocsátó állam által védett érdek sérült-e, hanem azt, hogy amennyiben a szóban forgó bűncselekményt abban a tagállamban követik el, amelynek hatálya alá e hatóság tartozik, úgy lehetne-e tekinteni, hogy e tagállam nemzeti joga által védett hasonló érdek sérült”.

5.4. A büntetés átalakítása

Mivel a kerethatározat a más tagállamok jogrendszerei iránti kölcsönös bizalmon alapul, tiszteletben kell tartani a kibocsátó állam bíróságának határozatát, valamint elvben nem kerülhet sor e határozat felülvizsgálatára vagy kiigazítására (a 8. cikk (1) bekezdése) ⁽⁵⁴⁾. Az ún. „folytatólagos büntetés” ⁽⁵⁵⁾ ezen elve alól két kivétel létezik, mindkettő abból ered, ha a kibocsátó államban kiszabott büntetés, akár az időtartamára, akár a jellegére tekintettel, nem egyeztethető össze a végrehajtó állam jogaival:

1. A büntetés időtartama eltérő: amennyiben a kibocsátó állam által kiszabott büntetés az időtartamát tekintve nem egyeztethető össze a végrehajtó állam jogával, az utóbbi csak akkor alakíthatja át a büntetést, ha az meghaladja a végrehajtó állam nemzeti jogában a hasonló bűncselekményekre kiszabható büntetés maximumát (például a kábítószerrel kapcsolatos olyan bűncselekményekért kiszabott 14 év szabadságvesztés büntetés átadása, amelyek a végrehajtó állam nemzeti joga szerint legfeljebb 12 év szabadságvesztéssel büntetendőek). Az átalakított büntetés mértéke azonban nem lehet alacsonyabb a végrehajtó állam nemzeti jogában a hasonló bűncselekményekre vonatkozóan előírt maximális büntetésnél (8. cikk (2) bekezdés).
2. A büntetés jellege eltérő: amennyiben a kibocsátó állam által kiszabott büntetés a jellegét tekintve nem egyeztethető össze a végrehajtó állam nemzeti jogával, a végrehajtó állam azt a saját jogában hasonló bűncselekményekre alkalmazott büntetésnek vagy intézkedésnek megfelelően átalakíthatja (például az életfogytig tartó szabadságvesztés 20 év szabadságvesztés büntetéssé alakítható át). A végrehajtó állam illetékes hatóságának azonban meg kell győződnie arról, hogy az átalakított büntetés vagy intézkedés a lehet legpontosabban megfelel a kibocsátó állam által kiszabott eredeti büntetésnek. A végrehajtó állam illetékes hatóságának továbbá nincsen lehetősége arra, hogy az eredeti büntetést pénzbüntetésre változtassa (8. cikk (3) bekezdés).

Mindkét esetben, ha az átalakítás szükségszerű, a végrehajtó állam illetékes hatósága a lehető leghamarabb tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát a büntetés átalakításáról hozott határozatáról (12. cikk (1) bekezdés).

Amennyiben a kibocsátó állam nem ért egyet a büntetés átalakításával, a tanúsítvány visszavonása mellett dönthet (13. cikk).

Az átalakított büntetés nem súlyosbíthatja a kibocsátó államban kiszabott büntetést a büntetési tétel jellege vagy időtartama tekintetében (8. cikk (4) bekezdés).

Ameddig a büntetés végrehajtása a végrehajtó államban nem kezdődött meg, a kibocsátó államnak lehetősége van visszavonni a tanúsítványt, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a büntetés átalakításáról hozott határozat ellentétes az elítélt személy átszállítása iránti eredeti szándékával (a 12. cikk (1) bekezdése és a 13. cikk együttes értelmezése).

A 8. cikk (2) és (3) bekezdése az eredetileg a kibocsátó államban kiszabott büntetés átalakítására vonatkozik. Ezért a büntetés átalakításáról szóló rendelkezések nem vonatkoznak a korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó megállapodásokra, mivel ezek a büntetés végrehajtásával kapcsolatosak. A büntetés végrehajtására vonatkozó rendszert a 17. cikk szabályozza (lásd alább a 7.3. szakaszt).

⁽⁵³⁾ A Bíróság 2017. január 11-i *Grundza* ítélete (C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4) a 7. cikk (3) bekezdésének és a 9. cikk (1) bekezdése d) pontjának értelmezésével kapcsolatban a kettős büntethetőséghez szükséges feltételek teljesítéséről.

⁽⁵⁴⁾ A Bíróság 2018. december 13-i ítélete, *Sut*, C-514/17, ECLI:EU:C:2018:1016, valamint a Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által a C-314/18. sz., *SF* ügyben 2018. július 20-án benyújtott, folyamatban lévő előzetes döntéshozatal iránti kérelem.

⁽⁵⁵⁾ Szemben az ún. átváltási elvvel, amely az Európa Tanács 1983. évi egyezménye szerint alkalmazandó. Lásd az Európa Tanács 1983. évi egyezményének indokolását.

5.5. Az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai

A továbbított ítélet elismerésére és végrehajtására vonatkozó általános kötelezettség (amelyet a 8. cikk (1) bekezdése tartalmaz) korlátját az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai, vagyis a megtagadási okok képezik (9. cikk). Fontos megjegyezni, hogy a végrehajtó hatóság kizárólag ezekre az okokra hivatkozhat a végrehajtás megtagadásának indokaként. A Bíróság a 2002/584 kerethatározattal összefüggésben tisztázta, hogy a megtagadási okok listája kimerítő jellegű ⁽⁵⁶⁾.

Az illetékes hatóság által választhatóként kell átültetni a megtagadási okokat. A 9. cikk egyértelműen úgy szól, hogy az illetékes hatóság „megtagadhatja” az ítélet elismerését és a büntetés végrehajtását, vagyis az illetékes végrehajtó hatóságnak továbbra is megvan a mérlegelési mozgástere ahhoz, hogy eseti alapon értékelje a megtagadási okra való hivatkozás megfelelőségét ⁽⁵⁷⁾.

A végrehajtó állam illetékes hatósága megtagadhatja az ítélet elismerését és a büntetés végrehajtását, amennyiben az elismerés és a végrehajtás megtagadásának alábbi okai közül egy vagy több fennáll:

5.5.1. Hiányos vagy hibás tanúsítvány (9. cikk (1) bekezdésének a) pontja)

A 4. cikkben említett tanúsítvány hiányos vagy nyilvánvalóan nem felel meg az ítéletnek, és a végrehajtó állam illetékes hatóság által megszabott észszerű határidőn belül nem került kiegészítésre vagy kijavításra.

5.5.2. A továbbításra vonatkozó feltételek be nem tartása (9. cikk (1) bekezdésének b) pontja)

A 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek nem teljesülnek. További magyarázatért lásd a 2.3.1. szakaszt.

5.5.3. Ne bis in idem (9. cikk (1) bekezdésének c) pontja)

A büntetés végrehajtása ellentétes lenne a *ne bis in idem* (kétszeres büntetés tilalmának) elvével.

A Bíróság az SMVE 54. cikkével kapcsolatban több ítéletet hozott a *ne bis in idem* elvének értelmezésével kapcsolatos ügyekben. Ezek az ítéletek a 2002/584 kerethatározatra a C-261/09. sz., *Mantello* ügyben ⁽⁵⁸⁾ hozott ítélet értelmében alkalmazandóak, és pontosítják az olyan fogalmakat, mint a „jogerős határozat”, az „ugyanazon cselekmény” és a „büntetést már végrehajtották”. A Bíróság a C-129/14 PPU. sz., *Spasic* ügyben ⁽⁵⁹⁾ azt az ítéletet hozta, hogy az SMVE 54. cikke, mint olyan, összeegyeztethető az EU Alapjogi Chartájának 50. cikkével, amely a *ne bis in idem* elvét rögzíti.

Az SMVE 54. cikke

„Az ellen a személy ellen, akinek a cselekményét a Szerződő Felek egyikében jogerősen elbírálták, ugyanazon cselekmény alapján nem lehet egy másik Szerződő Fél területén büntetőeljárást indítani, amennyiben elítélés esetén a büntetést már végrehajtották, végrehajtása folyamatban van, vagy az ítélet meghozatalának helye szerinti Szerződő Fél jogszabályainak értelmében azt többé nem lehet végrehajtani”.

Az EU Alapjogi Chartájának 50. cikke

„A kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma

Senki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.”

5.5.4. A kettős büntethetőség hiánya (9. cikk (1) bekezdésének d) pontja)

A 7. cikk (3) bekezdésében említett esetben, valamint – ha a végrehajtó állam a 7. cikk (4) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett – a 7. cikk (1) bekezdésében említett esetben a végrehajtó állam illetékes hatósága megtagadhatja az ítélet elismerését, ha az olyan cselekményekre vonatkozik, amelyek a végrehajtó állam joga szerint nem minősülnek bűncselekménynek.

Ez a megtagadási ok ezért az alábbiakra vonatkozik:

- (1) olyan bűncselekményekre, amelyek nem tartoznak a 7. cikk (1) bekezdésében felsorolt 32 bűncselekmény kategória közé;
- (2) olyan bűncselekményekre, amelyek bár beletartoznak a 7. cikk (1) bekezdésében felsorolt 32 bűncselekmény kategória egyikébe, a kibocsátó államban azonban legfeljebb csak 3 évnél rövidebb tartamú szabadságvesztés büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendő, vagy

⁽⁵⁶⁾ Nevezetesen a C-123/08. sz. *Wolzenburg* ügyben hozott ítéletének 57. pontjában, valamint a C-404/15. és C-659/15 PPU. sz., *Aranyosi és Căldăraru* egyesített ügyekben hozott ítéletének 80. pontjában.

⁽⁵⁷⁾ Lásd még e tekintetben: a Bíróság 2017. június 29-i ítélete, *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 21. pont.

⁽⁵⁸⁾ A Bíróság 2010. november 16-i ítélete, *Mantello*, C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

⁽⁵⁹⁾ A Bíróság 2014. május 27-i ítélete, *Spasic*, C-129/14 PPU, ECLI:EU:C:2014:586.

(3) valamennyi bűncselekményre, amennyiben a 7. cikk (4) bekezdése szerinti nyilatkozatot tettek.

Nem tagadható meg az ítélet elismerése és végrehajtása adókkal és illetékekkel, vámokkal és devizával kapcsolatos ügyekben azon az alapon, hogy a végrehajtó állam joga nem ír elő ugyanolyan adót vagy illetéket, vagy nem tartalmaz ugyanolyan típusú szabályokat az adó-, illeték-, valamint vám- és devizasabályozás terén, mint a kibocsátó állam joga.

A C-289/15. sz. *Grundza* ügyben hozott ítéletében a Bíróság egyértelműsítette, hogy miként kell értékelni a kettős büntethetőség feltételét (lásd az 5.3. szakaszt).

5.5.5. A büntetés végrehajthatóságának elévülése (9. cikk (1) bekezdésének e) pontja)

A végrehajtó állam joga szerint a büntetés végrehajthatósága elévül.

5.5.6. A végrehajtó állam joga alapján fennálló mentesség (9. cikk (1) bekezdésének f) pontja)

A végrehajtó állam joga alapján mentesség áll fenn, amelynek következtében a büntetés nem hajtható végre.

5.5.7. A büntethetőségi korhatár (9. cikk (1) bekezdésének g) pontja)

A büntetést olyan személyre szabták ki, akit a végrehajtó állam joga szerint az ítéletben megállapított cselekményekért az életkora miatt még nem lehetett volna büntetőjogi felelősségre vonni.

A tagállamok jogszabályai eltérő módon határozzák meg a büntetőjogi felelősség alsó korhatárát. E megtagadási ok alkalmazandó, ha a végrehajtó államban csak polgári vagy közigazgatási eljárás, nem pedig büntetőeljárás várhat az átszállítani kért személyre az életkora miatt.

A Bíróság a 2002/584 kerethatározattal ⁽⁶⁰⁾ összefüggésben egyértelműsítette, hogy a végrehajtó igazságügyi hatóság csak azoknak a kiskorú személyeknek az átadását köteles ⁽⁶¹⁾ megtagadni, akik a végrehajtó tagállam joga alapján még érték el az ahhoz szükséges életkort, hogy az EEP alapjául szolgáló cselekmények miatt büntetőjogilag felelősségre vonhatók legyenek. Ennek értékeléséhez az igazságügyi hatóságnak egyszerűen ellenőriznie kell, hogy az érintett személy elérte-e az ahhoz szükséges minimális életkort, hogy az EEP alapjául szolgáló cselekmények miatt büntetőjogilag felelősségre vonható legyen. A hatóságnak semmilyen további, az érintett személy körülményeinek értékelésével kapcsolatos olyan feltételt nem kell vizsgálnia, amely az adott tagállam joga szerint kifejezetten vonatkozik az ilyen cselekmények miatt a kiskorú személy elleni büntetőeljárás megindítására és elítélésére.

5.5.8. A hátralévő letöltendő büntetés időtartama túl rövid (9. cikk (1) bekezdésének h) pontja)

Az ítéletnek a végrehajtó állam illetékes hatósága általi kézhezvétele időpontjában kevesebb mint hat hónap büntetés van hátra.

Figyelemmel a kerethatározatban foglalt maximum 120 napos határidőre (90 nap az ítélet elismerésére vonatkozó jogerős határozat meghozatalára, lásd a 12. cikk (2) bekezdését + 30 nap az elítélt személy átszállítására, lásd a 15. cikk (1) bekezdését) a végrehajtó állam részéről az átszállítás nem tekinthető megfelelőnek, ha kevesebb mint 6 hónap büntetés van hátra. E tekintetben annak az időpontnak van jelentősége, amikor az ítéletet a végrehajtó állam kézhez vette.

5.5.9. Az érintett személy távollétében lefolytatott tárgyalás (9. cikk (1) bekezdésének i) pontja)

A 2009/299 kerethatározat a 9. cikk (1) bekezdésének az érintett személy távollétében hozott határozatokra vonatkozó i) pontja tekintetében módosította a kerethatározatot. Ezek a rendelkezések olyan helyzetekre vonatkoznak, amikor a végrehajtó hatóság a kibocsátó államban folyamatban lévő olyan eljárásból fakadó, büntetés elismerésére és végrehajtására vonatkozó ítéletet kapott, ahol a személy nem volt jelen.

A kerethatározat 9. cikke (1) bekezdésének i) pontja megtagadási okot tartalmaz arra az esetre, ha a 4. cikkben előírt tanúsítvány szerint az érintett személy személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.

Ugyanakkor e szabály alól számos kivétel létezik. A végrehajtó hatóság nem tagadhatja meg az érintett személy távollétében hozott határozaton alapuló büntetés elismerése és végrehajtása iránti kérelem teljesítését, ha a tanúsítvány igazolja, hogy a kibocsátó állam nemzeti jogában meghatározott további eljárási követelményekkel összhangban:

⁽⁶⁰⁾ A Bíróság 2018. január 23-i ítélete, *Dawid Piotrowski*, C-367/16, ECLI:EU:C:2018:27.

⁽⁶¹⁾ A 2002/584 kerethatározat 3. cikkének (3) bekezdése alapján ez kötelező megtagadási ok, míg ugyanez a megtagadási ok a kerethatározat szerint opcionális.

i. az érintett személyt kellő időben:

- személyesen idézték, és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, vagy az érintett más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott a szóban forgó tárgyalás kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett,

valamint

- tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

vagy

ii. az érintett személy a kitűzött tárgyalás ismeretében meghatalmazta vagy az általa választott vagy az állam által kirendelt jogi képviselőt arra, hogy a tárgyalás során a védelmét ellássa, és az említett jogi képviselő ténylegesen ellátta az érintett személy védelmét a tárgyaláson;

vagy

iii. az érintett személy a határozat kézbesítését és azt követően, hogy kifejezetten tájékoztatták őt a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet,

- egyértelműen kijelentette, hogy nem vitatja a határozatot,

vagy

- a megállapított határidőn belül nem kért perújítást vagy nem fellebbezett.

A Bíróság a 2002/584 kerethatározattal összefüggésben már hozott néhány ítéletet az érintett személy távollétében lefolytatott tárgyalásokkal kapcsolatban.

A C-399/11. sz., *Melloni* ügyben hozott ítélet ⁽⁶²⁾ azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az megakadályozza a végrehajtó igazságügyi hatóságokat, hogy az ugyanezen rendelkezésben foglalt esetekben a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott EEP végrehajtását ahhoz a feltételhez kössék, hogy az érintett személy távollétében hozott ítélet felülvizsgálható legyen a kibocsátó tagállamban.

A Bíróság úgy vélte, hogy a 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése a büntetés végrehajtása céljából kibocsátott EEP végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okáról rendelkezik, amennyiben az érintett személyt a távollétében ítélték el. E lehetőséghez mindazonáltal négy kivétel is tartozik, amelyeket a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének a)–d) pontja tartalmaz. A Bíróság megállapította, hogy e négy helyzetben a végrehajtó igazságügyi hatóság nem kötheti a távollétében elítélt személy átadását ahhoz a feltételhez, hogy az ítélet felülvizsgálható legyen a jelenlétében.

Továbbá számos ítéletet hoztak a 2002/584 kerethatározat 4a. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „a határozat meghozatalát eredményező tárgyalás” kifejezés értelmezésével kapcsolatban ⁽⁶³⁾.

5.5.10. Büntetőeljárás megindítása az átszállítást megelőzően elkövetett bűncselekmény miatt (9. cikk (1) bekezdésének j) pontja)

A végrehajtó állam a 12. cikk (1) bekezdésével összhangban történő határozathozatalt megelőzően a 18. cikk (3) bekezdésének értelmében a kibocsátó állam illetékes hatóságához hozzájárulás iránti kérelmet terjeszt elő, a kibocsátó állam pedig a 18. cikk (2) bekezdésének g) pontja értelmében nem járul hozzá az érintett személy elleni büntetőeljárás megindításához, a személy elítéléséhez vagy személyes szabadságától más módon történő megfosztásához a végrehajtó államban az átszállítást megelőzően elkövetett és az attól eltérő bűncselekmény miatt. A (23) preambulumbekazdással összhangban a 18. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a (2) bekezdésben felsorolt kivételek mellett a specialitás szabálya csak akkor alkalmazható, ha a személyt a végrehajtó államba szállították át. Ennek következtében nem alkalmazandó akkor, ha a személyt a végrehajtó államba nem szállították át, például amikor a személy a végrehajtó államba menekült.

⁽⁶²⁾ A Bíróság 2013. február 26-i ítélete, *Melloni*, C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107.

⁽⁶³⁾ A Bíróság vonatkozó ítéletei: 2016. május 24-i ítélet, *Dworzecki*, C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346; 2017. augusztus 10-i ítélet, *Tupikas*, C-270/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:628; 2017. augusztus 10-i ítélet, *Zdziaszek*, C-271/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:629; valamint 2017. december 22-i ítélet, *Ardic*, C-571/17 PPU, ECLI:EU:C:2017:1026.

5.5.11. Pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedés, vagy más, szabadságelvonással járó intézkedés (a 9. cikk (1) bekezdésének k) pontja)

A kiszabott büntetés olyan pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedést, vagy más, szabadságelvonással járó intézkedést foglal magában, amely intézkedést – a 8. cikk (3) bekezdése ellenére – a végrehajtó állam a saját jogi vagy egészségügyi rendszerei következtében nem tud végrehajtani.

A (19) preambulumbekzdés rögzíti, hogy a 9. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett esetekben a végrehajtó államnak – mielőtt visszautasítja a szabadságvesztés büntetéstől eltérő intézkedéssel járó büntetés elismerését és végrehajtását – mérlegelnie kell a büntetésnek a kerethatározattal összhangban történő átalakításának a lehetőségét.

A (20) preambulumbekzdés értelmében a 9. cikk (1) bekezdésének k) pontjában szereplő megtagadási okot azokban az esetekben is lehet alkalmazni, amelyekben a személyt nem találták valamely bűncselekmény tekintetében bűnösnek, annak ellenére, hogy az illetékes hatóság bűncselekmény miatt szabadságvesztés büntetéstől eltérő szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazott.

5.5.12. Területen kívüli hatály (a 9. cikk (1) bekezdésének l) pontja)

Az ítélet olyan bűncselekményekre vonatkozik, amelyek a végrehajtó állam joga szerint úgy tekintendők, mintha azokat teljes egészében vagy jelentős részben a saját területén vagy a saját területének minősülő helyen követték volna el.

A (21) preambulumbekzdés értelmében a megtagadás területi hatályon alapuló oka kizárólag kivételes esetekben alkalmazható, az e kerethatározat rendelkezéseinek értelmében történő, lehető legnagyobb mértékű együttműködés céljából, és céljának figyelembevételével. Az ezen megtagadási ok alkalmazásával hozott bármely határozatot eseti értékelés alapján kell meghozni, és azt a kibocsátó állam, valamint a végrehajtó állam illetékes hatóságai közötti egyeztetésnek kell megelőznie.

5.6. *Részleges elismerés és végrehajtás*

A kerethatározat lehetőséget biztosít a végrehajtó állam számára, hogy egyeztessen a kibocsátó állam illetékes hatóságával annak érdekében, hogy – amennyiben a teljeskörű elismerés nem lehetséges – az együttműködés megtagadása helyett inkább megállapodásra jussanak a büntetés részleges elismerése és végrehajtása tárgyában (10. cikk).

A tagállamok eseti alapon megállapodhatnak a büntetés részleges elismeréséről és a büntetés részleges végrehajtásáról az általuk meghatározott feltételekkel összhangban, feltéve, hogy az ilyen elismerés és végrehajtás nem eredményezi a büntetés időtartamának meghosszabbodását. Ilyen megállapodás hiányában a tanúsítványt vissza kell vonni.

6. **Az elítélt személy átszállítása**

6.1. *A fizikai átszállítás határideje*

Főszabályként, ha az elítélt személy a kibocsátó államban tartózkodik, őt a kibocsátó állam és a végrehajtó állam által közösen megállapított időpontban, és a végrehajtó állam által az ítélet elismeréséről szóló jogerős határozat meghozatalát követően legkésőbb 30 napon belül át kell szállítani, kivéve, ha az átszállítását előre nem látott körülmények megakadályozzák (15. cikk (1) bekezdés).

Ha az elítélt személy 15. cikk (1) bekezdésében előírt időtartamon belüli átszállítását előre nem látott körülmények megakadályozzák, a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságai haladéktalanul kapcsolatba lépnek egymással. Az átszállításnak e körülmények megszűnte után azonnal meg kell történnie. A kibocsátó állam illetékes hatósága haladéktalanul tájékoztatja a végrehajtó állam illetékes hatóságát, és új átszállítási időpontban állapodik meg. Ebben az esetben az átszállításra az e megállapodás szerinti új időpontot követő tíz napon belül kerül sor (15. cikk (2) bekezdés).

6.2. *Átmenő szállítás másik tagállamon keresztül*

Az elítélt személynek a kibocsátó államból a végrehajtó államba más tagállamok területén át történő korlátozásmentes átmenő szállításának biztosítása érdekében a kibocsátó állam továbbítja a tanúsítvány másolatát és az átmenő szállításra irányuló kérelmet az érintett tagállamok számára, amelyek engedélyezik az átmenő szállítást. Az átmenő szállítás engedélyezése érdekében megkeresett tagállam a kérés kézhezvételétől számított legkésőbb egy héten belül értesítést ad a határozatról (16. cikk (1)–(3) bekezdés).

Nem szükséges továbbítani a tanúsítvány másolatát és az átmenő szállításra irányuló kérelmet, ha a szállítás egy vagy több tagállam területén történő tervezett közbúlsó leszállás nélkül légi úton történik (vö. a 16. cikk (5) bekezdésével).

6.3. Az átszállítás költségei

A kerethatározat alkalmazásából eredő költségeket a végrehajtó állam viseli, az elítélt személynek a végrehajtó államba történő átszállításának költségei, valamint a kizárólag a kibocsátó állam területén felmerülő költségek kivételével, amelyeket az utóbbi visel (24. cikk).

6.4. Úti okmányok

Habár a kerethatározat szövegében ez nem kerül említésre, az úti okmányok kiállítása fontos eleme a kerethatározat zökkenőmentes gyakorlati alkalmazásának. Az érvényes úti okmány az átszállítás elengedhetetlen és szükséges előfeltételének minősül (további részletekért lásd az EuroPris elítélt személyek átszállításáról szóló kézikönyvét) ⁽⁶⁴⁾.

7. A büntetés végrehajtása

7.1. A végrehajtásra vonatkozó jog

A kerethatározat egyértelműen kimondja, hogy a büntetés végrehajtását a végrehajtó állam joga szabályozza. Kizárólag a végrehajtó tagállam hatóságai jogosultak dönteni a végrehajtási eljárásokra és az összes, ezekkel kapcsolatos intézkedések meghatározására vonatkozóan, beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás indokait is (17. cikk).

7.2. Levonás

A végrehajtó állam illetékes hatósága a letöltendő szabadságvesztés büntetés teljes időtartamából levonja az ítéletben kiszabott büntetésből már letöltött szabadságvesztés teljes időtartamát (17. cikk (2) bekezdés). ⁽⁶⁵⁾

7.3. Korai vagy feltételes szabadságra bocsátás

Az elítélt személy ténylegesen letöltendő szabadságvesztésének időtartama nagyrészt a végrehajtó tagállam korai és feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezéseitől függ. E tekintetben jelentős különbségek mutatkoznak a tagállamok között: például egyes tagállamokban az elítélteket a büntetés kétharmadának, másokban pedig egyharmadának letöltése után bocsátják szabadságra ⁽⁶⁶⁾.

A végrehajtó állam illetékes hatósága kérelemre tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát az esetleges korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésről. Amennyiben megtörtént ez a tájékoztatás, a kibocsátó állam hozzájárulhat ezeknek a rendelkezéseknek az alkalmazásához vagy úgy is dönthet, hogy visszavonja a tanúsítványt és megszünteti az átszállítási eljárást (17. cikk (3) bekezdés).

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a korai vagy feltételes szabadságra bocsátásról hozott határozat meghozatalakor figyelembe vehetik a kibocsátó állam által jelzett nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek értelmében az érintett személy meghatározott időpontban jogosult korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra (17. cikk (4) bekezdés).

Ajánlatos, hogy a végrehajtó állam nyújtson egyértelmű tájékoztatást és adjon magyarázatot a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó alkalmazandó rendelkezéseiről a kibocsátó állam és az elítélt személy számára. Kizárólag az irányadó jogszabályi rendelkezések megjelölése nem feltétlenül elegendő.

7.4. Amnesztia, közkegyelem

Mind a kibocsátó állam, mind pedig a végrehajtó állam amnesztiát hirdethet vagy közkegyelmet gyakorolhat az elítélt személy vonatkozásában (19. cikk (1) bekezdés).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.euopris.org/file/euopris-resource-book-on-the-transfer-of-sentenced-prisoners-under-eu-framework-decision-909/>

⁽⁶⁵⁾ A kibocsátó államban a börtönben végzett munkának a végrehajtó államban történő figyelembevételét illetően lásd: a Bíróság (nagytanács) 2016. november 8-i ítélete, *Ognyanov*, C-554/14, ECLI:EU:C:2016:835. Ebben az ügyben a Bíróság megállapította, hogy a kerethatározatot úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az akként értelmezett nemzeti szabály, hogy a végrehajtó állam mérsékelheti az elítélt személy büntetését az általa a kibocsátó államban a fogva tartása során végzett munka miatt, miközben a kibocsátó állam illetékes hatóságai ezen állam joga szerint a büntetést ily módon nem mérsékeltek.

⁽⁶⁶⁾ Lásd: az EJEB 2005. március 15-i *Veermæe kontra Finnország* ítélete, 38704/03. sz. kérelem, és 2006. június 27-i *Szabo kontra Svédország* ítélete, 28578/03. sz. kérelem. Az EJEB arra a megállapításra jutott, hogy a végrehajtó államban a ténylegesen hosszabb időtartamú szabadságvesztés lehetősége önmagában nem teszi a szabadságelvonást önkényessé, mindaddig amíg a letöltendő büntetés nem haladja meg az ítéletet meghozó államban lefolytatott büntetőeljárás során kiszabott büntetést. Az EJEB ugyanakkor nem zárta ki, hogy egy ténylegesen kirívóan hosszabb büntetés felvetheti az EJEE 5. cikkének sérelmét, egyúttal megalapozhatja az ítéletet meghozó államnak a szóban forgó cikk alapján fennálló felelősségét. Ehhez azonban alapos okok fennállását kellene igazolni annak a meggyőződésnek az alátámasztására, hogy a végrehajtó államban letöltendő büntetés tartama kirívóan aránytalan ahhoz képest, mint amit egyébként az ítéletet meghozó államban kellene letölteni.

7.5. *A határozat felülvizsgálata*

Az ítélet felülvizsgálatának kezdeményezése esetén azonban kizárólag a kibocsátó állam határozhat az ítélet felülvizsgálatára irányuló kérelem tárgyában (19. cikk (2) bekezdés).

7.6. *Az ítélet végrehajtásához való jog*

A kibocsátó állam nem folytathatja azon büntetés végrehajtását, amelynek végrehajtása a végrehajtó államban már megkezdődött, kivéve azokban az esetekben, ahol a büntetés végrehajtásának joga visszakérül a kibocsátó államhoz, amennyiben a végrehajtó állam tájékoztatja a kibocsátó államot a büntetés végrehajtásának részleges megtagadásáról (22. cikk).

7.7. *Értesítési és tájékoztatási kötelezettségek*

A kerethatározat mind a kibocsátó, mind a végrehajtó államra nézve részletes tájékoztatási kötelezettségeket tartalmaz, mind az átszállítást megelőzően, mind azt követően.

A kibocsátó állam illetékes hatóságának haladéktalanul tájékoztatnia szükséges a végrehajtó állam illetékes hatóságát minden olyan határozatról vagy intézkedésről, amelynek eredményeként a büntetés végrehajthatósága azonnal vagy bizonyos időn belül megszűnik (20. cikk). Ennek eredményeképpen a végrehajtó állam illetékes hatósága a fenti tájékoztatás kézhezvételét követően azonnal megszünteti a büntetés végrehajtását.

A végrehajtó állam illetékes hatósága bármely írásban dokumentálható módon haladéktalanul tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát a következőkről (21. cikk):

- a) az ítélet és a tanúsítvány más tagállam illetékes hatóságának abból az okból történő továbbításáról, mivel a végrehajtó állam nem rendelkezett hatáskörrel annak elismerésére;
- b) arról a tényről, hogy a büntetés végrehajtása a gyakorlatban lehetetlen, mivel az ítéletnek és a tanúsítványnak a végrehajtó államba történő továbbítását követően az elítélt személy nem található meg a végrehajtó állam területén, amely esetben a végrehajtó állam mentesül a büntetés végrehajtásának kötelezettsége alól;
- c) az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó jogerős határozatról, a határozat időpontjával együtt;
- d) bármely, az ítélet elismerésének vagy a büntetés végrehajtásának megtagadási okon alapuló (9. cikk) megtagadásáról szóló határozatról, a határozat indokolásával együtt;
- e) a büntetés átalakításáról szóló bármilyen határozatról (8. cikk (2) vagy (3) bekezdése), a határozat indokolásával együtt;
- f) a büntetés végrehajtásának megtagadására vonatkozó bármilyen határozatról, ha amnesztiát hirdettek vagy közkegyelmet gyakoroltak (19. cikk (1) bekezdése), a határozat indokolásával együtt;
- g) a feltételes szabadságra bocsátás időtartamának kezdetéről és végéről, ha azt a kibocsátó állam a tanúsítványon jelölte;
- h) az elítélt személynek a fogva tartásból való megszökéséről;
- i) a büntetés végrehajtásáról, a letöltését követően haladéktalanul.

8. **A specialitás szabálya**

A végrehajtó államba átszállított személy ellen „az átszállítása előtt elkövetett és az átszállításának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltethető el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától” (18. cikk).

A (23) preambulumbekkezdés értelmében a specialitás szabálya csak akkor alkalmazható, ha a személyt a végrehajtó államba szállították át. Ennek következtében nem alkalmazandó akkor, ha a személyt a végrehajtó államba nem szállították át, például amikor a személy a végrehajtó államba menekült.

Mindazonáltal létezik néhány konkrét kivétel a specialitás szabálya alól (vö. a 18. cikk (2) bekezdésével). Az érintett személlyel szemben ezért büntetőeljárás indítható a végrehajtó államban:

- a) ha az elítélt személynek, habár erre alkalma lett volna, a végleges szabadon bocsátásától számított 45 napon belül nem hagyta el a végrehajtó állam területét, vagy miután azt elhagyta oda visszatért;
- b) ha a bűncselekmény szabadságvesztés büntetéssel nem büntethető vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett;
- c) ha a büntetőeljárás eredményeként nem kerül sor személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;

- d) ha az elítélt személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés, különösen pénzbüntetés szabható ki vagy azt helyettesítő intézkedés alkalmazható, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;
- e) ha az érintett személy hozzájárult az átszállításhoz;
- f) ha az elítélt személy az átszállítása után, az átszállítását megelőzően elkövetett meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról. A lemondó nyilatkozatot a végrehajtó állam illetékes igazságügyi hatóságai előtt kell megtenni, és az adott állam nemzeti jogának megfelelően kell jegyzőkönyvbe venni; a lemondó nyilatkozatot úgy kell megfogalmazni, hogy abból egyértelműen kitűnjön, hogy azt az érintett személy önként és az abból adódó következmények teljes tudatában tette. E célból a személy jogi képviselő igénybevételére jogosult;
- g) a fentiekben említettektől eltérő esetekben, amikor a kibocsátó állam a hozzájárulását adja.

A hozzájárulási kérelmet a kibocsátó állam illetékes hatóságához kell benyújtani, csatolva a 2002/584 kerethatározat ⁽⁶⁷⁾ 8. cikke (1) bekezdésében említett információkat és azok fordítását. A hozzájárulást meg kell adni, ha a 2002/584 kerethatározat értelmében a személyt át kellene adni. Az erre vonatkozó határozatot legkésőbb a kérelem kézhezvételét követő 30 napon belül hozzák meg. A 2002/584 kerethatározat ⁽⁶⁸⁾ 5. cikkében említett esetekben a végrehajtó állam az ott szabályozott garanciákat nyújtja (vö. a 18. cikk (3) bekezdésével).

III. RÉSZ: VEGYES RENDELKEZÉSEK

9. Az illetékes hatóságok közötti információcsera az eljárás különböző szakaszaiban

A kerethatározat rendszeres egyeztetést ír elő a kibocsátó állam és a végrehajtó állam között az eljárás különböző szakaszaiban. Az ilyen egyeztetést gyakran az eljárás kötelező részének tekintik, amely az együttműködés fokozását szolgálja.

1. A végrehajtó államnak kötelező egyeztetést kell folytatnia a kibocsátó állammal, amennyiben a 9. cikk (1) bekezdésének a), b), c), i), k) és l) pontjában foglalt megtagadási okra kíván hivatkozni (9. cikk (3) bekezdés).
2. A végrehajtó állam eseti alapon egyeztethet a kibocsátó állam illetékes hatóságával annak érdekében, hogy – amennyiben a teljeskörű elismerés nem lehetséges – az együttműködés megtagadása helyett inkább megállapodásra jussanak a büntetés részleges elismerése és végrehajtása tárgyában (10. cikk).
3. Amennyiben előre nem látható körülmények megakadályozzák, hogy az átszállítás az államok megállapodása szerinti eredeti időpontban történjen, a kibocsátó államnak és a végrehajtó államnak egyeztetnie kell egymással egy új átszállítási időpont kijelölése érdekében (12. cikk (3) bekezdés).

Az eljárásban részt vevő államok közötti információcserére „bármilyen megfelelő módon” sort kell keríteni, például e-mailben, telefonon, írásban (lásd ebben az összefüggésben a (18) preambulumbekendést is).

Az EIH és az Eurojust szerepe, hogy elősegítsék az illetékes hatóságok közötti információcserét ⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁷⁾ A 2002/584 kerethatározat 8. cikkének (1) bekezdése értelmében az alábbi információkat kell megadni: a) a keresett személy személyazonossága és állampolgársága; b) a kibocsátó igazságügyi hatóság megnevezése, címe, telefon- és faxszáma, valamint e-mail címe; c) annak tanúsítása, hogy a végrehajtható ítélet, elfogatóparancs vagy más, azonos joghatállyal bíró végrehajtható bírósági határozat áll rendelkezésre; d) a bűncselekmény jellege és jogi minősítése; e) a bűncselekmény elkövetése körülményeinek ismertetése, ezen belül az időpont, a hely és a keresett személy bűncselekményben való részvételének módja; f) jogerős ítélet esetén a kiszabott büntetés, illetve a bűncselekményre a kibocsátó tagállam joga szerint előírt büntetési tétel; g) ha lehetséges, a bűncselekmény egyéb következményei.

⁽⁶⁸⁾ A 2002/584 kerethatározat 5. cikke az alábbi garanciákat tartalmazza:

- ha az európai elfogatóparancs alapjául szolgáló bűncselekmény életfogytig tartó szabadságvesztés-büntetéssel büntethető vagy életfogytig tartó szabadságelvonással járó intézkedéssel fenyegetett, az elfogatóparancs végrehajtása ahhoz a feltételhez köthető, hogy a kibocsátó tagállam jogrendszere lehetővé teszi a kiszabott büntetésnek vagy intézkedésnek a büntetés vagy intézkedés végrehajtásának felfüggesztését célzó – kérelemre vagy legkésőbb 20 éven belül történő – felülvizsgálatát, vagy kegyelem alkalmazását, amelynek kérvényezésére az érintett személy a kibocsátó tagállam joga vagy gyakorlata szerint jogosult;
- ha a személy, aki ellen az európai elfogatóparancsot büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy az érintett személyt – meghallgatása után – visszaszállítják a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsen le a kibocsátó tagállamban rá kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést.

⁽⁶⁹⁾ Lásd az EIH/Eurojust „Európai Igazságügyi Hálózat és Eurojust – Mit tehetünk Önért?” c. közös dokumentumát, amely az EIH honlapján és az Eurojust honlapján egyaránt elérhető.

10. Kapcsolat más megállapodásokkal

2011. december 5-től – a tagállamok és harmadik államok közötti alkalmazásuk sérelme nélkül – a kerethatározat az uniós tagállamok közötti átszállítások tekintetében az alábbi jogi eszközök helyébe lépett (26. cikk (1) bekezdés):

- az Európa Tanács 1983. évi egyezménye (112. sz. szerződés), valamint annak 1997. évi kiegészítő jegyzőkönyve (167. sz. szerződés);
- az Európa Tanács a büntetőítéletek nemzetközi érvényességéről szóló, 1970. évi egyezménye (70. sz. szerződés);
- az 1990. évi SMVE III. címének 5. fejezete; valamint
- az Európai Községek tagállamai között a külföldi büntetőítéletek végrehajtásáról szóló, 1991. évi egyezmény.

A tagállamok folytathatják a 2008. november 27-ét követően hatályban lévő két- vagy többoldalú megállapodások vagy megegyezések alkalmazását, illetve köthetnek ilyen két- vagy többoldalú megállapodásokat vagy megegyezéseket, amennyiben ezek lehetővé teszik a kerethatározat célkitűzéseinek kiterjesztését vagy bővítését, és hozzájárulnak a büntetések végrehajtásával kapcsolatos eljárások további egyszerűsítéséhez vagy megkönnyítéséhez (a 26. cikk (2) és (3) bekezdése). A tagállamok naprakész információval látják el a Tanácsot és a Bizottságot az ilyen alkalmazandó kétoldalú megállapodásokról, illetve bármely új megállapodásról vagy megegyezésről az annak aláírását követő három hónapon belül (26. cikk (4) bekezdés) ⁽⁷⁰⁾.

11. Kapcsolat a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés egyéb eszközeivel

11.1. Az európai elfogatóparancsról szóló 2002/584/IB kerethatározat

A kerethatározat és a 2002/584 kerethatározat közötti kapcsolatot az előbbi 25. cikke és (12) preambulumbekkezdése rögzíti.

A 2002/584 kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha az EEP-t szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy a végrehajtó államban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa, az utóbbi állam a saját hazai joga szerint végrehajthatja a büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést.

A 2002/584 kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése szerint, ha a személy, aki ellen az EEP-t büntetőeljárás lefolytatása céljából bocsátották ki, a végrehajtó tagállam állampolgára vagy lakosa, az átadás ahhoz a feltételhez köthető, hogy az érintett személyt – meghallgatása után – visszaszállítják a végrehajtó tagállamba, hogy ott töltsse le a kibocsátó tagállamban rá kiszabott szabadságvesztés-büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést ⁽⁷¹⁾.

A kerethatározat 25. cikke és (12) preambulumbekkezdése értelmében a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése és 5. cikkének (3) bekezdése szerinti esetekben a büntetések végrehajtására értelemszerűen alkalmazni kell a kerethatározat végrehajtására szolgáló nemzeti jog rendelkezéseit, olyan mértékben, amely összeegyeztethető a 2002/584 kerethatározattal. Ez azt is jelenti, hogy a büntetés átalakítására vonatkozó szabályokban található korlátozásokat (azaz a folytatólagos végrehajtás elvét a kerethatározat 8. cikkében foglaltak szerint) tiszteletben kell tartani ⁽⁷²⁾.

A főtanácsnok azt is tisztázta, hogy az EEP végrehajtásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikk (6) bekezdése szerinti mindennemű megtagadása a végrehajtó tagállam valódi kötelezettségvállalását feltételezi a keresett személlyel szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtására vonatkozóan, olyannyira, hogy pusztán az a körülmény, hogy e tagállam úgy nyilatkozik, hogy „vállalja” e büntetés végrehajtását, nem tekinthető e megtagadás igazolásának ⁽⁷³⁾.

Ebből az következik, hogy az EEP végrehajtásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése szerinti mindennemű megtagadását meg kell, hogy előzze a végrehajtó igazságügyi hatóság által azzal kapcsolatban lefolytatott vizsgálat, hogy a büntetésnek a kerethatározatot végrehajtó saját belső joga szerinti végrehajtása ténylegesen lehetséges-e.

Amennyiben a végrehajtó tagállam úgy találja, hogy nem tudja maga biztosítani a büntetés végrehajtását, – a büntetlenség elkerülése céljából – végre kell hajtania az EEP-t, és így át kell adnia a keresett személyt a kibocsátó tagállamnak ⁽⁷⁴⁾.

⁽⁷⁰⁾ Ilyen kétoldalú megállapodások vannak jelenleg a skandináv országok (Svédország, Dánia és Finnország) között, valamint Szlovákia és a Cseh Köztársaság között.

⁽⁷¹⁾ Lásd ezzel összefüggésben a C-314/18. sz., folyamatban lévő ügyet: a Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által 2018. május 8-án előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem – *Openbaar Ministerie kontra SF*.

⁽⁷²⁾ Lásd ezzel összefüggésben a C-314/18. sz., folyamatban lévő ügyet: a Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által 2018. május 8-án előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem – *Openbaar Ministerie kontra SF*.

⁽⁷³⁾ A Bíróság 2017. június 29-i ítélete, *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 22. pont.

⁽⁷⁴⁾ A Bíróság 2017. június 29-i ítélete, *Popławski*, C-579/15, ECLI:EU:C:2017:503, 22. pont.

A korábbi EEP-vel kapcsolatos tájékoztatást a tanúsítvány f) rovatában kell megadni:

f) Összefüggés egy esetleges korábbi európai elfogatóparanccsal (EEP):

- ☐ Szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, és a végrehajtó állam vállalja a büntetés vagy a szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtását (az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése).

Az EEP kibocsátásának dátuma és – ha rendelkezésre áll – hivatkozási száma:

.....

Az európai elfogatóparancsot kibocsátó hatóság megnevezése:

A végrehajtásról szóló határozat dátuma és – ha rendelkezésre áll – hivatkozási száma:

Az ítélet végrehajtásáról szóló határozatot hozó hatóság megnevezése:

- ☐ Büntetőeljárás lefolytatása céljából európai elfogatóparancs kibocsátására került sor egy olyan személlyel szemben, aki a végrehajtó állam állampolgára vagy lakosa, és a végrehajtó állam azzal a feltétellel adta át az érintettet, hogy őt az ellene a kibocsátó államban hozott szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés letöltése érdekében vissza kell küldeni a végrehajtó államba (az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése).

A személy átadására vonatkozó határozat kiállításának dátuma:

Az átadásról szóló határozatot hozó hatóság megnevezése:

A határozat hivatkozási száma, ha rendelkezésre áll:

A személy átadásának dátuma, ha rendelkezésre áll:

11.2. Egyéb eszközök

11.2.1. A bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁵⁾

A bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló 2012/29/EU irányelv (a továbbiakban: a bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló irányelv) előírja az áldozatok értesítését az elkövető szabadon bocsátásáról (a bűncselekmények áldozatainak jogairól szóló irányelv 6. cikkének (5) bekezdése). Továbbá a kerethatározat 21. cikkének h) és i) pontja kötelezi a végrehajtó államot, hogy értesítse a kibocsátó államot az elítélt személynek a fogva tartásból való megszökéséről, valamint a szabadon bocsátásáról (a büntetés végrehajtásának befejeződése). Az áldozatoknak azonban nincsen arra vonatkozó joguk, hogy az átszállításról tájékoztatást kapjanak. Javasolt, hogy a kibocsátó állam – amennyiben ismert, hogy az áldozatok jogai érintettek lehetnek – ezt az információt ossza meg a végrehajtó állammal.

11.2.2. A kölcsönös elismerés elvének a próbaidőt megállapító határozatokra és alternatív szankciókra való alkalmazásáról szóló 2008/947/IB tanácsi kerethatározat ⁽⁷⁶⁾

A kerethatározat és a kölcsönös elismerés elvének a próbaidőt megállapító határozatokra és alternatív szankciókra való alkalmazásáról szóló 2008/947/IB kerethatározat (a továbbiakban: 2008/947 kerethatározat) között tisztázni kell egy fontos különbséget. E célból az utóbbi eszköz egyértelművé teszi, hogy „nem kell alkalmazni azon büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek a végrehajtására, amelyek a 2008/909/IB tanácsi kerethatározat hatálya alá tartoznak” (a 2008/947 kerethatározat 1. cikke (3) bekezdésének a) pontja). Továbbá az „alternatív szankció” fogalmát úgy határozza meg, mint „a szabadságvesztés büntetéstől, a szabadságelvonással járó intézkedéstől vagy a pénzbüntetéstől eltérő, kötelezettséget vagy utasítást megállapító szankció[t]” (a 2008/947 kerethatározat 2. cikkének (4) bekezdése).

⁽⁷⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

⁽⁷⁶⁾ A Tanács 2008/947/IB kerethatározata (2008. november 27.) a kölcsönös elismerés elvének az ítéletekre és próbaidőt megállapító határozatokra való, a próbaidő alatti magatartási szabályok és alternatív szankciók felülvizsgálata céljából történő alkalmazásáról (HL L 337., 2008.12.16., 102. o.).

Amennyiben azonban a személy nem teljesíti a próbaidő alatti magatartási szabály vagy az alternatív szankció alapján a terhére megállapított kötelezettségeket és/vagy feltételeket, és a kibocsátó állam ennek következményeképpen szabadságvesztés büntetést alkalmaz e személlyel szemben e büntetésnek a végrehajtó államban történő végrehajtása céljából (lásd e tekintetben a 2008/947 kerethatározat 14. cikkének (4) bekezdését és 17. cikkét), a 2008/909 kerethatározatot kell alkalmazni, mivel a 2008/947 kerethatározatban nem található jogalap a (külföldi) szabadságvesztés büntetés végrehajtására.

Egy másik probléma, amely szintén felmerülhet, az ún. „kombinált büntetések” kérdése, amelyek kiszabását néhány tagállam nemzeti joga lehetővé teszi. Esetenként az ítélet olyan büntetésről rendelkezik, amely részben szabadságelvonással jár, részben pedig felfüggesztett (próbaidő alkalmazása mellett vagy anélkül). Ennek eredményeképpen előfordulhat, hogy a tagállamtól a büntetés végrehajtását mind a kerethatározat, mint a 2008/947 kerethatározat alapján kéri. A két kerethatározat együttes alkalmazása olyan helyzetet eredményezhet, amelyben a büntetésnek csak egy része adható át. A tagállamoknak eseti alapon kell vizsgálniuk ezt a helyzetet.

I. MELLÉKLET

A 2008/909/IB KERETHATÁROZAT NEM HIVATALOS EGYSÉGES SZERKEZETBE FOGLALT SZÖVEGE

A kerethatározat szövege magyarul.

A TANÁCS 2008/909/IB KERETHATÁROZATA

(2008. november 27.)

a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 31. cikke (1) bekezdésének a) pontjára és 34. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság kezdeményezésére,

tekintettel az Európai Parlament véleményére,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 1999. október 15-én és 16-án Tampereben tartott ülésén elfogadta a kölcsönös elismerés elvét, amelynek az Unión belül mind a polgári, mind a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés alapjává kell válnia.
- (2) A Tanács 2000. november 29-én a tamperei következtetésekkel összhangban intézkedési programot ⁽¹⁾ fogadott el a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben történő alkalmazásáról, amelyben felszólított a szabadságvesztés büntetést kiszabó jogerős ítéletek kölcsönös elismerésére szolgáló modern mechanizmusok szükségességének értékelésére (14. intézkedés), valamint az elítélt személyek átszállítása elvének az egyik tagállamban lakóhellyel rendelkező személyekre való alkalmazásának kiterjesztésére (16. intézkedés).
- (3) A szabadság, a biztonság és a jog Európai Unión belüli megerősítését célul kitűző hágai program ⁽²⁾ szükségessé teszi, hogy a tagállamok végrehajtsák az intézkedési programot, különösen a jogerős szabadságvesztés büntetések végrehajtása terén.
- (4) Valamennyi tagállam megerősítette az Európa Tanácsnak az elítélt személyek átszállításáról szóló, 1983. március 21-i egyezményét. Az egyezmény értelmében az elítélt személyek a velük szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés fennmaradó részének letöltése céljából csak az állampolgárságuk szerinti államba, és csak az érintett személy, valamint az érintett államok hozzájárulásával szállíthatók át. Az egyezmény 1997. december 18-i kiegészítő jegyzőkönyvét – amely bizonyos feltételekkel lehetővé teszi a személy hozzájárulása nélküli átszállítást – még nem erősítette meg minden tagállam. A fenti jogi eszközök egyike sem rendelkezik olyan alapkötelezettségről, amely szerint a büntetés vagy végzés végrehajtása céljából az elítélt személyeket át kellene venni.
- (5) A büntetőeljárásokban érvényesülő eljárási jogok rendkívül fontos szerepet játszanak az igazságügyi együttműködés terén a tagállamok közötti kölcsönös bizalom biztosításában. A tagállamok közötti, más tagállamok jogi rendszere iránti kölcsönösen érvényesülő különös bizalommal jellemezhető kapcsolatok lehetővé teszik a kibocsátó állam hatóságai által hozott határozatoknak a végrehajtó állam által történő elismerését. Ennélfogva mérlegelni kell az Európa Tanács büntetőítéletek végrehajtására vonatkozó eszközeiben megállapított együttműködés továbbfejlesztését, különösen az olyan esetekben, amikor uniós állampolgárokkal szemben egy másik tagállam szabadságvesztés büntetést kiszabó ítéletet hozott, vagy szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazott. Azzal együtt, hogy az elítélt személyt megfelelő biztosítékokkal szükséges ellátni, az eljárásban való részvétele többé nem lehet annyira domináns, hogy minden esetben hozzájárulását kelljen kérni a büntetőítéletnek – annak elismerése és a kiszabott büntetés végrehajtása céljából – egy másik tagállamba történő továbbításához.

⁽¹⁾ HL C 12., 2001.1.15., 10. o.

⁽²⁾ HL C 53., 2005.3.3., 1. o.

- (6) Ezt a kerethatározatot olyan módon kell végrehajtani és alkalmazni, hogy az lehetővé tegye az egyenlőség, a pártatlanság és a méltányosság általános elveinek tiszteletben tartását.
- (7) A 4. cikk (1) bekezdésének c) pontja olyan, mérlegelés alapján alkalmazható rendelkezést tartalmaz, amely lehetővé teszi, hogy az ítéletet és a tanúsítványt például az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállamba továbbítsák az (1) bekezdés a) és b) pontjában említettek kivüli esetekben, vagy abba a tagállamba továbbítsák, amelyben az elítélt személy él, és legalább öt éve folyamatosan jogszerűen ott tartózkodik, valamint állandó tartózkodási jogát ott meg fogja tartani.
- (8) A 4. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett esetekben az ítélet és a tanúsítvány végrehajtó államba történő továbbítása a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságai közötti egyeztetés, valamint a végrehajtó állam illetékes hatóságai hozzájárulásának függvénye. Az illetékes hatóságok olyan tényezőket vesznek figyelembe, mint például a tartózkodás időtartama vagy a végrehajtó állammal való egyéb kapcsolat. Azokban az esetekben, amikor az elítélt személyt a nemzeti jog vagy nemzetközi eszközök alapján valamely tagállamba vagy harmadik országba is át lehetne szállítani, a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságainak egyeztetések során kell mérlegelniük, hogy a végrehajtó államban történő végrehajtás jobban szolgálná-e a társadalmi beilleszkedés célját, mint a harmadik országban történő végrehajtás.
- (9) A büntetés végrehajtó államban történő végrehajtásának javítása kell az elítélt személy társadalmi beilleszkedésének esélyét. Az arról való meggyőződés érdekében, hogy a büntetés végrehajtó államban történő végrehajtása az elítélt személy társadalmi beilleszkedésének célját szolgálja-e, a kibocsátó állam illetékes hatósága olyan tényezőket vesz figyelembe, mint például az elítélt személy kötődése a végrehajtó államhoz, az, hogy az elítélt személy a végrehajtó államot tartja-e családi, nyelvi, kulturális, társadalmi vagy gazdasági kapcsolatai, illetve a végrehajtó állammal való egyéb kötődése helyének.
- (10) A 6. cikk (3) bekezdésében említett elítélt személy véleménye főleg a 4. cikk (4) bekezdésének alkalmazásakor lehet hasznos. A „különösen” szó célja azon esetek lefedését is szolgálja, amelyekben az elítélt személy véleménye olyan információt tartalmazhat, amely az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okaival kapcsolatosan lényeges lehet. A 4. cikk (4) bekezdésének és a 6. cikk (3) bekezdésének rendelkezései nem képeznek a társadalmi beilleszkedéshez kapcsolódó megtagadási okot.
- (11) Lengyelország a többi tagállamhoz képest több időt igényel a más tagállamokban elítélt lengyel állampolgárok átszállítása gyakorlati és anyagi vonzatainak vállalása tekintetében, különösen a lengyel állampolgároknak az Unióban való fokozott mobilitása fényében. Ennélfogva egy legfeljebb ötéves időszakra szóló, korlátozott alkalmazási körű átmeneti eltérést kell előírni.
- (12) Ezt a kerethatározatot értelemszerűen alkalmazni kell a büntetések végrehajtására az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat ⁽³⁾ 4. cikkének (6) bekezdése és 5. cikkének (3) bekezdése szerinti esetekben is. Ez többek között azt jelenti, hogy azon kerethatározat sérelme nélkül a végrehajtó állam ellenőrizheti az e kerethatározat 9. cikkében előírtak szerinti, az elismerés és a végrehajtás megtagadási okainak meglétét, beleértve a kettős büntethetőség vizsgálatát – olyan mértékben, ahogy a végrehajtó állama 7. cikk (4) bekezdése szerinti nyilatkozatot tesz az ítélet elismerésének és végrehajtásának feltételeként annak mérlegelése céljából, hogy a személyt át kell-e adni vagy a büntetést végre kell-e hajtani a 2002/584/IB kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése szerinti esetekben.
- (13) Ez a kerethatározat tiszteletben tartja az alapvető jogokat és szem előtt tartja az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében elismert és az Európai Unió alapjogi chartájában, különösen annak VI. fejezetében megfogalmazott elveket. Ezen kerethatározat egyetlen rendelkezése sem értelmezhető egy határozat végrehajtásának megtagadására vonatkozó tilalomként, amennyiben objektív okok alapján vélelmezhető, hogy a büntetés kiszabására az érintett személy neme, faji vagy etnikai származása, vallása, nemzetisége, anyanyelve, politikai véleménye vagy szexuális irányultsága alapján került sor, vagy hogy az érintett személyt az említett okok bármelyike miatt érte joghátrány.
- (14) Ez a kerethatározat nem korlátozza a tagállamokat abban, hogy saját alkotmányos szabályaikat alkalmazzák a jogszerű eljárás, az egyesülési szabadság, a sajtószabadság és az egyéb médiában megnyilvánuló véleménynyilvánítási szabadság tekintetében.
- (15) E kerethatározatot az Európai Közösséget létrehozó szerződés 18. cikke által az Unió állampolgáira ruházott, a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joggal összhangban kell alkalmazni.

⁽³⁾ HL L 190., 2002.7.18., 1. o.

- (16) E kerethatározatot a vonatkozó közösségi jogszabályok – különösen a 2003/86/EK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾, a 2003/109/EK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ és a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁶⁾ – rendelkezéseinek megfelelően kell alkalmazni.
- (17) E kerethatározatban az azon államra való hivatkozások, amelyben az elítélt személy „él”, arra a helyre vonatkoznak, amelyhez az érintett személy szokásos tartózkodási helye alapján, és olyan tényezők alapján kötődik, mint például családi, társadalmi és szakmai kötelei.
- (18) Az 5. cikk (1) bekezdésének alkalmazásakor lehetővé kell tenni az ítéletnek vagy hitelesített másolatának és a tanúsítványnak a végrehajtó állam illetékes hatósága számára való továbbítását bármely olyan írásban dokumentált módon – például e-mailben vagy faxon –, amely lehetővé teszi a végrehajtó állam számára a határozat hitelességének megállapítását.
- (19) A 9. cikk (1) bekezdésének k) pontjában említett esetekben a végrehajtó államnak – mielőtt visszautasítja a szabadságvesztés büntetéstől eltérő intézkedéssel járó büntetés elismerését és végrehajtását – mérlegelnie kell a büntetés e kerethatározattal összhangban történő átalakításának a lehetőségét.
- (20) A 9. cikk (1) bekezdésének k) pontjában szereplő megtagadási okot azokban az esetekben is lehet alkalmazni, amelyekben a személyt nem találták valamely bűncselekmény tekintetében bűnösnek, annak ellenére, hogy az illetékes hatóság bűncselekmény miatt szabadságvesztés büntetéstől eltérő szabadságelvonással járó intézkedést alkalmazott.
- (21) A megtagadás területi hatályon alapuló oka kizárólag kivételes esetekben alkalmazható, az e kerethatározat rendelkezéseinek értelmében történő, lehető legnagyobb mértékű együttműködés céljából, és céljának figyelembevétele mellett. Az ezen megtagadási ok alkalmazásával hozott bármely határozatot eseti értékelés és a kibocsátó, valamint a végrehajtó állam illetékes rendelkező hatóságai közötti egyeztetés alapján kell meghozni.
- (22) A 12. cikk (2) bekezdésében említett határidőt a tagállamok úgy alkalmazzák, hogy a jogerős határozatot, a jogorvoslati eljárást is beleértve, általános szabályként 90 napon belül meghozzák.
- (23) A 18. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a (2) bekezdésben felsorolt kivételek mellett a specialitás szabálya csak akkor alkalmazható, ha a személyt a végrehajtó államba szállították át. Ennek következtében nem alkalmazandó akkor, ha a személyt a végrehajtó államba nem szállították át, például amikor a személy a végrehajtó államba menekült,

ELFOGADTA EZT A KERETHATÁROZATOT:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Fogalommeghatározások

E kerethatározat alkalmazásában:

- a) „ítélet”: a kibocsátó állam bíróságának jogerős határozata vagy végzése, amely büntetést szab ki egy természetes személyre;
- b) „büntetés”: bármely olyan szabadságvesztés büntetés vagy szabadságelvonással járó bármely intézkedés, amelyet bűncselekmény elkövetése miatt határozott vagy határozatlan időtartamra szabtak ki büntetőeljárás alapján;

⁽⁴⁾ HL L 251., 2003.10.3., 12. o.

⁽⁵⁾ HL L 16., 2004.1.23., 44. o.

⁽⁶⁾ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

- c) „kibocsátó állam”: az a tagállam, amelyben az ítéletet hozták;
- d) „végrehajtó állam”: az a tagállam, amelynek az ítéletet elismerés és végrehajtás céljából továbbították.

2. cikk

Az illetékes hatóságok meghatározása

- (1) Valamennyi tagállam tájékoztatja a Tanács Főtitkárságát arról, hogy nemzeti joga szerint és e kerethatározattal összhangban mely hatóság vagy hatóságok illetékesek akkor, amikor az adott tagállam a kibocsátó vagy a végrehajtó államként jár el.
- (2) A Tanács Főtitkársága a részére eljuttatott információt a tagállamok és a Bizottság rendelkezésére bocsátja.

3. cikk

Célkitűzés és hatály

- (1) E kerethatározat célja azon szabályok megállapítása, amelyek értelmében a tagállamok az elítélt személy társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében elismernek egy ítéletet és végrehajtják a büntetést.
- (2) Ezt a kerethatározatot kell alkalmazni, ha az elítélt személy a kibocsátó államban vagy a végrehajtó államban tartózkodik.
- (3) Ez a kerethatározat csak a kerethatározat szerinti ítéletek elismerésére és büntetések végrehajtására alkalmazandó. Az a tény, hogy a büntetés mellett pénzbüntetés kiszabására és/vagy vagyonekobzás elrendelésére is sor kerül, amelynek megfizetésére, behajtására vagy végrehajtására még nem került sor, nem akadályozza az ítélet továbbítását. Az ilyen pénzbüntetések és vagyonekobzást elrendelő határozatok más tagállamban történő elismerésének és végrehajtásának a tagállamok között alkalmazandó eszközökön, különösen a kölcsönös elismerés elvének a pénzbüntetésekre való alkalmazásáról szóló, 2005. február 24-i 2005/214/IB tanácsi kerethatározaton ⁽⁷⁾, valamint a kölcsönös elismerés elvének a vagyonekobzást elrendelő határozatokra történő alkalmazásáról szóló, 2006. október 6-i 2006/783/IB kerethatározaton ⁽⁸⁾ kell alapulnia.
- (4) Ez a kerethatározat nem érinti az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.

II. FEJEZET

AZ ÍTÉLETEK ELISMERÉSE ÉS A BÜNTETÉSEK VÉGREHAJTÁSA

4. cikk

Az ítélet és a tanúsítvány egy másik tagállamba történő továbbításának feltételei

- (1) Feltéve, hogy az elítélt személy a kibocsátó államban vagy a végrehajtó államban tartózkodik, és feltéve, hogy ez a személy a 6. cikkben előírt esetekben ehhez hozzájárulását adta, az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt – amelyre a formanyomtatványt az I. melléklet határozza meg – a következő tagállamok egyikének lehet továbbítani:
 - a) az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállam, ahol a személy él; vagy
 - b) az az állampolgárság szerinti tagállam, amelyben az elítélt személy nem él, de ahova az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják az ítéletbe vagy az ítélet következményeként hozott bírósági vagy közigazgatási határozatba, vagy az ítélet következményeként hozott bármely egyéb intézkedésbe foglalt kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján; vagy

⁽⁷⁾ HL L 76., 2005.3.22., 16. o.

⁽⁸⁾ HL L 328., 2006.11.24., 59. o.

c) az a) és b) pontban említetteknek kívüli bármely tagállam, amelynek illetékes hatósága hozzájárul az ítéletnek és a tanúsítványnak az említett tagállamba történő továbbításához.

(2) Az ítélet és a tanúsítvány továbbítására akkor kerülhet sor, ha a kibocsátó állam illetékes hatósága – adott esetben a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságai közötti egyeztetést követően – meggyőződött arról, hogy a büntetés végrehajtó állam általi végrehajtása az elítélt személy társadalomba való beilleszkedésének elősegítését szolgálja.

(3) Az ítélet és a tanúsítvány továbbítását megelőzően a kibocsátó állam illetékes hatósága bármilyen megfelelő módon egyeztetethet a végrehajtó állam illetékes hatóságával. Az (1) bekezdés c) pontjában említett esetekben az egyeztetés kötelező. Ilyen esetekben a végrehajtó állam illetékes hatósága haladéktalanul értesíti a kibocsátó államot arra vonatkozó határozatáról, hogy hozzájárul-e az ítélet továbbításához.

(4) Ezen egyeztetések során a végrehajtó állam hatáskörrel rendelkező hatósága a kibocsátó illetékes hatóságának indoklással ellátott véleményét nyújthat be arról, hogy a büntetés végrehajtó állam általi végrehajtása nem segítené elő az elítélt személy társadalmi rehabilitációját és a társadalomba való sikeres beilleszkedését.

Ha nem kerül sor egyeztetésre, ilyen vélemény haladéktalanul benyújtható az ítélet és a tanúsítvány továbbítását követően. A kibocsátó állam illetékes hatósága mérlegeli ezt a véleményt, és határoz arról, hogy a tanúsítványt visszavonja-e vagy sem.

(5) A végrehajtó állam saját kezdeményezésre kérheti a kibocsátó államot az ítélet és a tanúsítvány együttes továbbítására. Az elítélt személy is kérheti a kibocsátó állam vagy a végrehajtó állam illetékes hatóságait az eljárás kezdeményezésére e kerethatározat alapján. Az e bekezdés alapján továbbított kérelmek nem kötelezik a kibocsátó államot az ítélet és a tanúsítvány együttes továbbítására.

(6) E kerethatározat végrehajtása során a tagállamok olyan rendelkezéseket fogadnak el, amelyek különösen figyelembe veszik az elítélt személy társadalmi rehabilitációjának elősegítését, és amelyek alapját képezik az illetékes hatóságok arra vonatkozó döntéshozatalának, hogy az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetekben hozzájárulnak-e az ítélet és a tanúsítvány továbbításához.

(7) E kerethatározat elfogadásakor vagy azt követően minden tagállam értesítheti a Tanács Főtitkárságát, hogy az azon tagállamokkal való kapcsolatában, amelyek ugyanilyen értesítést nyújtottak be, az ítélet és a tanúsítvány továbbításához nincs szükség az (1) bekezdés c) pontja szerinti előzetes hozzájárulására:

- a) ha az elítélt személy a végrehajtó államban él és jogszerűen legalább öt éve folyamatosan ott tartózkodik, és állandó tartózkodási jogát meg fogja tartani abban az államban; és/vagy
- b) ha – az (1) bekezdés a) és b) pontjában előírtaktól eltérő esetekben – az elítélt személy a végrehajtó állam állampolgára.

Az a) pontban említett esetekben az állandó tartózkodási jog azt jelenti, hogy az érintett személy:

- a szóban forgó tagállamban állandó tartózkodási joggal rendelkezik az adott tagállamnak az Európai Közösséget létrehozó szerződés 18., 40., 44. és 52. cikke alapján elfogadott közösségi jogszabályok végrehajtására vonatkozó nemzeti jogszabályai értelmében, vagy
- érvényes – állandó vagy hosszú távú tartózkodásra jogosító – tartózkodási engedéllyel rendelkezik az érintett tagállam vonatkozásában, az olyan tagállamok esetében, amelyekre a közösségi jog alkalmazandó az Európai Közösséget létrehozó szerződés 63. cikke alapján elfogadott közösségi jogszabályok végrehajtására vonatkozó nemzeti jogszabályok értelmében, illetve az olyan tagállamok esetében, amelyekre a közösségi jogot nem kell alkalmazni, a nemzeti jogszabályok értelmében.

5. cikk

Az ítélet és a tanúsítvány továbbítása

(1) A kibocsátó állam illetékes hatósága az ítéletet vagy annak hitelesített másolatát a tanúsítvánnyal együtt továbbítja a végrehajtó állam illetékes hatóságának, bármely olyan írásban dokumentált módon, amely lehetővé teszi a végrehajtó állam számára a határozat hitelességének megállapítását. Az ítélet eredeti példányát vagy annak hiteles másolatát, valamint a tanúsítvány eredeti példányát kérelemre továbbítani kell a végrehajtó államnak. Az említett illetékes hatóságok minden hivatalos közlést közvetlenül küldenek meg egymásnak.

- (2) A tanúsítványt a kibocsátó állam illetékes hatóságának alá kell írnia, és igazolnia kell a tanúsítvány tartalmának pontosságát.
- (3) A kibocsátó állam az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt egyszerre csak egy végrehajtó állam részére továbbítja.
- (4) Ha a végrehajtó állam illetékes hatósága nem ismert a kibocsátó állam illetékes hatósága számára, ez utóbbi minden szükséges vizsgálatot elvégez – beleértve a 98/428/IB tanácsi együttes fellépéssel ⁽⁹⁾ létrehozott Európai Igazságügyi Hálózat kapcsolattartóinak közbeiktatásával végzett vizsgálatokat – annak érdekében, hogy az információt a végrehajtó államtól beszeresse.
- (5) Amennyiben a végrehajtó állam azon hatósága, amely az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt megkapta, nem illetékes az ítélet elismerésére és az annak végrehajtásához szükséges intézkedések megtételére, az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt hivatalból továbbítja az illetékes hatósághoz, és erről tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát.

6. cikk

Az elítélt személy véleménye és értesítése

- (1) A (2) bekezdés sérelme nélkül az ítélet a tanúsítvánnyal együtt csak akkor továbbítható az ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása céljából a végrehajtó állam részére, ha ehhez az elítélt személy a kibocsátó állam jogával összhangban hozzájárulását adta.
- (2) Az elítélt személy hozzájárulása nem szükséges, ha az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt az alábbiak részére továbbítja:
- a) az állampolgárság szerinti tagállamba, ahol az elítélt személy él;
 - b) abba a tagállamba, amelybe az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják, miután az ítéletbe vagy az ítélet következményeként hozott bírósági vagy közigazgatási határozatba, vagy az ítélet következményeként hozott bármely egyéb intézkedésbe foglalt kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján;
 - c) abba a tagállamba, amelybe az elítélt személy az ellene a kibocsátó államban folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel vagy a kibocsátó államban történt elítélését követően elszökött vagy más módon visszatért.
- (3) Minden olyan esetben, amikor az elítélt személy még a kibocsátó államban tartózkodik, lehetőséget kell adni számára véleményének szóbeli vagy írásbeli kifejtésére. Amennyiben a kibocsátó állam az elítélt személy életkorára, illetve fizikai vagy mentális állapotára figyelemmel azt szükségesnek ítéli, ezt a lehetőséget a jogi képviselője számára kell biztosítani.

Az elítélt személy véleményét figyelembe kell venni az ítélet tanúsítvánnyal együtt történő továbbítása kérdésének eldöntésekor. Ha az elítélt személy él az e bekezdésben biztosított lehetőséggel, a véleményét továbbítani kell a végrehajtó államnak, különösen tekintettel a 4. cikk (4) bekezdésének alkalmazására. Ha az elítélt személy szóban fejtette ki véleményét, a kibocsátó államnak gondoskodnia kell arról, hogy az ilyen nyilatkozatot írásba foglalva bocsássák a végrehajtó állam rendelkezésére.

- (4) A kibocsátó állam illetékes hatósága a II. mellékletben található formanyomtatvány útján tájékoztatja az elítélt személyt – olyan nyelven, amelyet az megért –, hogy az ítéletnek a tanúsítvánnyal együtt történő továbbításáról határozott. Ha az elítélt személy a döntés idején a végrehajtó államban tartózkodik, az említett formanyomtatványt továbbítani kell a végrehajtó államnak, amely ennek megfelelően tájékoztatja az elítélt személyt.
- (5) A (2) bekezdés a) pontját nem kell alkalmazni Lengyelországra mint kibocsátó és végrehajtó államra azokban az esetekben, ha az ítéletet a 2011. december 5-ét követő ötéves időszakon belül hozták. Lengyelország bármikor értesítheti a Tanács Főtitkárságát arról, hogy többé nem kíván élni az eltérés lehetőségével.

⁽⁹⁾ HL L 191., 1998.7.7., 4. o.

7. cikk

Kettős büntethetőség

(1) E kerethatározat értelmében és a kettős büntethetőség mérlegelése nélkül az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására kerül sor az alábbi bűncselekmények esetében, ha azok a kibocsátó állam joga szerint a kibocsátó államban legalább háromévi szabadságvesztés büntetéssel vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendő:

- bűnszervezetben való részvétel,
- terrorizmus,
- emberkereskedelem,
- gyermekek szexuális kizsákmányolása és gyermekpornográfia,
- kábítószeres és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme,
- fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tiltott kereskedelme,
- korrupció,
- csalással kapcsolatos bűncselekmények, ideértve az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. július 26-i egyezmény⁽¹⁰⁾ értelmében az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit sértő csalásokat is,
- bűncselekményből származó jövedelem tisztára mosása,
- pénzhamisítás, beleértve az euro hamisítását is,
- számítógépes bűncselekmények,
- környezettel kapcsolatos bűncselekmények, beleértve a veszélyeztetett állatfajok, valamint a veszélyeztetett növényfajok és -fajták tiltott kereskedelmét is,
- segítségnyújtás jogellenes beutazáshoz és tartózkodáshoz,
- szándékos emberölés, súlyos testi sértés,
- emberi szervek és szövetek tiltott kereskedelme,
- emberrablás, személyi szabadságtól való jogellenes megfosztás és túszejtés,
- rasszizmus és idegengyűlölet,
- szervezett vagy fegyveres rablás,
- kulturális javak tiltott kereskedelme, beleértve a régiségeket és a műtárgyakat is,
- csalás,
- zsarolás és védelmi pénz szedése,
- termékhamisítás és szerzői jogi termékkel történő kalózkodás,
- hivatalos okmányok hamisítása és az azzal való kereskedés,
- fizetőeszközök hamisítása,
- hormontartalmú anyagok és más növekedésserkentők tiltott kereskedelme,
- nukleáris és radioaktív anyagok tiltott kereskedelme,
- lopott gépjárművek kereskedelme,
- erőszakos közöszlész,
- gyújtogatás,
- a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alá tartozó bűncselekmények,
- repülőgép/hajó jogellenes hatalomba kerítése,
- szabotázs.

(2) A Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 39. cikkének (1) bekezdésében előírt feltételek szerint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag bármikor úgy határozhat, hogy az (1) bekezdésben foglalt listát további bűncselekmény kategóriákkal bővíti. A Tanács a 29. cikk (5) bekezdése szerint benyújtott jelentés nyomán megvizsgálja a lista bővítésének vagy módosításának szükségességét.

(3) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt bűncselekmények esetében a végrehajtó állam az ítélet elismerését és a büntetés végrehajtását ahhoz a feltételhez kötheti, hogy az olyan cselekményekre vonatkozzon, amelyek a végrehajtó állam joga szerint is – a tényállási elemektől és a minősítéstől függetlenül – bűncselekménynek minősülnek.

(4) A kerethatározat elfogadásakor vagy azt követően, a Tanács Főtitkárságának megküldött nyilatkozatban minden tagállam kijelentheti, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést. Az ilyen nyilatkozat bármikor visszavonható. E nyilatkozatokat, vagy a nyilatkozatok visszavonását közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

⁽¹⁰⁾ HL C 316., 1995.11.27., 49. o.

8. cikk

Az ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása

(1) A végrehajtó állam illetékes hatósága elismeri a 4. cikkel összhangban és az 5. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően részére továbbított ítéletet, és haladéktalanul megteszi a büntetés végrehajtásához szükséges intézkedéseket, kivéve, ha az illetékes hatóság úgy dönt, hogy az elismerés és a végrehajtás megtagadásának 9. cikk szerinti okai valamelyikére hivatkozik.

(2) Amennyiben a büntetés – időtartamát tekintve – nem egyeztethető össze a végrehajtó állam jogával, a végrehajtó állam illetékes hatósága kizárólag abban az esetben dönthet a büntetés átalakításáról, ha az adott büntetés mértéke meghaladja az adott állam nemzeti jogában a hasonló bűncselekményekre előírt maximális büntetést. Az átalakított büntetés mértéke nem lehet alacsonyabb a végrehajtó állam nemzeti jogában a hasonló bűncselekményekre vonatkozóan előírt maximális büntetésnél.

(3) Amennyiben a büntetés – jellegét tekintve – nem egyeztethető össze a végrehajtó állam jogával, az adott állam illetékes hatósága azt a saját jogában hasonló bűncselekményekre alkalmazott büntetésnek vagy intézkedésnek megfelelően átalakíthatja. Az ilyen büntetésnek vagy intézkedésnek a lehető legpontosabban meg kell felelnie a kibocsátó államban kiszabott büntetésnek, és ennek következtében a büntetés nem változtatható pénzbüntetésre.

(4) Az átalakított büntetés nem súlyosbíthatja a kibocsátó államban kiszabott büntetést a büntetési tétel jellege vagy időtartama tekintetében.

9. cikk

Az elismerés és a végrehajtás megtagadásának okai

(1) A végrehajtó állam illetékes hatósága megtagadhatja az ítélet elismerését és a büntetés végrehajtását, amennyiben:

- a) a 4. cikkben említett tanúsítvány hiányos vagy nyilvánvalóan nem felel meg az ítéletnek, és a végrehajtó állam illetékes hatósága által megszabott észszerű határidőn belül nem került kiegészítésre vagy kijavításra;
- b) a 4. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételek nem teljesülnek;
- c) a büntetés végrehajtása ellentétes lenne a *ne bis in idem* (kétszeres büntetés tilalmának) elvével;
- d) a 7. cikk (3) bekezdésében említett esetben, valamint – ha a végrehajtó állam a 7. cikk (4) bekezdése szerinti nyilatkozatot tett – a 7. cikk (1) bekezdésében említett esetben az ítélet olyan cselekményekre vonatkozik, amelyek a végrehajtó állam joga szerint nem minősülnek bűncselekménynek. Mindazonáltal, adók vagy illetékek, vámok és deviza vonatkozásában az ítélet végrehajtása nem tagadható meg azon az alapon, hogy a végrehajtó állam joga nem ugyanolyan típusú adót vagy illetéket ír elő, vagy nem ugyanolyan típusú adó-, illeték-, vám- és devizasabályokat tartalmaz, mint a kibocsátó állam joga;
- e) a végrehajtó állam joga szerint a büntetés végrehajthatósága elévül;
- f) a végrehajtó állam joga alapján mentesség áll fenn, amelynek következtében a büntetés nem hajtható végre;
- g) a büntetést olyan személyre szabták ki, akit a végrehajtó állam joga szerint az ítéletben megállapított cselekményekért az életkora miatt még nem lehetett volna büntetőjogi felelősségre vonni;
- h) az ítéletnek a végrehajtó állam illetékes hatósága általi kézhezvétele időpontjában kevesebb mint hat hónap büntetés van hátra;

- i) a 4. cikkben előírt tanúsítvány szerint az érintett személy személyesen nem volt jelen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson, kivéve, ha a tanúsítvány igazolja, hogy a kibocsátó állam nemzeti jogában meghatározott további eljárási követelményekkel összhangban:
- i. az érintett személyt kellő időben:
- személyesen idézték, és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, vagy az érintett más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott a szóban forgó tárgyalás kitűzött időpontjára és helyére vonatkozóan, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett,
- valamint
- tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;
- vagy
- ii. az érintett személy a kitűzött tárgyalás ismeretében meghatalmazta vagy az általa választott vagy az állam által kirendelt jogi képviselőt arra, hogy a tárgyalás során a védelmét ellássa, és az említett jogi képviselő ténylegesen ellátta az érintett személy védelmét a tárgyaláson;
- vagy
- iii. az érintett személy a határozat kézbesítését és azt követően, hogy kifejezetten tájékoztatták őt a perújításhoz vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat –, és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet:
- egyértelműen kijelentette, hogy nem vitatja a határozatot,
- vagy
- a megállapított határidőn belül nem kért perújítást vagy nem fellebbezett;
- j) a végrehajtó állam a 12. cikk (1) bekezdésével összhangban történő határozathozatalt megelőzően a 18. cikk (3) bekezdésének értelmében kérelmet terjeszt elő, a kibocsátó állam pedig a 18. cikk (2) bekezdésének g) pontja értelmében nem járul hozzá az érintett személy elleni büntetőeljárás megindításához, a személy elítéléséhez vagy személyes szabadságától más módon történő megfosztásához a végrehajtó államban az átszállítást megelőzően elkövetett és az attól eltérő bűncselekmény miatt;
- k) a kiszabott büntetés olyan pszichiátriai vagy orvosi kezelésre irányuló intézkedést, vagy más, szabadságelvonással járó intézkedést foglal magában, amely intézkedést – a 8. cikk (3) bekezdése ellenére – a végrehajtó állam a saját jogi vagy egészségügyi rendszerei következtében nem tud végrehajtani;
- l) az ítélet olyan bűncselekményre vonatkozik, amely a végrehajtó állam joga szerint úgy tekintendő, mintha azt teljes egészében vagy jelentős részben a területén vagy területének minősülő helyen követték volna el.

(2) A részben a végrehajtó állam területén vagy annak minősülő helyen elkövetett bűncselekményekre vonatkozó valamennyi, az (1) bekezdés l) pontja szerinti határozatot rendkívüli körülmények esetén és eseti alapon a végrehajtó állam illetékes hatóságának kell meghoznia, tekintettel az eset konkrét körülményeire és arra, hogy a szóban forgó cselekedet nagy vagy lényeges része a kibocsátó államban történt-e.

(3) Az (1) bekezdés a), b), c), i), k) és l) pontjában említett esetekben az ítélet elismerésének és a büntetés végrehajtásának megtagadására vonatkozó határozat meghozatala előtt a végrehajtó állam illetékes hatósága bármilyen megfelelő módon egyeztet a kibocsátó állam illetékes hatóságával, és szükség esetén felkéri, hogy haladéktalanul küldjön meg részére minden szükséges további tájékoztatást.

10. cikk

Részleges elismerés és végrehajtás

(1) Amennyiben a végrehajtó állam illetékes hatósága úgy vélekedhet, hogy részben tudja az ítéletet elismerni és a büntetést végrehajtani, mielőtt dönt az ítélet elismerésének és a büntetés végrehajtásának teljes megtagadásáról, egyeztet a kibocsátó állam illetékes hatóságával megállapodás elérése céljából, ahogy azt a (2) bekezdés meghatározza.

(2) A kibocsátó és a végrehajtó állam illetékes hatóságai eseti alapon megállapodhatnak az ítélet részleges elismeréséről és a büntetés részleges végrehajtásáról az általuk meghatározott feltételekkel összhangban, feltéve, hogy az ilyen elismerés és végrehajtás nem eredményezik az ítélet időtartamának meghosszabbodását. Ilyen megállapodás hiányában a tanúsítványt vissza kell vonni.

11. cikk

Az ítélet elismerésének elhalasztása

Ha a 4. cikkben említett tanúsítvány hiányos vagy nyilvánvalóan nem felel meg az ítéletnek, a végrehajtó állam az általa a tanúsítvány kiegészítésére vagy kijavítására megszabott észszerű határidőig elhalaszthatja az ítélet elismerését.

12. cikk

Határozat a büntetés végrehajtásáról és határidők

(1) A végrehajtó állam illetékes hatósága a lehető leghamarabb határoz az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról, és erről, valamint a büntetésnek a 8. cikk (2) és (3) bekezdésével összhangban történő átalakításáról hozott minden határozatáról tájékoztatja a kibocsátó államot.

(2) Feltéve, hogy nem áll fenn a 11. cikk vagy a 23. cikk (3) bekezdése szerinti halasztási indok, az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról szóló jogerős határozatot az ítélet és a tanúsítvány kézhezvételét követő 90 napon belül kell meghozni.

(3) Amennyiben rendkívüli esetekben a végrehajtó állam illetékes hatósága nem tudja betartani a (2) bekezdésben előírt időtartamot, késedelem nélkül bármely formában értesíti a kibocsátó állam illetékes hatóságát, közölve a késedelem okát és a jogerős határozat meghozatalához előreláthatóan szükséges időt.

13. cikk

A tanúsítvány visszavonása

Ameddig a büntetés végrehajtása nem kezdődött meg a végrehajtó államban, a kibocsátó állam indokolással együtt visszavonhatja a tanúsítványt a végrehajtó államtól. A tanúsítvány visszavonását követően a végrehajtó állam nem hajtja végre a büntetést.

14. cikk

Ideiglenes letartóztatás

Ha az elítélt személy a végrehajtó államban tartózkodik, a végrehajtó állam a kibocsátó állam kérésére – az ítélet és a tanúsítvány megérkezése előtt, vagy az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó döntés meghozatala előtt – az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó határozat meghozataláig letartóztathatja az elítélt személyt, vagy foganatosíthat bármely ahhoz szükséges intézkedést, hogy az elítélt személy a területén maradjon. A büntetés időtartama nem hosszabbodhat meg az e rendelkezés értelmében letartóztatásban töltött idő miatt.

15. cikk

Az elítélt személyek átszállítása

(1) Ha az elítélt személy a kibocsátó államban tartózkodik, a kibocsátó és a végrehajtó állam illetékes hatóságai által közösen megállapított időpontban, és a végrehajtó állam által az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról szóló jogerős határozat meghozatalát követően legkésőbb 30 napon belül át kell szállítani a végrehajtó államba.

(2) Ha az elítélt személy (1) bekezdésben előírt időtartamon belüli átszállítását előre nem látott körülmények megakadályozzák, a kibocsátó és a végrehajtó állam illetékes hatóságai haladéktalanul kapcsolatba lépnek egymással. Az átszállításnak e körülmények megszűnte után azonnal meg kell történnie. A kibocsátó állam illetékes hatósága haladéktalanul tájékoztatja a végrehajtó állam illetékes hatóságát, és új átszállítási időpontban állapodik meg. Ebben az esetben az átszállításra az e megállapodás szerinti új időpontot követő tíz napon belül kerül sor.

16. cikk

Átmenő szállítás

(1) Minden tagállam – nemzeti jogának megfelelően – engedélyezi saját területén a végrehajtó államba átszállításra kerülő elítélt személy átmenő szállítását, feltéve, hogy a 4. cikkben említett tanúsítvány egy példányát az átmenő szállításra irányuló kérelemmel együtt a kibocsátó állam megküldte számára. Az átmenő szállításra irányuló kérelem és a tanúsítvány bármely, írásban dokumentálható módon továbbítható. Az átmenő szállítást engedélyező tagállam kérésére a kibocsátó állam rendelkezésre bocsátja a tanúsítvány valamely olyan – a kérelemben jelzett – nyelvre történő fordítását, amelyet az átmenő szállítást engedélyező tagállam elfogad.

(2) Átmenő szállítás engedélyezésére vonatkozó kérelem esetén az átmenő szállítás engedélyezése érdekében megkeresett tagállam tájékoztatja a kibocsátó államot arról, ha nem tudja biztosítani azt, hogy az elítélt személy ellen a területén a kibocsátó állam területéről történt átszállítását megelőzően elkövetett bűncselekmény vagy kiszabott büntetés miatt nem indítanak büntetőeljárást vagy – az (1) bekezdésben meghatározottak kivételével – nem tartják fogva vagy szabadságát más módon nem korlátozzák. Ebben az esetben a kibocsátó állam visszavonhatja a kérelmét.

(3) Az átmenő szállítás engedélyezése érdekében megkeresett tagállam értesítést ad határozatáról, amelyet haladéktalanul és a kérés kézhezvételétől számított legkésőbb egy héten belül azonos eljárással kell meghozni. A határozat meghozatala elhalasztható a fordításnak az átmenő szállítás engedélyezése érdekében megkeresett tagállam részére való továbbításáig, amennyiben az (1) bekezdés alapján szükség van ilyen fordításra.

(4) Az átmenő szállítás engedélyezése érdekében megkeresett tagállam kizárólag a területén átmenő szállítás időtartama alatt tarthatja fogva az elítélt személyt.

(5) Nem szükséges az átmenő szállítás engedélyezését kérni, ha a szállítás tervezett közbülső leszállás nélkül légi úton történik. Ha azonban nem tervezett leszállásra kerül sor, a kibocsátó állam az (1) bekezdésben meghatározott információkat 72 órán belül megadja.

17. cikk

A végrehajtásra vonatkozó jog

(1) A büntetés végrehajtását a végrehajtó állam joga szabályozza. Kizárólag a végrehajtó állam hatóságai jogosultak dönteni – a (2) és (3) bekezdésre is figyelemmel – a végrehajtási eljárásokról és az összes, ezekkel kapcsolatos intézkedés meghatározásáról, beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás okait is.

(2) A végrehajtó állam illetékes hatósága a letöltendő szabadságvesztés–büntetés teljes időtartamából levonja az ítéletben kiszabott büntetésből már letöltött szabadságvesztés teljes időtartamát.

(3) A végrehajtó állam illetékes hatósága kérelemre tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát az esetleges korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezésekről. A kibocsátó állam hozzájárulhat az ilyen rendelkezések alkalmazásához vagy visszavonhatja a tanúsítványt.

(4) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a korai vagy feltételes szabadságra bocsátásról hozott határozat meghozatalakor figyelembe vehetik a kibocsátó állam által jelzett nemzeti jog azon rendelkezéseit, amelyek értelmében az érintett személy meghatározott időpontban jogosult korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra.

18. cikk

A specialitás elve

(1) Az e kerethatározat szerint a végrehajtó államba átszállított személy ellen – a (2) bekezdésre is figyelemmel – az átszállítása előtt elkövetett és az átszállításának alapjául szolgáló bűncselekménytől különböző egyéb bűncselekmény miatt nem indítható büntetőeljárás, nem ítéltet el, és egyéb módon sem fosztható meg szabadságától.

(2) A (1) bekezdés nem alkalmazandó az alábbi esetekben:

- a) ha az elítélt személynek, habár erre alkalma lett volna, a végleges szabadon bocsátásától számított 45 napon belül nem hagyta el a végrehajtó állam területét, vagy miután azt elhagyta oda visszatért;
- b) ha a bűncselekmény szabadságvesztés büntetéssel nem büntethető vagy szabadságelvonással járó intézkedéssel nem fenyegetett;
- c) ha a büntetőeljárás eredményeként nem kerül sor személyi szabadságot korlátozó intézkedés alkalmazására;
- d) ha az elítélt személlyel szemben szabadságelvonással nem járó büntetés vagy intézkedés, különösen pénzbüntetés szabható ki vagy azt helyettesítő intézkedés alkalmazható, még akkor sem, ha a büntetés vagy intézkedés személyi szabadságának korlátozását eredményezheti;
- e) ha az elítélt személy hozzájárult az átszállításhoz;
- f) ha az elítélt személy az átszállítása után, az átszállítását megelőzően elkövetett meghatározott cselekmények vonatkozásában kifejezetten lemondott a specialitás szabályának alkalmazásához fűződő jogáról. A lemondó nyilatkozatot a végrehajtó állam illetékes igazságügyi hatóságai előtt kell megtenni, és az adott állam nemzeti jogának megfelelően kell jegyzőkönyvbe venni. A lemondó nyilatkozatot úgy kell megfogalmazni, hogy abból egyértelműen kitűnjön, hogy azt az érintett személy önként és az abból adódó következmények teljes tudatában tette. E célból a személy jogi képviselő igénybevételére jogosult;
- g) a fenti a)–f) pontoktól eltérő esetekben, amikor a kibocsátó állam a (3) bekezdéssel összhangban hozzájárulását adja.

(3) A hozzájárulási kérelmet a kibocsátó állam illetékes hatóságához kell benyújtani, csatolva a 2002/584/IB kerethatározat 8. cikke (1) bekezdésében említett információkat, valamint a 8. cikke (2) bekezdésében említett fordítást. A hozzájárulást meg kell adni, ha a fenti kerethatározat értelmében a személyt át kellene adni. Az erre vonatkozó határozatot legkésőbb a kérelem kézhezvételét követő 30 napon belül meg kell hozni. A fenti kerethatározat 5. cikkében említett helyzetekre vonatkozóan a végrehajtó államnak a kerethatározatban előírt biztosítékokat kell nyújtania.

19. cikk

Amnesztia, közkegyelem, az ítélet felülvizsgálata

(1) Mind a kibocsátó állam, mind pedig a végrehajtó állam amnesztiát hirdethet vagy közkegyelmet gyakorolhat.

(2) Az ezen kerethatározat értelmében végrehajtásra kerülő, büntetéseket kiszabó ítélet felülvizsgálatára irányuló kérelmek tárgyában kizárólag a kibocsátó állam határozhat.

20. cikk

A kibocsátó állam részéről történő tájékoztatás

(1) A kibocsátó állam illetékes hatósága haladéktalanul tájékoztatja a végrehajtó állam illetékes hatóságát minden olyan határozatról vagy intézkedésről, amelynek eredményeként a büntetés végrehajthatósága azonnal vagy bizonyos időn belül megszűnik.

(2) A végrehajtó állam illetékes hatósága a kibocsátó állam illetékes hatóságának az (1) bekezdésben említett határozatról vagy intézkedésről szóló értesítését követően a büntetés végrehajtását azonnal megszünteti.

21. cikk

A végrehajtó állam részéről történő tájékoztatás

A végrehajtó állam illetékes hatósága bármely írásban dokumentálható módon haladéktalanul tájékoztatja a kibocsátó állam illetékes hatóságát a következőkről:

- a) az ítéletnek és a tanúsítványnak a végrehajtásért felelős illetékes hatósághoz történő továbbításáról az 5. cikk (5) bekezdésével összhangban;
- b) arról a tényről, hogy a büntetés végrehajtása a gyakorlatban lehetetlen, mivel az ítéletnek és a tanúsítványnak a végrehajtó államba történő továbbítását követően az elítélt személy nem található meg a végrehajtó állam területén, amely esetben a végrehajtó állam mentesül a büntetés végrehajtásának kötelezettsége alól;
- c) az ítélet elismerésére és a büntetés végrehajtására vonatkozó jogerős határozatról, a határozat időpontjával együtt;
- d) a 9. cikkel összhangban bármely, az ítélet elismerésének vagy a büntetés végrehajtásának megtagadásáról szóló határozatról, a határozat indokolásával együtt;
- e) a 8. cikk (2) vagy (3) bekezdésével összhangban a büntetés átalakításáról szóló bármilyen határozatról, a határozat indokolásával együtt;
- f) a büntetés végrehajtásának a 19. cikk (1) bekezdésében említett okokból történő megtagadására vonatkozó bármilyen határozatról, a határozat indokolásával együtt;
- g) a feltételes szabadságra bocsátás időtartamának kezdetéről és végéről, ha azt a kibocsátó állam a tanúsítványon megjelölte;
- h) az elítélt személynek a fogva tartásból való megszökéséről;
- i) a büntetés végrehajtásáról, a letöltését követően haladéktalanul.

22. cikk

Az elítélt személy átszállításának következményei

(1) A (2) bekezdésre is figyelemmel, a kibocsátó állam nem folytathatja azon büntetés végrehajtását, amelynek végrehajtása a végrehajtó államban már megkezdődött.

(2) A büntetés végrehajtásának joga visszakerül a kibocsátó államhoz, amennyiben a végrehajtó állam tájékoztatja a kibocsátó államot a büntetés végrehajtásának a 21. cikk h) pontja szerinti részleges megtagadásáról.

23. cikk

Nyelvek

(1) A tanúsítványt le kell fordítani a végrehajtó állam hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére. Bármely tagállam kijelentheti e kerethatározat elfogadásakor vagy azt követően, egy a Tanács Főtitkárságánál letétbe helyezett nyilatkozatban, hogy elfogadja az Európai Unió intézményeinek egy vagy több más hivatalos nyelvén készült fordítást is.

(2) A (3) bekezdésre is figyelemmel, nincs szükség az ítélet lefordítására.

(3) Bármely tagállam kijelentheti e kerethatározat elfogadásakor vagy egy későbbi időpontban, a Tanács Főtitkárságánál letétbe helyezett nyilatkozatban, hogy végrehajtó államként az ítélet és a tanúsítvány kézhezvételét követően haladéktalanul kérheti, hogy – amennyiben a tanúsítvány tartalmát elégtelennek ítéli, a büntetés végrehajtásáról való határozathoz, az ítélethez vagy annak lényeges részeihez csatolják azoknak a végrehajtó állam hivatalos nyelvére vagy hivatalos nyelveinek egyikére történő fordítását vagy az Európai Unió intézményeinek egy vagy több más hivatalos nyelvére történő fordítását. Erre a kérelemre a kibocsátó és a végrehajtó állam illetékes hatóságai között – szükség esetén egyeztetést követően – az ítéletek lefordítandó lényeges részeinek megjelölése céljából kerül sor.

Az ítélet elismeréséről és a büntetés végrehajtásáról szóló határozat meghozatala elhalasztható a fordításnak a kibocsátó állam által a végrehajtó állam számára való továbbításáig, vagy – amennyiben a végrehajtó állam úgy dönt, hogy a fordítást saját költségén készítteti el – a fordítás elkészültéig.

24. cikk

Költségek

Az e kerethatározat alkalmazásából eredő költségeket a végrehajtó állam viseli, az elítélt személynek a végrehajtó államba történő átszállításának költségei, valamint a kizárólag a kibocsátó állam területén felmerülő költségek kivételével.

25. cikk

Az európai elfogatóparancs kiadását követően hozott büntetések végrehajtása

A 2002/584/IB kerethatározat sérelme nélkül, e kerethatározat rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni – olyan mértékben, amennyire azok összhangban vannak azon kerethatározat rendelkezéseivel – a büntetések olyan esetekben történő végrehajtására, amikor a tagállam azon kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése szerinti esetekben vállalja a büntetés végrehajtását, vagy azon kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése szerint eljárva azt a feltételt szabta meg, hogy a személyt a büntetés letöltése céljából vissza kell szállítani az érintett tagállamba az elítélt személy büntetlenségének elkerülése céljából.

III. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

26. cikk

Kapcsolat más megállapodásokkal és megegyezésekkel

(1) 2011. szeptember 5-től – a tagállamok és harmadik államok közötti alkalmazásuk, valamint a 28. cikk szerinti átmeneti alkalmazásuk sérelme nélkül – ez a kerethatározat lép az alábbi, a tagállamok közötti kapcsolatokban alkalmazandó egyezmények megfelelő rendelkezéseinek helyébe:

- az elítélt személyek átszállításáról szóló, 1983. március 21-i európai egyezmény, valamint annak 1997. december 18-i kiegészítő jegyzőkönyve,
- a büntetőítéletek nemzetközi érvényességéről szóló, 1970. május 28-i európai egyezmény,
- a közös határokon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló, 1990. június 19-i egyezmény III. címének 5. fejezete,
- az Európai Közösségek tagállamai között a külföldi büntetőítéletek végrehajtásáról szóló, 1991. november 13-i egyezmény.

(2) A tagállamok folytathatják a 2008. november 27-ét követően hatályban lévő két- vagy többoldalú megállapodások vagy megegyezések alkalmazását, amennyiben ezek lehetővé teszik e kerethatározat célkitűzéseinek kiterjesztését vagy bővítését, és hozzájárulnak a büntetések végrehajtásával kapcsolatos eljárások további egyszerűsítéséhez vagy megkönnyítéséhez.

(3) A tagállamok 2008. december 5-ét követően két- vagy többoldalú megállapodásokat vagy megegyezéseket köthetnek, amennyiben ezek lehetővé teszik e kerethatározat rendelkezéseinek kiterjesztését vagy kibővítését, és hozzájárulnak a büntetések végrehajtásával kapcsolatos eljárások további egyszerűsítéséhez vagy megkönnyítéséhez.

(4) A tagállamok 2009. március 5-ig értesítik a Tanácsot és a Bizottságot azokról a (2) bekezdésben említett, meglévő megállapodásokról és megegyezésekről, amelyeket továbbra is alkalmazni kívánnak. A tagállamok ezenfelül minden új – a (3) bekezdésben említetteknek megfelelő – megállapodásról vagy megegyezésről az azok aláírását követő három hónapon belül értesítik a Tanácsot és a Bizottságot.

27. cikk

Területi alkalmazás

Ezt a kerethatározatot alkalmazni kell Gibraltárra.

28. cikk

Átmeneti rendelkezések

(1) A 2011. december 5. előtt kézhez kapott kérelmekre továbbra is az elítelt személyek átszállításáról szóló meglévő jogi eszközök az irányadók. Az ezen időpont után érkező kérelmekre nézve a tagállamok által e kerethatározat értelmében elfogadott szabályok az irányadók.

(2) E kerethatározat tanácsi elfogadásakor azonban bármely tagállam nyilatkozhat úgy, hogy azokban az esetekben, amikor a jogerős ítélet meghozatalára az általa meghatározott időpontnál hamarabb kerül sor, kibocsátó és végrehajtó államként továbbra is az elítelt személyek átszállításáról szóló, a 2011. december 5. előtt alkalmazandó meglévő jogi eszközöket alkalmazza. Amennyiben egy tagállam ilyen nyilatkozatot tesz, az összes többi tagállam tekintetében ezen eszközök lesznek alkalmazandók az ilyen esetekben, függetlenül attól, hogy a többi tagállam tett-e ugyanilyen nyilatkozatot. A kérdéses időpont nem lehet 2011. december 5-nél későbbi. A fent említett nyilatkozatot az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzé kell tenni. A nyilatkozat bármikor visszavonható.

29. cikk

Végrehajtás

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy e kerethatározat rendelkezéseinek 2011. december 5-ig megfeleljenek.

(2) A tagállamok átadják a Tanács Főtitkárságának és a Bizottságnak azoknak a rendelkezéseknek a szövegét, amelyekkel az e kerethatározatból fakadó kötelezettségeket nemzeti jogukba átültetik. Az e tájékoztatásból a Bizottság által készített jelentés alapján a Tanács legkésőbb 2012. december 5-ig megvizsgálja, hogy a tagállamok mennyiben felelnek meg e kerethatározat rendelkezéseinek.

(3) A Tanács Főtitkársága értesíti a tagállamokat és a Bizottságot a 4. cikk (7) bekezdése és a 23. cikk (1) vagy (3) bekezdése alapján tett értesítésekről vagy nyilatkozatokról.

(4) Az Európai Unióról szóló szerződés 35. cikke (7) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben egy tagállam ismételt nehézségeket tapasztal e kerethatározat 25. cikkének alkalmazása során, és a nehézségek kétoldalú egyeztetés útján nem rendezhetők, a tagállam tájékoztatja a Tanácsot és a Bizottságot nehézségeiről. E nehézségek megoldása céljából a Bizottság a tagállamtól kapott és minden egyéb, rendelkezésére álló információ alapján jelentést készít, amelyhez csatolja az általa megfelelőnek ítélt kezdeményezéseket.

(5) A Bizottság 2013. december 5-ig a kapott információk alapján jelentést készít, amelyet kiegészít az általa megfelelőnek ítélt kezdeményezésekkel. A Tanács a Bizottság által készített bármely jelentés és bármely kezdeményezés alapján felülvizsgálja különösen a 25. cikket, annak mérlegelése céljából, hogy annak helyébe konkrétabb rendelkezések lépjenek-e.

30. cikk

Hatálybalépés

Ez a kerethatározat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetésének napján lép hatályba.

II. MELLÉKLET

AZ ÁTSZÁLLÍTÁSRA SZOLGÁLÓ TANÚSÍTVÁNY

TANÚSÍTVÁNY ⁽¹⁾

A kölcsönös elismerés elvének a büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés-büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat 4. cikkében említett

- a) * Kibocsátó állam:
 * Végrehajtó állam:

- b) A büntetést kiszabó, jogerőre emelkedett ítéletet meghozó bíróság:
 Hivatalos megnevezés:
 Az ítélet meghozatalának napja: (adja meg az időpontot: éééé-hh-nn):
 Az ítélet jogerőre emelkedésének napja: (adja meg az időpontot: éééé-hh-nn):
 Az ítélet hivatkozási száma (ha rendelkezésre áll):

- c) Azon hatósággal kapcsolatos információk, amelyhez az ezen tanúsítvánnyal kapcsolatos kérdésekkel lehet fordulni:
- A hatóság típusa: Jelölje meg a megfelelő négyzetet:
☐ Központi hatóság
☐ Bíróság
☐ Egyéb hatóság
 - A c) 1. pontban megjelölt hatóság elérhetősége:
 Hivatalos megnevezés:

 Cím:

 Telefonszám: (ország-hívószám) (körzetszám)
 Faxszám: (ország-hívószám) (körzetszám)
 E-mail cím (ha van):
 - A hatósággal való kapcsolattartás során használható nyelvek:
 - Azon személy(ek) elérhetőségei, aki(k) további felvilágosítást tud(nak) adni az ítélet végrehajtásával vagy az átszállítási eljárásról szóló megállapodással kapcsolatban (név, beosztás/rang, telefonszám, faxszám, e-mail cím), amennyiben eltér a 2. pontban megadottaktól:

- d) Azon személyre vonatkozó információk, akivel szemben a büntetést kiszabták:
 Név:
 Utónév (utónevek):
 Leánykori név (ha van):
 Felvett nevek (ha vannak):

⁽¹⁾ Ezt a tanúsítványt a végrehajtó tagállam valamely hivatalos nyelvén vagy az ezen állam által elfogadott valamely nyelven kell kibocsátani, illetve egy ilyen nyelvre kell lefordítani.

Nem:

Állampolgárság:

Személyi azonosító szám vagy társadalombiztosítási azonosító szám (ha van):

Születési idő:

Születési hely:

Utolsó ismert lakcím(ek)/tartózkodási hely(ek):

A személy által értett nyelv(ek) (amennyiben ez az adat rendelkezésre áll):

Az elítélt személy:

☐ a kibocsátó államban tartózkodik, és át kell szállítani a végrehajtó államba.

☐ a végrehajtó államban tartózkodik, és a végrehajtásra abban az államban kerül sor.

További információ, adott esetben és ha rendelkezésre áll:

1. Az adott személy fényképe és ujjlenyomata, és/vagy azon személy elérhetősége, aki ezen információkkal kapcsolatban felvilágosítást tud adni:

.....

2. Az elítélt személy személyazonossági igazolványának vagy útlevelének típusa és azonosító száma:

.....

3. Az elítélt személy tartózkodási engedélyének típusa és azonosító száma:

.....

4. Az elítélt személy családjára vagy az őt a végrehajtó államhoz fűző társadalmi vagy munkahelyi kapcsolataira vonatkozó egyéb releváns információk:

.....

.....

e) Ideiglenes letartóztatás iránti kérelem a kibocsátó állam részéről (ha az elítélt személy a végrehajtó államban tartózkodik):

- ☐ A kibocsátó állam kérelmezi, hogy a végrehajtó állam tartóztassa le az elítélt személyt, vagy hozzon egyéb olyan intézkedést, amely biztosítja, hogy az elítélt személy az ítélet elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntés meghozataláig a végrehajtó állam területén maradjon.
- ☐ A kibocsátó állam már kérelmezte, hogy a végrehajtó állam tartóztassa le az elítélt személyt, vagy hozzon egyéb olyan intézkedést, amely biztosítja, hogy az elítélt személy az ítélet elismerésére és végrehajtására vonatkozó döntés meghozataláig a végrehajtó állam területén maradjon. Adja meg a végrehajtó állam azon hatóságának a nevét, amely az érintett letartóztatására irányuló kérelemre vonatkozó döntést hozta (adott esetben és amennyiben rendelkezésre áll):

.....

.....

.....

f) Összefüggés egy esetleges korábbi európai elfogatóparanccsal (EEP):

- ☐ Szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából európai elfogatóparancsot bocsátottak ki, és a végrehajtó állam vállalja a büntetés vagy a szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtását (az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése).

Az EEP kibocsátásának dátuma és – ha rendelkezésre áll – hivatkozási száma:

.....

Az európai elfogatóparancsot kibocsátó hatóság megnevezése:

A végrehajtásról szóló határozat dátuma és – ha rendelkezésre áll – hivatkozási száma:

.....

Az ítélet végrehajtásáról szóló határozatot hozó hatóság megnevezése:

-
- ☐ Büntetőeljárás lefolytatása céljából európai elfogatóparancs kibocsátására került sor egy olyan személlyel szemben, aki a végrehajtó állam állampolgára vagy lakosa, és a végrehajtó állam azzal a feltétellel adta át az érintettet, hogy őt az ellene a kibocsátó államban hozott szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés letöltése érdekében vissza kell küldeni a végrehajtó államba (az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése).

A személy átadására vonatkozó határozat kiállításának dátuma:

Az átadásról szóló határozatot hozó hatóság megnevezése:

A határozat hivatkozási száma, ha rendelkezésre áll:

A személy átadásának dátuma, ha rendelkezésre áll:

- g) Az ítélet és a tanúsítvány továbbításának indokolása (ha az f) pontot már kitöltötte, ezt a pontot nem kell kitölteni):

Az ítélet és a tanúsítvány azért kerül továbbításra a végrehajtó államhoz, mert a kibocsátó hatóság meggyőződött arról, hogy az ítéletnek a végrehajtó állam általi végrehajtása az elítélt személy társadalomba való beilleszkedésének elősegítését szolgálja, és:

- ☐ a) A végrehajtó állam az elítélt személy állampolgársága szerinti állam, ahol a személy él.
- ☐ b) A végrehajtó állam az elítélt állampolgársága szerinti állam, ahova az elítélt személyt – büntetése végrehajtását követően – kitoloncolják az ítéletben vagy az ítélet következményeként hozott bírósági vagy közigazgatási határozatban, vagy az ítélet következményeként hozott bármely egyéb intézkedésben foglalt, kiutasításról vagy kitoloncolásról szóló rendelkezés alapján. Ha nem az ítélet rendelkezik a kiutasításról vagy kitoloncolásról, adja meg az erről szóló végzést kibocsátó hatóság nevét, a határozathozatal dátumát és amennyiben rendelkezésre áll, a hivatkozási számát:
- ☐ c) A végrehajtó állam az a) vagy a b) pontban említetteken kívüli állam, amelynek illetékes hatósága hozzájárul az ítéletnek és a tanúsítványnak az említett állam részére történő továbbításához.
- ☐ d) A végrehajtó állam a kerethatározat 4. cikkének (7) bekezdése szerinti értesítést küldött, és:
- ☐ megerősítést nyert, hogy a kibocsátó állam illetékes hatóságának tudomása szerint az elítélt személy a végrehajtó államban él, legalább öt éve folyamatosan jogszerűen ott tartózkodik, és állandó tartózkodási jogát meg fogja tartani abban az államban, vagy
- ☐ megerősítést nyert, hogy az elítélt személy a végrehajtó állam állampolgára.

- h) A büntetést kiszabó ítélet:

1. Az ítélet összesen bűncselekményre vonatkozik.

A bűncselekmény(ek) elkövetésével kapcsolatos tényállások összefoglalása és körülmények leírása, az elkövetés idejét és helyét, valamint az elítélt személy részvételének módját is beleértve:

.....

.....

.....

.....

A bűncselekmény(ek) jellege és jogi minősítése, valamint az ítélet alapjául szolgáló alkalmazandó jogszabályi rendelkezések:

.....

.....

.....

2. Amennyiben a fenti 1.h) pontban meghatározott bűncselekmény(ek) az alábbiak közül a kibocsátó állam joga szerint meghatározott egy vagy több olyan bűncselekménynek felel(nek) meg, amely(ek) a kibocsátó államban legalább hároméves maximális időtartamú szabadságvesztés-büntetéssel vagy szabadságelvonnással járó intézkedéssel büntethető(k), jelezze ezt a megfelelő négyzet(ek) megjelölésével:

- ☐ bűnszervezetben való részvétel;
- ☐ terrorizmus;
- ☐ emberkereskedelem;
- ☐ gyermekek szexuális kizsákmányolása és gyermekpornográfia;
- ☐ kábítószeres és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme;
- ☐ fegyverek, lőszeres és robbanóanyagok tiltott kereskedelme;
- ☐ korrupció;
- ☐ csalással kapcsolatos bűncselekmények, ideértve az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló, 1995. július 26-i egyezmény értelmében az Európai Közösségek pénzügyi érdekeit sértő csalásokat is;
- ☐ bűncselekményből származó jövedelem tisztára mosása;
- ☐ pénzhamisítás, beleértve az euro hamisítását is;
- ☐ számítógépes bűncselekmények;
- ☐ környezettel kapcsolatos bűncselekmények, beleértve a veszélyeztetett állatfajok, valamint a veszélyeztetett növényfajok és -fajták tiltott kereskedelmét is;
- ☐ segítségnyújtás jogellenes beutazáshoz és tartózkodáshoz;
- ☐ szándékos emberölés, súlyos testi sértés;
- ☐ emberi szervek és szövetek tiltott kereskedelme;
- ☐ emberrablás, személyi szabadságtól való jogellenes megfosztás és túszejtés;
- ☐ rasszizmus és idegengyűlölet;
- ☐ szervezett vagy fegyveres rablás;
- ☐ kulturális javak tiltott kereskedelme, beleértve a régiségeket és a műtárgyakat is;
- ☐ csalás;
- ☐ zsarolás és védelmi pénz szedése;
- ☐ termékhamisítás és szerzői jogvédelem alá tartozó termékekkel történő kalózkodás;
- ☐ közokirat-hamisítás és hamisított közokirattal való kereskedés;
- ☐ fizetőeszközök hamisítása;
- ☐ hormontartalmú anyagok és más növekedésserkentők tiltott kereskedelme;
- ☐ nukleáris vagy radioaktív anyagok tiltott kereskedelme;
- ☐ lopott gépjárművek kereskedelme;
- ☐ erőszakos közöszlész;
- ☐ gyújtogatás;
- ☐ a Nemzetközi Büntetőbíróság joghatósága alá tartozó bűncselekmények;
- ☐ repülőgép/hajó jogellenes hatalomba kerítése;
- ☐ szabotázs.

3. Amennyiben az 1. pontban megjelölt bűncselekmény(ek)re a 2. pont nem terjed ki, illetve amennyiben az ítéletet és a tanúsítványt azon tagállam részére továbbítják, amely kijelentette, hogy vizsgálja a kettős büntethetőséget (a kerethatározat 7. cikkének (4) bekezdése), adjon teljes leírást az érintett bűncselekmény(ek) ről:

.....

.....

.....

i) A büntetést kiszabó ítélet jogi státusa:

1. Jelezze, hogy az érintett személyesen jelen volt-e a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson:

1. ☐ Igen, az érintett személyesen jelen volt a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.
2. ☐ Nem, az érintett nem volt jelen személyesen a határozat meghozatalát eredményező tárgyaláson.

3. Amennyiben megjelölte a 2. pontot, adja meg, hogy az alábbi esetek közül melyik áll fenn:

- ☐ 3.1a. az érintettet személyesen idézték be -án/-én (év/hónap/nap), és ily módon tájékoztatták annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, és tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

VAGY

- ☐ 3.1b. az érintettet személyesen nem idézték be, de más módon ténylegesen hivatalos tájékoztatást kapott annak a tárgyalásnak a kitűzött időpontjáról és helyéről, amely a határozat meghozatalához vezetett, mégpedig oly módon, hogy egyértelműen megállapítást nyert, hogy a kitűzött tárgyalásról tudomást szerzett, és tájékoztatták arról, hogy a határozat meghozatalára meg nem jelenése esetén is sor kerülhet;

VAGY

- ☐ 3.2. az érintettnek tudomása volt a kitűzött tárgyalásról, és egy vagy általa választott, vagy az állam által kirendelt jogi képviselőt bízott meg azzal, hogy a tárgyalás során a védelmét ellássa, és az említett jogi képviselő ténylegesen ellátta az érintett védelmét a tárgyaláson;

VAGY

- ☐ 3.3. a határozatot -án/-én (év/hónap/nap) személyesen kézbesítették az érintettnek, és kifejezetten tájékoztatták őt a megismételt eljárásról vagy fellebbezéshez való jogáról, amely eljárásban joga van részt venni, és amely lehetővé teszi az ügy újbóli érdemi vizsgálatát – beleértve az új bizonyítékokat – és amely az eredeti határozat megváltoztatásához vezethet, valamint

- ☐ az érintett egyértelműen kijelentette, hogy nem vitatja a határozatot;

VAGY

- ☐ a megállapított határidőn belül nem kért megismételt eljárást, illetve nem fellebbezett.

4. Amennyiben megjelölte a fenti 3.1b., 3.2. vagy 3.3. pontot, adjon tájékoztatást az adott feltétel teljesülésének módjáról:

.....

2. A büntetés időtartamának részletes jellemzői:

2.1. A büntetés teljes időtartama (napokban kifejezve):

2.2. Az ítéletben kiszabott büntetésből már letöltött szabadságvesztés teljes időtartama (napokban kifejezve):
 a megadott időpontban (.....) (adja meg azt az időpontot, amikor a számítást végezték: éééé-hh-nn)

2.3. A 2.2. pontban említettektől eltérő okok (pl.: az ítélet tekintetében már megadott amnesztia, közkegyelem és kegyelmi intézkedések) alapján a büntetés teljes idejéből levonandó napok száma: a megadott időpontban (adja meg azt az időpontot, amikor a számítást végezték: éééé-hh-nn):

2.4. A büntetés kitöltésének időpontja a kibocsátó államban:

- ☐ Nem alkalmazandó, mivel az elítélt személy jelenleg nincs fogva tartva.
- ☐ Az elítélt személy jelenleg fogva van tartva, és a büntetés a kibocsátó állam joga szerint az alábbi időpontban tekintendő kitöltöttnek (adja meg az időpontot): éééé-hh-nn) ^(*):

3. A büntetés típusa:

- ☐ szabadságvesztés-büntetés
- ☐ szabadságelvonással járó intézkedés (részletezze):

.....

^(*) Azt az időpontot kell megadni, amikor a büntetés kitöltöttnek lenne tekintendő, ha az elítélt személy a kibocsátó államban tartózkodna (az esetleges korai és/vagy feltételes szabadságra bocsátás bármilyen formájának figyelembevétele nélkül).

j) A korai vagy feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos információk:

1. A kibocsátó állam joga szerint az elítélt személy korai vagy feltételes szabadságra bocsátásra jogosult, ha letöltötte
 - ☐ a büntetés felét
 - ☐ a büntetés kétharmadát
 - ☐ a büntetés egyéb hányadát (kérjük meghatározni):
2. A kibocsátó állam illetékes hatóságát kérelemre tájékoztatni kell az alábbiakról:
 - ☐ a végrehajtó állam jogának az elítélt személy korai vagy feltételes szabadságra bocsátására vonatkozó rendelkezéseiről,
 - ☐ a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás időtartamának kezdetéről és végéről.

k) Az elítélt személy véleménye:

1. ☐ Az elítélt személyt nem lehetett meghallgatni, mert már a végrehajtó államban tartózkodik.
2. ☐ Az elítélt személy a kibocsátó államban tartózkodik és
 - a. ☐ kérelmezte az ítélet és a tanúsítvány továbbítását
 - ☐ hozzájárult az ítélet és a tanúsítvány továbbításához
 - ☐ nem járult hozzá az ítélet és a tanúsítvány továbbításához (nevezze meg az elítélt személy által megadott okokat):
.....
 - b. ☐ Az elítélt személy véleménye e tanúsítvány mellékletét képezi.
 - ☐ Az elítélt személy véleményét már továbbították a végrehajtó állam részére (adja meg az időpontot: éééé-hh-nn):

l) Az ügyre vonatkozó egyéb lényeges körülmények (nem kötelező információk):

.....

.....

m) Egyéb információk

Az ítélet(ek) szövege e tanúsítvány mellékletét képezi ⁽³⁾.

A tanúsítványt kibocsátó hatóságnak és/vagy képviselőjének aláírása, amellyel hitelesíti a tanúsítvány tartalmát

.....

Név:

Betöltött tisztség (beosztás/rang):

Kelt:

Hivatalos pecsét (ha van)

⁽³⁾ A kibocsátó állam illetékes hatóságának az ügyhöz kapcsolódó valamennyi olyan ítéletet csatolnia kell, amely ahhoz szükséges, hogy a végrehajtandó jogerős ítéletre vonatkozó valamennyi információ biztosítva legyen. Csatolni lehet az ítélet(ek) rendelkezésre álló fordításait is.

III. MELLÉKLET

AZ ELÍTÉLT SZEMÉLY ÉRTESÍTÉSE

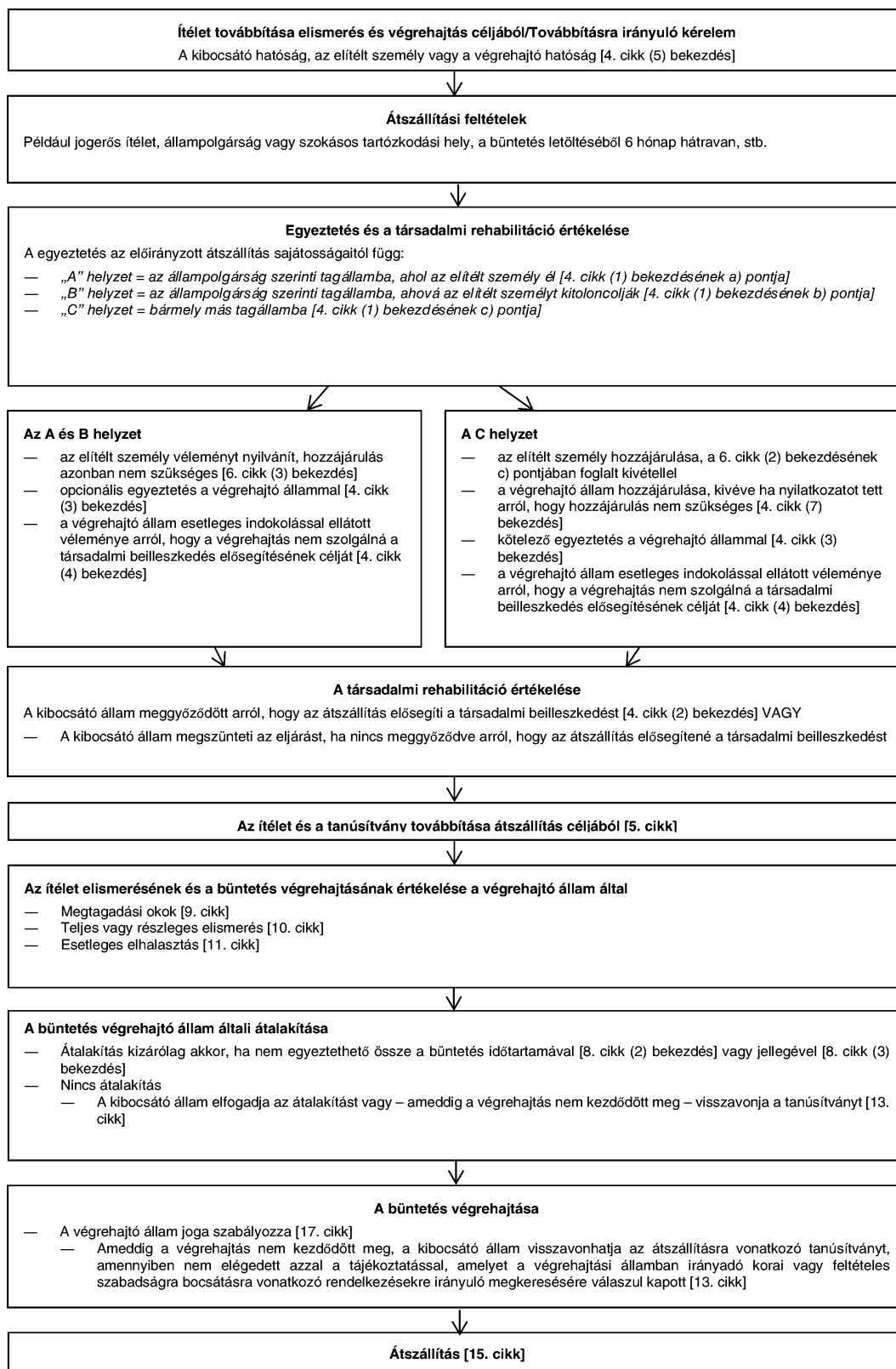
Ezúton értesítjük a-nak (a kibocsátó állam illetékes hatósága) határozatáról, amely szerint a (a kibocsátó állam illetékes bírósága)-én kelt (az ítélet időpontja), számú (ha rendelkezésre áll, a hivatkozási szám) ítéletének a kölcsönös elismerés elvének a büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonnással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat végrehajtására vonatkozó nemzeti jogszabályokkal összhangban, a kiszabott büntetés elismerése és végrehajtása céljából megküldésre kerül részére (végrehajtó állam).

A büntetés végrehajtását (végrehajtó állam) joga szabályozza. Ezen állam hatóságai jogosultak dönteni a végrehajtási szabályokról és az összes, ezekkel kapcsolatos intézkedés meghatározásáról, beleértve a korai vagy feltételes szabadságra bocsátás okait is.

A (végrehajtó állam) illetékes hatósága a letöltendő szabadságvesztés-büntetés teljes időtartamából levonja az ítéletben kiszabott büntetésből már letöltött szabadságvesztés teljes időtartamát. A büntetésnek a (végrehajtó állam) illetékes hatósága által történő átalakítására kizárólag abban az esetben kerülhet sor, ha a büntetés időtartama vagy jellege tekintetében nem egyeztethető össze azon állam jogával. Az átalakított büntetés nem súlyosbíthatja a (kibocsátó állam) kiszabott büntetést a büntetési tétel jellege vagy időtartama tekintetében.

IV. MELLÉKLET

FOLYAMATÁBRA A 2008/909/IB KERETHATÁROZATHOZ

V. MELLÉKLET

INFORMÁCIÓFORRÁSOK

- Az Európai Unió Tanácsa által a 2008/909/IB kerethatározatról nyújtott tájékoztatás:
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9618-2014-REV-1/en/pdf>
 - Az Európai Igazságügyi Hálózat (EIH) által büntetőügyekben nyújtott tájékoztatás: illetékes hatóságok listája, a 2008/909/IB kerethatározat végrehajtásának állapota az egyes tagállamokban és az általuk tett nyilatkozatok
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libcategories.aspx?Id=36>
 - A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéletek kölcsönös elismeréséről, a próbaidő alatti magatartási szabályokról és alternatív szankciókról, valamint az előzetes letartóztatás alternatíváját jelentő felügyeleti intézkedésekről szóló 2008/909/IB, 2008/947/IB és 2009/829/IB kerethatározatok tagállami végrehajtásáról (COM (2014) 57 final, 2014.2.5.).
<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties.aspx?Id=1222>
 - Bizottsági szolgálati munkadokumentum – „Aktuális helyzet” és „Nyilatkozatok” táblázatok, amely a következő dokumentumot kíséri: „A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéletek kölcsönös elismeréséről, a próbaidő alatti magatartási szabályokról és alternatív szankciókról, valamint az előzetes letartóztatás alternatíváját jelentő felügyeleti intézkedésekről szóló 2008/909/IB, 2008/947/IB és 2009/829/IB kerethatározatok tagállami végrehajtásáról – A jelentés melléklete” (SWD(2014) 34 final, 2014.2.5.).
 - Az EuroPris szakértői csoportjainak a 2008/909/IB kerethatározatra vonatkozó jelentései és ajánlásai, ideértve az EuroPris elítelt személyek átszállításáról szóló kézikönyvét is
<http://www.euopris.org/>
 - Az ún. STEPS 2 Resettlement („Support for Transfer of European Prison Sentences towards Resettlement”, az európai szabadságvesztés büntetések továbbításának áttelepítést célzó támogatásáról szóló program) a 2008/909/IB kerethatározat hatékony végrehajtását kívánta támogatni azáltal, hogy vizsgálta és elemezte azokat a jogi és gyakorlati akadályokat, amelyek az egyes tagállamokban hátráltathatják annak alkalmazását és a végrehajtását.
<http://steps2.euopris.org/en/>
 - Az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) a 2008/909/IB kerethatározatról szóló „A büntetőjogi őrizet és alternatívái: alapjogi szempontok az uniós belüli, határokon átnyúló átadási eljárásokban” című jelentése
<http://fra.europa.eu/en/publication/2016/criminal-detention-and-alternatives-fundamental-rights-aspects-eu-cross-border>
-

VI. MELLÉKLET

A BÍRÓSÁG ÁLTAL A 2008/909/IB KERETHATÁROZATTAL KAPCSOLATBAN HOZOTT ÍTÉLETEK

C-573/17. sz., *Openbaar Ministerie kontra Daniel Adam Popławski („Popławski II”)* ügy (2019. június 24-i ítélet)

C-579/15. sz. *Popławski* ügy (2017. június 29-i ítélet)

C-582/15. sz. *van Vemde* ügy (2017. január 25-i ítélet)

C-289/15. sz. *Grundza* ügy (2017. január 11-i ítélet)

C-554/14. sz. *Ognyanov* ügy (2016. november 8-i ítélet)

Folyamatban lévő:

C-495/18. sz. ügy: A Najvyšší súd republiky (a Szlovák Köztársaság legfelsőbb bírósága) által 2018. július 30-án előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem, YX

C-314/18. sz. ügy: A Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által 2018. május 8-án előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem, *Openbaar Ministerie kontra SF*

VII. MELLÉKLET

A BÍRÓSÁG ÁLTAL A 2002/584/IB KERETHATÁROZATTAL KAPCSOLATBAN HOZOTT ÍTÉLETEK

C-573/17. sz. *Openbaar Ministerie kontra Daniel Adam Popławski („Popławski II”)* ügy (2019. június 24-i ítélet)

C-514/17. sz., *Sut* ügy (2018. december 13-i ítélet)

C-327/18 PPU sz. RO ügy (2018. szeptember 19-i ítélet)

C-220/18 PPU sz. ML ügy (2018. július 25-i ítélet)

C-268/17. sz. AY ügy (2018. július 25-i ítélet)

C-367/16. sz. *Piotrowski* ügy (2018. január 23-i ítélet)

C-404/15 és C-659/15 PPU sz. *Aranyosi és Căldăraru* ügy (2016. április 5-i ítélet)

C-237/15 PPU sz. *Lanigan* ügy (2015. július 16-i ítélet)

C-168/13 PPU sz. *Jeremy F.* ügy (2013. május 30-i ítélet)

C-66/08. sz. *Kozłowski* ügy (2008. július 17-i ítélet)

Folyamatban lévő:

C-314/18. sz. ügy: A Rechtbank Amsterdam (Hollandia) által 2018. május 8-án előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem, *Openbaar Ministerie kontra SF*

C-128/18. sz. ügy: A Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Németország) által 2018. február 16-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem, *Dumitru-Tudor Dorobantu elleni büntetőeljárás*
